

Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Vodní 27, 789 85 Mohelnice

*"Odbornost, podpora, kvalita - cesta pro uplatnění
každého v životě"*

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PEČOVATELSKÉ SLUŽBY

Obor vzdělání: **75-41-E/01 Pečovatelské služby**
Č.j.: 896/2025

Obsah

1	ÚVODNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	VIZE ŠKOLY	5
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
4	PROFIL ABSOLVENTA.....	9
4.1	Základní identifikační údaje:	9
4.2	Popis uplatnění absolventa v praxi:	9
4.3	Výčet kompetencí absolventa.....	10
4.4	Způsob ukončování vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělávání a kvalifikace	12
5	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	13
5.1	Identifikační údaje.....	13
5.2	Popis celkového pojetí vzdělávání	13
5.3	Rozvoj odborných kompetencí	14
5.4	Rozvoj klíčových kompetencí	14
5.5	Vybraná průřezová témata	15
5.6	Další aktivity uplatňované v rámci výuky i mimo vyučování.....	17
5.7	Organizace výuky	18
5.8	Způsob hodnocení žáků	20
5.9	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	22
5.10	Individuální vzdělávací plán (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.....	23
5.11	Pravidla pro zapojení dalších subjektů	24
5.12	Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	25
5.13	Specifikace provádění podpůrných opatření	25
5.14	Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	27
5.15	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	27
5.16	Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence	31
5.17	Prevence šikany a drogových závislostí	32
5.18	Podmínky pro přijímání ke vzdělávání	33
5.19	Způsob ukončení vzdělávání	33
5.20	Vazba kurikula odborného vzdělávání na Národní soustavu kvalifikací (NSK)	34
6	UČEBNÍ PLÁN	35
6.1	Identifikační údaje.....	35
6.2	Rozvržení vyučovacích předmětů oboru Pečovatelské služby	36

6.3	Přehled využití týdnů v období září – červen školního roku.....	37
6.4	Srovnání počtu vyučovacích hodin za studium – soulad RVP a ŠVP.....	38
7	UČEBNÍ OSNOVY	40
7.1	Český jazyk a literatura	40
7.2	Občanská výchova	45
7.3	Matematika	52
7.4	Tělesná výchova.....	59
7.5	Informatika.....	66
7.6	Profesní příprava	71
7.7	Anglický jazyk.....	77
7.8	Odborný výcvik.....	83
7.9	Technologie.....	98
7.10	Zdravověda	110
7.11	Společenská výchova.....	116
7.12	Péče o dítě	120
7.13	Psychologie	125
7.14	Epidemiologie a hygiena	130
7.15	Pečovatelství a profese	134
8	MATERIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ VÝUKY	142
8.1	Materiální podmínky	142
8.2	Personální podmínky.....	145
9	CHARAKTERISTIKA SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY PŘI REALIZACI ŠVP	146
10	TABULKA PRO ZAZNAMENÁVÁNÍ ZMĚN PROVEDENÝCH VE ŠKOLNÍM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMU	150

1 ÚVODNÍ IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Zřizovatel:	Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Kód a název oboru vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Délka a forma vzdělávání:	3 roky v denní formě vzdělávání
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2025

ŠVP schválila pedagogická rada dne 20. 8. 2025 a školská rada dne 28. 8. 2025.

Mgr. Lubica Vojteková, MBA
ředitelka školy

2 VIZE ŠKOLY

5 vizí pro školu s rodinnou atmosférou a moderním vzděláváním:

1. Bezpečné a podporující prostředí pro všechny

Udržovat a rozvíjet školu jako místo, kde se každý cítí v bezpečí a kde vládne důvěra, otevřenost, důstojnost a pozitivní atmosféra. Vytvářet školní klima, které podporuje pohodu (wellbeing) žáků i učitelů a umožňuje všem naplno rozvíjet své schopnosti v souladu s individuálními potřebami a možnostmi.

2. Příprava na odborný i samostatný život v 21. století

Usilovat o to, aby se každý žák stal odborníkem, který je připravený na reálný svět práce i samostatný život. Propojovat praktické dovednosti, moderní technologie a výuku zaměřit na skutečné potřeby 21. století.

3. Podpora sebevědomí a rozvoj kompetencí

Nadále pomáhat žákům budovat zdravé sebevědomí, objevovat jejich silné stránky a rozvíjet kompetence potřebné pro osobní i profesní život. Klíčové hodnoty, jako je slušnost, respekt a odpovědnost ukotvit jako základní pilíře výchovně-vzdělávacího procesu.

4. Spolupráce, která nás spojuje

Posilovat, rozvíjet a hledat další možnosti spolupráce s rodinou, sociálními partnery a zaměstnavateli. Společně podporovat žáky v jejich rozvoji a vytvořit komunitu, která podpoří směřování žáků k životnímu úspěchu a uplatnění na trhu práce.

5. Udržitelná budoucnost pro všechny

Vést žáky tak, aby chápali význam udržitelnosti a byli odpovědní k přírodním zdrojům i společnosti. V praktické výuce vzájemně propojovat ekologické přístupy s dovednostmi, které mohou uplatnit v každodenním životě i profesní dráze.

Tyto vize staví na hodnotách bezpečí, individuálním přístupem, respektu v souladu s moderní výukou a podporou žáků na jejich cestě k úspěšnému a naplněnému životu.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27 je střední škola zřízená dle § 16 odst. 9. Příspěvková organizace působí v systému vzdělávání od roku 1995. Poskytuje vzdělání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami v rámci OU v těchto oborech: Prodavačské práce, Pečovatelské služby, Provozní služby, Potravinářská výroba (Cukrářské práce), Potravinářské práce (Pekařské práce), Práce ve stravování. V PrŠ je nabízen obor Praktická škola dvouletá. Nabízené obory jsou stabilní s dobrou uplatnitelností na trhu práce.

Škola působí v prostorách střešní nástavby v pavilonech A, B, C budovy Města Mohelnice. Prostory jsou maximálně využívány a vyhovují potřebám školy. Mimo prostory školy jsou ještě využívány smluvní pracoviště pro odborný výcvik.

Záslouhou všech pedagogických pracovníků a zaměstnanců školy bylo vytvořeno prostředí, které maximálně splňuje všechny požadavky na práci s dospívající mládeží. Snahou školy je, aby klima ve škole bylo příjemné, motivující, přátelské, bezpečné, plné vzájemné důvěry, a hlavně plně profesionální. Všichni pracovníci školy se ve výchovně-vzdělávacím procesu snaží o respektování každého žáka jako individuální osobnosti. Při výuce se zaměřují na rozmanité formy a metody výuky, diferenciaci, práci s chybou, formativní hodnocení a v neposlední řadě na propojení teoretické výuky s praktickou a s reálným životem. Společně budují u žáků zdravé sebevědomí, vedou je k samostatnosti, sebeúctě, sebedůvěře, týmovosti a respektu k odlišnostem. Také se snaží o to, aby byli žáci schopni vyjadřovat své názory asertivně a respektovat právo na názor ostatních.

V rámci wellbeingu se pro žáky konají různé aktivity – sportovní dny, seznamovací pobyty, cykloturistický kurz, lyžařský kurz, dny s třídním učitelem, školní i třídní výlety, oborové i jiné exkurze, zajímavé kurzy a různé tematické dny. Minimálně jednou měsíčně je do rozvrhu zakomponována třídnická hodina určená na řešení problémů a utužování vztahů v kolektivu třídy.

V historii se různě měnily i nabízené obory dle aktuální poptávky. V rámci odborného učiliště to byly obory: Šití oděvů, Výroba konfekce, Šití prádla, Prodavačské práce, Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních – pečovatelské práce, Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních – provozní práce, Cukrářské práce, Pekařské práce, Provoz společného stravování a Práce ve stravování. Dále pak byly

otevřeny obory Praktická škola s tříletou přípravou a také Praktická škola s dvouletou přípravou.

Během poměrně krátkého období, převážně v začátcích, docházelo k častým změnám ve struktuře nabízených oborů. Škola se tak snažila reagovat na poptávku po oborech vzdělání ze strany uchazečů o studium, a hlavně na požadavky regionálního trhu práce. Současná koncepce rozvoje školy vychází z dlouhodobého záměru Olomouckého kraje a dalších strategických dokumentů.

Na správě školy se podle školského zákona podílí školská rada, která je složena ze zástupců zřizovatele, pedagogických pracovníků, zákonných zástupců nezletilých žáků a zletilých žáků školy. Školská rada se mimo jiné vyjadřuje k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování, schvaluje výroční zprávy o činnosti školy, školní řád a pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy.

Od školního roku 2010/2011 škola vyučuje podle školních vzdělávacích programů, které si sama vytvořila na základě rámcových vzdělávacích programů, tyto obory vzdělání:

Zaměření	Délka studia	Obor
Služby	Tříletý	Pečovatelské služby
Služby	Tříletý	Prodavačské práce
Služby	Dvouletý	Provozní služby
Služby	Dvouletý	Práce ve stravování (od roku 2015/2016)
Potravinářská výroba	Tříletý	Cukrářské práce (Potravinářská výroba)
Potravinářská výroba	Dvouletý	Pekařské práce (Potravinářské práce)

Studium všech oborů je zakončeno závěrečnou zkouškou, po jejímž úspěšném vykonání žáci získávají výuční list. V nabídce školy také zůstává Praktická škola s dvouletou přípravou pro žáky se středním mentálním postižením.

Ve škole bylo vytvořeno velmi přátelské a estetické prostředí, které oslovuje všechny, kteří sem zavítají. Nabídka oborů koresponduje se současnou poptávkou na trhu práce. O tom svědčí také zájem uchazečů o studium na naší škole, a především uplatnitelnost našich absolventů na trhu práce.

Ve škole se stále zvyšují nároky na kvalitu a vzdělávání mladé generace. Výchova a vzdělávání žáků ve speciálním školství jsou náročné činnosti, které vyžadují nejen odbornou speciálně pedagogickou péči, ale také vhodně upravené podmínky: menší počty žáků ve třídě, školní třídy přizpůsobené jejich potřebám, speciální učebnice, přizpůsobený časový rozvrh, a především zdravé školní prostředí, poskytující žákům pocit bezpečí a jistoty, umožňující jim koncentraci na školní práci. Velkým přínosem pro práci s mladistvými je také poradenské pracoviště, jehož složení je popsáno níže a je pedagogickým pracovníkům velkou oporou při výchovně-vzdělávacím procesu.

4 PROFIL ABSOLVENTA

4.1 Základní identifikační údaje:

Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2025

4.2 Popis uplatnění absolventa v praxi:

Absolvent najde uplatnění především jako pracovník sociálních služeb. Může pracovat v různých sociálních zařízeních (např. v domovech pro seniory nebo pro osoby se zdravotním postižením, v centrech denních služeb, denních nebo týdenních stacionářích) a v terénních sociálních službách, zejména při poskytování přímé obslužné a asistentské péče klientům, při zajišťování chodu domácnosti klientů nebo pomoci rodinám s péčí o dítě. Především se uplatní na pozici pracovník v sociálních službách, osobní asistent, pomocník v domácnosti. Kromě toho se absolvent uplatní také v úklidových službách, např. při úklidu v sociálních či ubytovacích zařízeních, v kuchyních při výkonu pomocných prací při přípravě pokrmů, na pracovištích při šití a opravách prádla a bytových doplňků, v prádelnách při praní a žehlení prádla. Má předpoklady pro samotné poskytování služeb soukromým osobám při zajišťování péče o domácnost a děti.

V souladu s přílohou č. 4 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, absolvent tohoto oboru vzdělání nemusí naplnit požadavek absolvování kvalifikačního kurzu.

4.3 Výčet kompetencí absolventa

Škola rozvíjí všechny odborné kompetence dané rámcovým vzdělávacím programem.

Absolvent se vyznačuje těmito kompetencemi:

používá vhodné pomůcky a zařízení při práci;

- zvládá obsluhu a základní údržbu strojů a zařízení v kuchyňském provozu, provozu prádelen, při úklidových pracích i při šití a opravě prádla;
- vhodně používá čisticí a dezinfekční prostředky;
- provádí ručně i na šicím stroji jednoduché opravy nebo šití prádla a bytových doplňků;
- připravuje jednoduché pokrmy a nápoje, dodržuje hygienické požadavky při jejich přípravě;
- připraví jednoduchý pokrm teplé nebo studené kuchyně podle receptury,
- zajistí nákupy a další běžné služby, pomáhá klientům při kontaktu s vnějším prostředím,
- ovládá praní a žehlení prádla a oděvů;
- provádí úklid v ubytovacích zařízeních, veřejných prostorách, v sociálních a zdravotnických zařízeních;
- dodržuje zásady ochrany životního prostředí při likvidaci odpadů;
- pomáhá seniorům, mobilním, imobilním a různě handicapovaným klientům při osobní hygieně, oblékání a zvládání dalších běžných úkonů;
- zprostředkovává klientům kontakt se společenským prostředím a pomáhá jim při obstarávání osobních záležitostí souvisejících se sociální oblastí;
- vhodně komunikuje s klienty, jedná taktně, s péčí a přiměřenou empatií, dodržuje zásady společenského a profesního chování;
- pomáhá při přípravě a poskytování stravy klientům a při péči o jejich životní prostředí;
- dodržuje stanovené normy včetně standardů kvality sociálních služeb,
- pomáhá rodinám se zajišťováním péče o dítě,
- osvojí si základy komunikace a jednání s osobami se zdravotním postižením, včetně osob, jejichž projevy chování kladou vyšší nároky na péči,

- má přehled o základních principech individuálního plánování – umí sledovat změny na straně klienta, empaticky vnímat potřeby klienta a jednat o nich s dalšími odbornými pracovníky v sociálních službách.

Absolvent byl veden tak, aby:

- uměl poskytnout základní první pomoc;
- měl přehled o dietním stravování a základních druzích diet;
- dodržoval zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci včetně užívání ochranných pracovních pomůcek a prostředků;
- chápal bezpečnost práce jako nesdílnou součást péče o své zdraví své, spolupracovníků a klientů,
- dbal na dodržování hygienických požadavků pro sociální zařízení, včetně dezinfekčního řádu pracoviště, správných postupů a BOZP při manipulaci s dezinfekčními látkami a úklidovými pomůckami,
- znal systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče), uměl uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce,
- usiloval o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb;
- jednal ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje;
- posuzoval reálně možnosti svého pracovního uplatnění a jim odpovídající potřeby dalšího vzdělávání,
- chápal kvalitu jako významný nástroj dobrého jména pracoviště a organizace,
- dbal na zabezpečování parametrů (standardů) kvality sociálních služeb, zohledňovali požadavky klienta,
- aby se prakticky orientoval ve formách sociálního vyloučení, znal nástroje, kterými lze tento problém řešit,

znal příčiny a rizikové faktory vzniku různých typů nepříznivých sociálních situací, zejména bezdomovectví, dluhové problematiky, nezaměstnanosti, závislosti, násilného chování.

Škola se snaží rozvíjet všechny klíčové kompetence, ale zejména se zaměřila na to, aby absolvent:

- využíval při učení různé informační zdroje a zkušenosti, sledoval a hodnotil pokrok při dosahování cílů svého učení a přijímal hodnocení výsledků od jiných lidí;

- formuloval své myšlenky srozumitelně, naslouchal druhým, vyjadřoval se a vystupoval v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- odhadoval důsledky svého jednání a chování v různých situacích, přijímal kritiku a radu;
- měl odpovědný vztah ke svému zdraví, pečoval o svůj fyzický i psychický rozvoj a byl si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- přijímal a odpovědně plnil svěřené úkoly;
- uznával hodnotu života, uvědomoval si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- jednal v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- uvědomoval si význam celoživotního vzdělávání, měl přehled o uplatnění na trhu práce a o pracovních podmínkách v daném oboru.

4.4 Způsob ukončování vzdělávání a potvrzení dosaženého vzdělávání a kvalifikace

Vzdělání se ukončuje závěrečnou zkouškou. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy. Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce, výuční list a Europass. Kvalifikační úroveň EQF 3.

5 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Identifikační údaje

Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2025

5.2 Popis celkového pojetí vzdělávání

Školní vzdělávací program je realizován v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání 75-41-E/01 Pečovatelské služby, vydaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy dne 1. 9. 2016 čj. 28603/2016, který je určen zejména pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Navazuje na Rámcový vzdělávací program základního vzdělávání – Přílohu upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Profil absolventa obsahuje odborné a klíčové kompetence, které zahrnují požadavky sociálních partnerů, s nimiž škola dlouhodobě spolupracuje. Jedná se zejména o školní jídelny a domovy pro seniory, které umožňují realizaci odborného výcviku žáků. Škola klade důraz zejména na odbornou stránku vzdělávání, na rozvoj praktických dovedností žáků na základě jejich teoretických znalostí.

5.2.1 Metody výuky

Metody a formy výuky volí učitel s ohledem na charakter předmětu, na zvláštnosti psychických funkcí žáků odborného učiliště, na konkrétní situaci v pedagogickém procesu, na vlastní zkušenosti a na možnosti školy.

V rámci teoretického vyučování jsou preferovány výukové metody, které podněcují motivaci a zájem žáků o dané učivo a přispívají k rozvoji klíčových kompetencí. Učitelé využívají klasické, aktivizující i komplexní výukové metody, přitom se řídí didaktickými zásadami, z nichž hlavní důraz je kladen na zásadu individuálního přístupu k žákům. Pro zvýšení názornosti výuky učitelé využívají didaktické pomůcky, které mají ve škole k dispozici. Všechny učebny teoretické výuky jsou vybaveny dataprojektory

a notebooky s možností připojení na internet. Přístup do počítačové učebny je žákům s učitelem umožněn nejen při výuce informatiky, ale i v ostatních vyučovacích předmětech. V rámci praktického vyučování převládají metody názorně-demonstrační a dovednostně-praktické, které umožňují žákům získat požadované odborné kompetence.

5.3 Rozvoj odborných kompetencí

Rozvoj odborných kompetencí je v rámci teoretické výuky realizován v jednotlivých odborných předmětech. Zásadní význam pro jejich rozvoj tkví v praktickém získávání dovedností v rámci odborného výcviku.

5.4 Rozvoj klíčových kompetencí

Způsob, jakým dochází k naplňování klíčových kompetencí v jednotlivých vyučovacích předmětech, je uveden v preambulích učebních osnov. Základním nástrojem jejich rozvoje jsou vhodné vyučovací strategie, které vedou ke zvyšování zájmu žáků o zvolený obor vzdělání a směřují k propojení školního prostředí s reálným.

Rozvoj klíčových kompetencí v jednotlivých vyučovacích předmětech

Předmět	Klíčové kompetence							
	Kompetence k učení	Kompetence k řešení problémů	Komunikativní kompetence	Personální a sociální kompetence	Občanské kompetence a kulturní povědomí	Kompetence k pracovnímu uplatnění	Matematické kompetence	Digitální kompetence
Český jazyk a literatura	●	○	●	○	●	○		●
Občanská výchova	●	○	●	●	●	●	○	●
Matematika	○	●	○	●		○	●	○
Tělesná výchova	○	○	○	●	○	○		○
Informatika	●	○	○	○	○	●	○	●
Profesní příprava	●	○	●	●	○	●	○	●
Anglický jazyk	○	○	●	○	○	●		●
Odborný výcvik	○	●	●	●	●	●	●	○
Technologie	●	○	○	○	○	●	○	○
Zdravověda	●	●	○	●	○	○	○	●
Společenská výchova	○	●	●	●	●			○
Péče o dítě	○	○	●	●	○		○	○
Psychologie	●	●	●	●	●	○		○
Epidemiologie a hygiena	●	○	○	●	●			○
Pečovatelství a profese	●	●	●	●	●	●		○

Vysvětlení značek:

- ... předmět má zásadní význam pro rozvoj dané klíčové kompetence
- ... předmět se podílí na rozvoji dané klíčové kompetence

5.5 Vybraná průřezová témata

Občan v demokratické společnosti – průřezové téma je realizováno nadpředmětově, těžištěm realizace jsou předměty společenskovedního zaměření. K realizaci průřezového tématu také přispívají výchovně vzdělávací aktivity a kurzy nabízené školou. Průřezové téma prostupuje celým vzděláváním v rámci demokratického klimatu školy, která je otevřená k rodičům i k širší veřejnosti.

Člověk a životní prostředí – průřezové téma je realizováno nadpředmětově, těžištěm realizace jsou předměty občanská výchova, epidemiologie a hygiena a odborný výcvik, které obsahují tematické celky zaměřené na rozvoj znalostí a dovedností žáků potřebných pro pochopení principů udržitelného rozvoje a vedou je k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí. K realizaci průřezového tématu také přispívá tzv. EKO den, každoročně pořádaný školou pod vedením koordinátora environmentální výchovy. Ekologická hlediska jsou uplatňována a zdůvodňována i v běžném provozu školy, který respektuje zásady úspornosti a hospodárnosti při zacházení s veškerými zdroji (třídění odpadů, šetření elektrickou energií a papírem atd.).

Člověk a svět práce – obsah průřezového tématu je realizován v předmětu profesní příprava. Ostatní vyučovací předměty označené v níže uvedené tabulce se částečně podílejí na realizaci tohoto průřezového tématu zařazením práce žáků se souvisejícími informacemi.

Člověk a digitální svět – obsah průřezového tématu je realizován v předmětu informatika. Ostatní vyučovací předměty, označené v níže uvedené tabulce, se částečně podílejí na realizaci průřezového tématu využíváním prostředků digitálních technologií v rámci výuky.

Začlenění průřezových témat v jednotlivých vyučovacích předmětech

Předmět	Průřezové téma			
	Občan v demokratické společnosti	Člověk a životní prostředí	Člověk a svět práce	Člověk a digitální svět
Český jazyk a literatura	○	○	○	○
Občanská výchova	●	●	●	●
Matematika	○	○	○	○
Tělesná výchova	○	○	○	○
Informatika	○	○	●	●
Profesní příprava	○	○	●	●
Anglický jazyk	○		○	○
Odborný výcvik	○	●	●	○
Technologie	○	●	●	○
Zdravověda	○	●		○
Společenská výchova	●			○
Péče o dítě	●	○		○
Psychologie	●			○
Epidemiologie a hygiena	○	●		○
Pečovatelství a profese	●	●	●	○

Vysvětlení značek:

- ... předmět má zásadní význam pro realizaci daného průřezového tématu
- ... předmět se podílí na realizaci daného průřezového tématu

5.6 Další aktivity uplatňované v rámci výuky i mimo vyučování

Mezi aktivity uplatňované v rámci výuky patří:

- přednášky pro žáky zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů a výchovu k odpovědnému rodičovství a ekologickou výchovu;
- přednášky pro žáky zaměřené na jejich profesní uplatnění – sociálně – psychologická problematika;
- odborné kurzy (masérský, kosmetický, pedikérský, kadeřnický);
- soutěže pořádané v rámci odborného výcviku (První pomoc);

- odborné soutěže v pečovatelských činnostech;
- exkurze na pracovištích souvisejících s profesním uplatněním;
- sledování odborných časopisů a publikací;
- spolupráce se sociálními partnery v rámci odborného výcviku – pomoc žákům při organizování brigád a profesního uplatnění;
- účast žáků na soutěžích pořádaných jinými školami nebo institucemi;
- návštěvy výstav a kulturních akcí.

Mimoškolní aktivity žáků na naší škole orientujeme do těchto oblastí:

- sportovní aktivity (základy různých sportovních disciplín);
- tvůrčí činnosti (výtvarné a tvůrčí dílny, ruční práce);
- environmentální výchova (přírodovědný kroužek);
- taneční a hudební kroužek.

Hlavním cílem mimoškolních aktivit je ukázat žákům cestu k smysluplnému trávení volného času.

5.7 Organizace výuky

Organizace výuky se řídí platným rozvrhem vyučovacích hodin, celoročním plánem, provozním řádem školy a příslušnými právními předpisy. Vyučování je organizováno tak, že se v 1. a 2. ročníku střídá týden teoretického vyučování a týden odborného výcviku. Ve 3. ročníku je teoretické vyučování zpravidla čtyři dny v měsíci. Vyučovací hodina teoretických předmětů trvá 45 minut, v odborném výcviku 60 minut.

5.7.1 Popis organizace teoretického vyučování

Teoretické vyučování probíhá podle platného rozvrhu vyučovacích hodin převážně v prostorách školy. Teoretické vzdělávání zahrnuje předměty všeobecně vzdělávací a odborné. Všeobecně vzdělávací předměty rozšiřují a prohlubují vědomosti žáků ze základních škol a praktických škol. Patří sem: český jazyk a literatura, občanská výchova, matematika, tělesná výchova, informatika, profesní příprava a anglický jazyk. Odborné předměty teoretického zaměření zahrnují: technologii, zdravotní výchovu, společenskou výchovu, péči o dítě, epidemiologii a hygienu, psychologii, pečovatelské služby a profesi.

5.7.2 Popis organizace odborného výcviku

Odborný výcvik probíhá na smluvních pracovištích a v prostorách školy v učebně odborného výcviku pro výuku přípravy pokrmů, v šicí dílně, v místnosti pro praní a sušení prádla a v učebně teoretického vyučování. Žáci využívají i úklidovou místnost školy k ukládání pomůcek a prostředků potřebných k úklidu školních prostor.

V 1. a 2. ročníku se třída dělí do skupin, které postupně plní všechny náležitosti odborného výcviku 1. a 2. ročníku, ale v daném časovém úseku neplní stejnou vzdělávací oblast. Žáci 1. ročníku mohou využít odbornou učebnu pro práci s lůžkem a ostatními pomůckami.

V učebně teoretického vyučování jsou dvě polohovatelná lůžka s demonstračními pacienty, noční stolek s výklopným jídelním stolem, invalidní vozík k přesunu klientů, vozík na pomůcky určené k přímé obslužné péči. Žáci 3. ročníku zde nacvičují dovednosti v přímé obslužné péči o klienty. Tyto získané dovednosti dále procvičují a upevňují na smluvních pracovištích pod dozorem učitelů odborného výcviku, popřípadě instruktorů z řad zaměstnanců.

5.7.3 Exkurze

Mezi aktivity uplatňované v rámci výuky patří exkurze:

- do prádelen, kde se žáci seznamují s organizací a rozdělením provozu, pracími prostředky a technologickými postupy praní prádla;
- do zařízení, jež poskytují služby sociální péče – pečovatelská služba, osobní asistence, odlehčovací služba, centra denních služeb – denní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem (např. domov pro osoby s Alzheimerovou demencí), chráněné bydlení;
- do zařízení, jež poskytují služby sociální prevence – nízkoprahová denní centra, kontaktní centra, sociálně terapeutické dílny;
- do zařízení, jež poskytují hospicovou a paliativní péči.

Poznatky získanými na exkurzích si žáci rozšiřují své znalosti z teoretických předmětů péče o dítě, pečovatelsství a profese, psychologie a zdravotní péče a seznamují se s možnostmi sociálních služeb poskytovaných klientům a dalšími alternativami profesního uplatnění.

5.7.4 Sportovní a jiné kurzy

Na začátku školního roku je pro žáky prvních ročníků organizován třídní seznamovací pobyt, jehož cílem je navzájem se poznat a navázat přátelské vztahy mezi učiteli a žáky a mezi žáky navzájem.

V průběhu školního roku jsou pravidelně zařazovány sportovní dny, které vedou žáky nejenom k pohybovým činnostem a přispívají k výchově ke zdravému životnímu stylu, ale také se podílejí na vytváření pozitivního klimatu školy. Jeden ze sportovních dnů je věnován dopravní výchově a finále soutěže První pomoci žáků oboru Pečovatelské služby, kde si žáci ostatních oborů mohou prohlédnout praktické ukázky nácviku první pomoci.

V průběhu školního roku vybraní žáci reprezentují naši školu a účastní se sportovních soutěží a turnajů pro žáky OU pořádaných naší školou i jinými školami. Ve školním roce jsou podle aktuálních podmínek školy a zájmu žáků pořádány sportovní kurzy. Pro žáky 1. ročníků je přednostně určen lyžařský výcvikový kurz a sportovně turistický kurz, který zahrnuje pěší turistiku, cykloturistiku a vodní turistiku v podobě vodáckého kurzu.

5.7.5 Další výchovně vzdělávací aktivity

Každoročně v jarních měsících škola pořádá pod vedením koordinátora environmentální výchovy tzv. EKO den, který je zaměřen na vytváření hodnot a postojů u žáků ve vztahu k životnímu prostředí. Jeho hlavním cílem je, aby si žáci uvědomili vlastní odpovědnost za kvalitu životního prostředí a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů. V rámci EKO dne probíhají různé aktivity – přednášky, besedy, videoprojekce nebo filmy, praktické činnosti zaměřené na ekologickou výchovu a další.

Škola každoročně organizuje soutěž Nejlepší třída, ve které jsou hodnoceny třídní kolektivy podle stanovených kritérií. Hlavním úkolem této soutěže je motivovat žáky k dosahování lepších výsledků ve vzdělávání a v chování, k nízké absenci a k vzájemné spolupráci žáků ve třídách.

5.8 Způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáků probíhá v souladu s platnou legislativou a pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Tato pravidla vycházejí z požadavků rámcových a školních vzdělávacích programů a obsahují zásady průběžného hodnocení a hodnocení

výsledků vzdělávání na vysvědčení, kritéria stupňů prospěchu, podrobnosti o komisionálních zkouškách a průběh a způsob hodnocení ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

Při hodnocení učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákům a přihlíží k individuálním zvláštnostem žáků. Kritéria hodnocení žáků v jednotlivých vyučovacích předmětech jsou uvedena v učebních osnovách těchto předmětů.

5.8.1 Hodnocení žáků v teoretickém vyučování

- Kladen důraz na schopnost využívat svých praktických zkušeností z odborného výcviku a dávat je do souvislostí s probíranou látkou;
- schopnost odvozovat následky svého chování jako pracovníka v sociálních službách při nedodržování zákonných norem a etiky;
- schopnost aplikovat získané poznatky při řešení úloh praktického charakteru;
- schopnost žáků správně a přesně se vyjadřovat a prezentovat své názory a zkušenosti;
- komunikativní dovednost při mluvených i psaných projevech;
- schopnost žáků vhodně prezentovat své názory a zkušenosti;
- aktivní přístup k výuce a zájem žáků o danou problematiku.

5.8.2 Hodnocení odborného výcviku

- kladen důraz na schopnost využívat svých vědomostí z teoretické výuky a přetvářet je na dovednosti;
- dovednost dodržovat zásady společenského chování a vystupování;
- schopnost pracovat v týmu, respektovat názor druhých;
- dovednost pracovat soustředěně, vytrvale a přesně;
- dovednost dodržovat technologické postupy a zdravotně-hygienické předpisy, zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
- aktivní přístup k práci.

Za vzorné chování a plnění školních povinností a za aktivní účast na vzdělávacích aktivitách školy může být žák vyznamenán ústní nebo písemnou pochvalou.

5.8.3 Hodnocení klíčových kompetencí a průřezových témat

Učitelé při hodnocení klíčových kompetencí využívají:

- sebehodnocení žáků, které je spojeno s rozvojem jejich sebevědomí a sebepojetí;
- kvalitní a pravidelné zpětné vazby, díky níž se žáci dozvědí, v čem tkví jejich silné stránky a v čem je třeba se zlepšit.

V hodnocení klíčových kompetencí se přihlíží k tomu, že si je žáci osvojují na úrovni odpovídající jejich individuálním předpokladům.

5.9 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se řídí platnou legislativou – školským zákonem a vyhláškou o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných (v platném znění) a dalšími platnými předpisy. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Vzdělávání v naší škole je obecně založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zajišťujeme, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám s využitím podpůrných opatření optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima.

Odborná učiliště jsou typ školy zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami podle §16 odstavce 9 zákona č. 561/2004 Sb. Na odborná učiliště jsou přijímáni žáci základních škol speciálních a žáci základních škol, u kterých školské poradenské zařízení shledá, že vzhledem k povaze speciálních vzdělávacích potřeb žáka nebo k průběhu a výsledkům dosavadního poskytování podpůrných opatření by samotná podpůrná opatření nepostačovala k naplňování jeho vzdělávacích možností a k uplatnění jeho práva na vzdělávání. Podmínkou pro zařazení je písemná žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka, splnění podmínky zdravotní způsobilosti uchazečů o studium daného oboru a doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ), které stanoví stupeň a doporučí podpůrná opatření vzhledem ke specifickým vzdělávacím potřebám těchto žáků.

Doporučení školského poradenského zařízení má být v souladu se zájmem žáka. Doporučení vystavuje školské poradenské zařízení. Po jeho vystavení seznamuje s jeho obsahem společně se zprávou z vyšetření zákonného zástupce žáka nebo žáka zletilého. Vyšetření žáka i vystavení dokumentů je možné vždy jen s informovaným souhlasem rodiče nebo zletilého žáka. Doporučení je předáno škole a zde je následně projednáno, případně ještě upraveno se souhlasem všech participantů (škola, rodič, žák, ŠPZ) a s informovaným souhlasem rodiče či zletilého žáka podepsáno. Doporučení obsahuje popis vzdělávacích potřeb žáka, popis všech zvolených podpůrných opatření včetně individuálního vzdělávacího plánu, doporučení k poskytnutí asistenta pedagoga nebo dalších osob podporujících vzdělávání žáka, vymezení pomůcek atd. Jak bylo zmíněno výše, navržená a vzájemně odsouhlasená podpůrná opatření by se měla začít školou realizovat neprodleně, nejpozději do 4 měsíců ode dne jejich nastavení.

Výchovný a vzdělávací proces se na odborném učilišti přizpůsobuje úrovni psychofyzického vývoje žáků – používají se speciální výukové metody, postupy a formy. Je nezbytný vhodný výběr učiva a individuální přístup učitele, podmíněný výrazným snížením počtu žáků ve třídě. Důraz je kladen především na předávání praktických dovedností tak, aby žáci našli profesní uplatnění ve svém oboru. Se žáky pracují pedagogové se vzděláním ve speciální pedagogice.

Na naši školu přicházejí žáci nejméně s třetím stupněm poskytování podpůrných opatření, kteří již byli diagnostikováni v ŠPZ.

5.10 Individuální vzdělávací plán (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

IVP zpracovává škola pro žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce či zletilého žáka. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Naplňování IVP vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci se školou minimálně jednou ročně.

Při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu pro žáka škola vychází z úpravy očekávaných výstupů z RVP pro daný obor. Tyto výstupy jsou vodítkem pro případné úpravy výstupů uvedených v ŠVP do individuálního vzdělávacího plánu pro žáka. Úpravy výstupů se provádějí na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka. Výstupy představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím podpůrných opatření případně překročit. V souladu s platnou legislativou

se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením.

IVP zpracovává škola (třídní učitel či vyučující konkrétního předmětu s pomocí výchovného poradce) na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka, nebo zletilého žáka, za jeho vypracování odpovídá ředitelka školy.

IVP obsahuje:

- údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem,
- informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka,
- jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

IVP se zpracovává do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka, a je dle potřeb upravován a doplňován v průběhu celého školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Následně výchovný poradce předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitelky školy, který zajistí záznam do školní matriky. IVP je zpracováván ve spolupráci se školským poradenským zařízením.

Realizace IVP je průběžně hodnocena a dle potřeby konzultována na schůzkách s vyučujícími pedagogy, výchovným poradcem a zákonnými zástupci.

5.11 Pravidla pro zapojení dalších subjektů

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami naše škola spolupracuje s mnoha subjekty: PPP Šumperk, PPP a SPC Olomouc, SPC Hranice, PPP Ústí nad Orlicí, neziskovými organizacemi, OSPOD. Taktéž škola poskytuje odborné konzultace pro běžné školy a výchovné poradce. S ostatními subjekty škola bude spolupracovat v souladu s doporučením poradenského zařízení a dle typu speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je stěžejní spolupráce se zákonnými zástupci žáků.

5.12 Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště je v naší škole tvořeno ředitelkou školy, výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, školním psychologem, školním metodikem prevence, kariérovým poradcem a školním sociálním pedagogem. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením. Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště spolu s třídními učiteli.

5.13 Specifikace provádění podpůrných opatření

Při stanovení podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami škola vychází z doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory v souladu s platnou legislativou.

Nejčastěji jsou školou aplikována tato podpůrná opatření: poradenská pomoc školy a pomoc ŠPZ, IVP, úprava organizace vzdělávání, úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání, úprava výstupů ze vzdělávání, asistent pedagoga, případně další pedagogický pracovník – například psycholog, možnost uplatnění augmentativní a alternativní formy komunikace, úhrada speciálních učebnic, didaktických a kompenzačních pomůcek. Další popis možné podpory je uveden v právních předpisech, v přehledu podpůrných opatření.

Naše škola využívá různá běžná podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, která zahrnují různé přístupy.

5.13.1 Metody výuky (pedagogické postupy)

- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifik žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip
- multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.),
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,

- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

5.13.2 Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání,
- účast na odborných exkurzích.

5.13.3 Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka – přihlíží se k povaze postižení nebo znevýhodnění (např. speciální formy zkoušení – nahrazení písemného zkoušení ústním nebo naopak, individuální tempo u písemných zkoušek, nahrazení psaní dlouhých textů testy apod.),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,

- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasné a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnocení směřuje ke zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

5.14 Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlení vyučujícím způsobu hodnocení žáka a možnosti úlev,
- vytvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultace a vytvoření individuálního vzdělávacího plánu,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa,
- důslednost.

Žákovi se zdravotním postižením může ředitelka školy prodloužit délku vzdělávání v daném oboru až o dva školní roky.

5.15 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Postup při zajišťování výuky je obdobný jako u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Tato skutečnost vychází z toho, že také žák mimořádně nadaný má speciální vzdělávací potřeby.

Na typu naší školy se nejčastěji setkáváme s nadáním v oblastech hudebních, výtvarných a pohybových.

5.15.1 Popis pravidel a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka

Pravidla vychází z platné legislativy.

Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele. Škola přijme opatření podporující a rozvíjející nadání žáka. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

V případě potřeby, škola spolupracuje se školským poradenským zařízením, které doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce nebo zletilý žák podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitelka školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.

5.15.2 Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

IVP obsahuje údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi, vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsobů zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek, seznam učebních pomůcek, učebnic a materiálů, personální zajištění, úpravu průběhu vyučování. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné.

Vyhodnocení IVP obsahuje hodnocení účinnosti podpory a změny ve vzdělávání včetně návrhu pro další rozvoj žáka. IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje a je

za něj zodpovědný třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka.

Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v platné legislativě. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitelky školy, který zajistí záznam do školní matriky. IVP je zpracováván ve spolupráci se školským poradenským zařízením. Realizace IVP je průběžně hodnocena a dle potřeby konzultována na schůzkách s vyučujícími pedagogy, výchovným poradcem a zákonnými zástupci. Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

5.15.3 Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami – nadané a mimořádně nadané žáky

Školní poradenské pracoviště je v naší škole tvořeno ředitelkou školy, výchovným poradcem, který zároveň koordinuje jeho činnost, školním psychologem, školním metodikem prevence, kariérovým poradcem a školním sociálním pedagogem. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením. Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště spolu se třídními učiteli. Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy.

Při vzdělávání nadaných či mimořádně nadaných žáků naše škola spolupracuje s domovy dětí a mládeže, které nabízí různé volnočasové aktivity, samotná škola nabízí široký repertoár kroužků podporující a rozvíjející nadání výtvarné, pohybové a hudební. Pracovníci poskytují konzultace podle potřeby. Pedagogové naší školy se

vzdělávají v této problematice v rámci jejich DVPP. Je využívána metodická podpora na portále rvp.cz, centrumnadani.cz a jiné.

5.15.4 Pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy

Při vzdělávání nadaných či mimořádně nadaných žáků naše škola spolupracuje s domovy dětí a mládeže, které nabízí různé volnočasové aktivity, samotná škola nabízí široký repertoár kroužků podporující a rozvíjející nadání výtvarné, pohybové a hudební. Pracovníci poskytují konzultace podle potřeby. Pedagogové naší školy se vzdělávají v této problematice v rámci jejich DVPP. Je využívána metodická podpora na portále rvp.cz, centrumnadani.cz a jiné.

5.15.5 Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů,
- cílená podpora a rozvoj kreativity, hravosti, nápaditosti, objevování zákonitostí a vztahů,
- metody a formy práce umožňující vidět věci z různých úhlů,
- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků,
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí,
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činnost,
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka,
- napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojování do kolektivních činností, vedení k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci a ochotě pomáhat slabším.

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,

- příprava a účast na soutěžích.

Organizace výuky

- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit,
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských,
- žáci jsou směřováni k zapojení se do zájmových aktivit organizovaných školou nebo dalšími organizacemi (DDM, ZUŠ, sportovní kluby).

5.16 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků při všech činnostech přímo souvisejících s jejich vzděláváním a výchovou a při poskytování školských služeb. Postupy vedoucí k zabezpečení tohoto úkolu jsou uvedeny ve směrnici, která se týká zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Na základě vyhledávání, posuzování k prevenci rizik. Při stanovení konkrétních opatření bere v úvahu zejména možné ohrožení žáků při vzdělávání v jednotlivých předmětech, při přesunech žáků v rámci školního vzdělávání a při účasti žáků na různých akcích pořádaných školou. Škola zároveň přihlíží k základním fyziologickým potřebám žáků a vytváří podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů.

Škola poskytuje žákům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví:

- na začátku školního roku jsou žáci seznámeni se školním řádem a řádně poučeni o zásadách bezpečného chování a ochraně zdraví ve škole a s protipožárními zásadami;
- v úvodních hodinách teoretického vyučování probíhá seznámení s řádem odborných učeben a v rámci tělesné výchovy s řádem sportovních zařízení (tělocvičen a hřiště);
- v úvodních hodinách odborného výcviku probíhá proškolení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a požární ochraně a seznámení s řádem učebny odborného výcviku;
- při přechodu na smluvní pracoviště jsou žáci seznámeni s bezpečností a ochranou zdraví při práci a požární ochranou na smluvním pracovišti, s provozním a organizačním řádem smluvního pracoviště;
- pokud žáci v odborném výcviku používají a obsluhují stroje a zařízení a pracují s náradím, musí být předem proškoleni o bezpečnosti a seznámeni s jeho obsluhou a údržbou;

- před činnostmi prováděnými mimo budovu školy (exkurze, sportovní den....).

Škola vydává žákům osobní ochranné pracovní prostředky podle platné vnitřní směrnice a zajišťuje jejich údržbu. Veškerá proškolení žáků o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a požární ochraně v rámci odborného výcviku a výdej osobních ochranných pracovních prostředků jsou zapsány v osobním listu bezpečnosti práce a osobním listu pro výdej osobních ochranných pracovních prostředků. O poučeních v teoretickém vyučování musí být proveden záznam do třídní knihy.

K zajištění bezpečnosti žáků ve škole přispívá vykonávání dohledu nad žáky. Dohled vykonávají pedagogičtí pracovníci školy dle platného rozvrhu dozorů i mimo školu, např. při praktickém vyučování, kurzech, exkurzích a jiných činnostech vyplývajících ze školních vzdělávacích programů. Tyto akce musí být vždy předem schváleny ředitelkou školy. Poměr mezi počtem žáků a počtem dozírajících osob na jednotlivé akce se řídí platnými právními předpisy.

Úrazy žáků se evidují v knize úrazů, o úrazu škola uvědomí zákonného zástupce žáka a podle jeho závažnosti zajistí doprovod žáka do zdravotnického zařízení. Konkrétní podmínky, kdy lze žáka uvolnit z vyučování, stanovuje školní řád.

Ve škole pracuje preventista BOZP a PO a školní zdravotníci. Žáci i zaměstnanci jsou seznámeni se zásadami poskytování první pomoci. Na chodbách školy je vyvěšený traumatologický plán, požární evakuační plán a požární poplachové směrnice.

Dodržování podmínek pro bezpečnost a ochranu zdraví žáků kontrolují průběžně zaměstnanci školy v rámci své působnosti a plnění úkolů v oblasti prevence rizik. Nejméně jednou ročně probíhá na škole prověrka bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, která zahrnuje kontrolu odborných učeben a tříd užívaných žáky, včetně jejich vybavení.

5.17 Prevence šikany a drogových závislostí

Ve škole působí metodik prevence sociálně patologických jevů, k jehož standardním činnostem mimo jiné patří:

- koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy;
- koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, prekriminálního a kriminálního chování a dalších sociálně patologických jevů.

Mezi aktivity uplatňované v rámci výuky patří přednášky pro žáky zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů.

K prevenci šikany a drogových závislostí přispívá vyučovací předmět občanská výchova, do kterého byly zařazeny tematické celky Člověk a péče o zdraví a Člověk jako občan. Žák se dozví, kam se obrátit, když jsou jeho lidská práva ohrožena, jak se mají řešit konflikty mezi vrstevníky, co se rozumí šikanou a jaké má tento jev důsledky. Učitel žákům objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví.

5.18 Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Přijímání ke vzdělávání se řídí školským zákonem. Uchazeč bude ke studiu přijat na základě posouzení dalších skutečností osvědčujících vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče formou a splněním stanovených kritérií pro přijímací řízení:

- ukončení povinné školní docházky;
- podání řádně vyplněné přihlášky ke studiu;
- hodnocení ze základní školy;
- lékařský posudek o zdravotní způsobilosti ke vzdělávání uvedeného oboru;
- doporučení školního poradenského zařízení (SPC, PPP);
- přijímací zkouška – motivační pohovor.

Pokud počet přihlášek na daný obor nepřekročí kapacitu, může ředitelka školy uchazečům o studium prominout přijímací zkoušku.

Podmínky zdravotní způsobilosti uchazečů o studium jsou stanoveny v Nařízení vlády o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání. Uchazeči nesmí trpět:

- prognosticky závažnými onemocněními podpůrného a pohybového aparátu znemožňující zátěž páteře;
- precitlivělostí na alergizující látky používané při praktickém vyučování;
- závažnými duševními nemocemi a poruchami chování.

5.19 Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělání se ukončuje závěrečnou zkouškou.

Závěrečná zkouška je vykonávána podle jednotného zadání závěrečných zkoušek (JZZZ). Skládá se z jednotlivých samostatně klasifikovaných zkoušek, které se konají v tomto pořadí: písemná zkouška, praktická zkouška z odborného výcviku a ústní zkouška. Obsah a organizace všech částí závěrečné zkoušky se řídí platnými pravidly

pro jejich vykonání, která jsou každoročně součástí JZZZ. Termín závěrečné zkoušky stanovuje ředitelka školy. Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list, Europass. Kvalifikační úroveň EQF 3.

5.20 Vazba kurikula odborného vzdělávání na Národní soustavu kvalifikací (NSK)

Pro tento obor vzdělání neexistují v současné době v NSK žádné úplné profesní kvalifikace. Vzhledem k vývoji v NSK budou průběžně sledovány webové stránky NSK - <http://narodnikvalifikace.cz/>.

6 UČEBNÍ PLÁN

6.1 Identifikační údaje

Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2025

6.2 Rozvržení vyučovacích předmětů oboru **Pečovatelské služby**

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin			
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
Povinné vyučovací předměty všeobecně vzdělávací					
Český jazyk a literatura	ČJL	1,5	1,5	-	3
Občanská výchova	OV	1	1	1	3
Matematika	M	1,5	1,5	-	3
Tělesná výchova	TV	2	2	1	5
Informatika	INF	1	1	1	3
Profesní příprava	PRP	0,5	1	-	1,5
Anglický jazyk	AJ	1	0,5	0,5	2
Povinné vyučovací předměty odborné					
Odborný výcvik	ODBV	15	15	28	58
Technologie	TECH	4	3,5	1	8,5
Zdravověda	ZDV	2,5	2	-	4,5
Společenská výchova	SV	1	-	-	1
Péče o dítě	POD	1	-	-	1
Psychologie	PS	-	1,5	-	1,5
Epidemiologie a hygiena	EH	-	1,5	-	1,5
Pečovatelství a profese	PAP	-	-	2,5	2,5
Celková týdenní hodinová dotace		32	32	35	99

- 1) Vyučování je organizováno tak, že se v 1. a 2. ročníku střídá týden teoretického vyučování a týden odborného výcviku. Ve 3. ročníku je teoretické vyučování zpravidla čtyři dny v měsíci.
- 2) Odborný výcvik probíhá na smluvních pracovištích a v prostorách školy v učebně odborného výcviku pro výuku přípravy pokrmů, v šicí dílně, v místnosti pro praní a sušení prádla a v učebně teoretického vyučování. Žáci využívají i úklidovou místnost školy k ukládání pomůcek a prostředků potřebných k úklidu školních prostor.
- 3) Odborný výcvik probíhá pod vedením učitelů odborného výcviku nebo instruktorů.
- 4) V odborném výcviku jsou žáci rozděleni do skupin na základě vládního nařízení, které vychází zejména z požadavků na bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

6.3 Přehled využití týdnů v období září – červen školního roku

Činnost	Počet týdnů v ročníku		
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Vyučování dle rozpisu učiva	33	33	30
Lyžařský výcvikový kurz	1	0	0
Sportovně turistický výcvikový kurz	0	1	0
Závěrečná zkouška	0	0	1
Časová rezerva (opakování učiva, exkurze, výchovně-vzdělávací akce)	6	6	9
Celkem	40	40	40

6.4 Srovnání počtu vyučovacích hodin za studium – soulad RVP a ŠVP

RVP			ŠVP			
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet		Vyučovací předmět	Minimální počet		Využití disponibilních hodin
	týdně	celkem		týdně	celkem	
Jazykové vzdělávání – český jazyk	2	64	Český jazyk a literatura	2	64	-
Občanský a vzdělávací základ	3	96	Občanská výchova	2	64	-
			Profesní příprava	1+0,5	48	0,5
Matematické vzdělávání	3	96	Matematika	3	96	-
Estetické vzdělávání	1	32	Český jazyk a literatura	1	32	-
Vzdělávání pro zdraví	3	96	Občanská výchova	1	32	-
			Tělesná výchova	2+3	160	3
Informatické vzdělávání	3	96	Informatika	3	96	-
Pečovatelství	35	1120	Odborný výcvik	24+4	896	4
			Zdravověda	4,5	144	-
			Společenská výchova	1	32	-
			Péče o dítě	1	32	-
			Psychologie	1+0,5	48	0,5
			Epidemiologie a hygiena	1+0,5	48	0,5
			Pečovatelství a profese	2,5	80	-
Úklidové práce	4	128	Odborný výcvik	2+7	288	7
			Technologie	2	64	
Příprava pokrmů	8	256	Odborný výcvik	5,5+4,5	320	4,5
			Technologie	2,5	80	
Šití a opravy prádla a bytových doplňků	5	160	Odborný výcvik	3+6	288	6
			Technologie	2	64	
Praní a žehlení prádla a oděvů	4	128	Odborný výcvik	2	64	
			Technologie	2	64	
Disponibilní hodiny	25	800	Anglický jazyk	2	64	2
Celkem	96	3 072	Celkem	99	3168	28

K dalšímu navýšení počtu hodin o 3 hodiny týdně došlo využitím rozdílu mezi minimálním a maximálním počtem týdenních vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání.

7 UČEBNÍ OSNOVY

7.1 Český jazyk a literatura

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA (ČJL)	
Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Platnost učební osnovy:	od 1. 9. 2025
1. Pojetí vyučovacího předmětu	
Obecný cíl: Obecným cílem předmětu je rozvíjet komunikační dovednosti žáků, prohloubit jazykové znalosti, kultivovat jazykový projev žáků, začlenit jazykové návyky do mimoškolních souvislostí a rozvíjet čtenářskou gramotnost.	
Charakteristika učiva: Předmět obsahuje dvě vzdělávací oblasti: vzdělávání a komunikace v českém jazyce a estetické vzdělávání, proto jej tvoří dvě části – český jazyk a literatura, které se vzájemně podporují a doplňují. Tento předmět se vyučuje v 1. a 2. ročníku. Učivo v každém ročníku obsahuje tematické celky zaměřené na zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností, komunikaci a slohovou výchovu a na práci s textem a získávání informací.	
Postojové cíle: Výuka směřuje k tomu, aby žáci: - pochopili, že dorozumívát se s lidmi je základní potřebou lidského života; - rozvíjeli výstižně a jazykově správně své vyjadřování; - vědomosti a dovednosti uměli prakticky využívat v písemném a ústním projevu; - na základě ukázek vybraných literárních děl si vytvořili čtenářské dovednosti; - byli tolerantní k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí; - ctili a chránili materiální i kulturní hodnoty; - zajímali se o kulturní dění v regionu; - dovedli slušně vystupovat.	
Výukové strategie, metody a formy práce: Ve výuce jsou použity tyto skupiny výukových metod: - klasické výukové metody: slovní (vyprávění, vysvětlování, přednáška, práce s textem, rozhovor) a metody dovednostně-praktické (vytváření dovedností při vyplňování dotazníků a formulářů) ; - aktivizující metody: diskusní a situační; - komplexní výukové metody: frontální a skupinová výuka, individuální a samostatná práce žáků, kritické myšlení, televizní výuka, výuka podporovaná počítačem.	

Hodnocení výsledků žáků:

Při hodnocení se klade důraz na:

- výstižné a jazykově správné vyjadřování, rozlišování spisovného jazyka a obecné češtiny;
- úroveň čtenářské gramotnosti;
- uplatňování znalostí českého pravopisu, poznatků z tvarosloví a skladby;
- sestavení a přednesení prostě sdělovacího, administrativního a prakticky odborného textu;
- porozumění obsahu textu a zjišťování potřebných informací z dostupných informačních zdrojů;
- schopnost sebe prezentace a věcného, správného, jasného a srozumitelného vyjadřování.

Žák za každé pololetí napíše pololetní písemnou práci.

K prověřování výsledků je použito kvantitativní hodnocení (klasifikace/známky, výčet chyb, přidělení bodů) a slovní hodnocení (sloh). Součástí klasifikace je také soustavné prověřování výsledků práce a pozorování aktivity a snahy o sebevzdělávání žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat:

Předmět má zásadní význam pro rozvoj **kommunikativní kompetence** – přispívá k správnému vyjadřování v projevech mluvených a psaných, vede ke kultivovanému projevu, rozvíjí schopnost prezentovat své myšlenky a názory, přispívá k umění zpracovávat věcně správně a srozumitelně různé texty a pracovní a jiné písemnosti.

Předmět také přispívá k rozvoji ostatních klíčových kompetencí:

- **kompetence k učení** – rozvíjí schopnost ovládat práci s textem a s porozuměním poslouchat mluvené projevy, podporuje možnosti dalšího vzdělávání žáků;
- kompetence k řešení problémů – přispívá k porozumění zadání úkolů a k vyhledávání informací potřebných k řešení problému;
- personální a sociální kompetence – podporuje schopnost pracovat v týmu a přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, vede k vzájemnému respektu, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky;
- **občanská kompetence a kulturní podvědomí** – napomáhá uvědomovat si vlastní kulturní identitu a hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury;
- kompetence k pracovnímu uplatnění – přispívá k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti a vede k uvědomění si významu celoživotního vzdělávání, rozvíjí schopnost komunikace s potenciálním partnerem;
- **digitální kompetence** – podporují využívání digitálních technologií pro zkvalitnění výsledků práce.

V rámci předmětu jsou zohledněna všechna průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti – zařazením vhodných výukových metod směřujících k rozvoji funkční gramotnosti žáků (čtení textu s porozuměním) a vytvořením pozitivní atmosféry ve třídě;
- Člověk a životní prostředí – rozvojem dovednosti vyjadřovat se a zdůvodňovat své názory při čtení odborného textu, zařazením literárních ukázek popisujících přírodní prostředí (např. Ota Pavel) rozvíjí schopnost esteticky a citově vnímat své okolí;
- Člověk a svět práce – písemnou i verbální sebe prezentací, při vstupu na trh práce (sestavení žádosti o zaměstnání, sestavení inzerátu, profesního životopisu, úředních dopisů);
- **Člověk a digitální svět** – při tvořivých činnostech a digitální tvorbě využít potenciál digitálních médií s uplatňováním estetického vnímání, průřezové téma je částečně realizováno i v předmětu Profesní příprava.

2. Rozpis učiva	
1. ročník	1,5 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák: - rozlišuje spisovný jazyk a obecnou češtinu; - řídí se zásadami správné výslovnosti; - využívá základní jazykové příručky; - rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov; - vysvětlí význam přísloví a rčení, dokáže je interpretovat; - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu: používá vyjmenovaná slova a ovládá psaní i, y po obojetných souhláskách, píše správně velká písmena ve jménech, názvech a zkratkách; - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví a skladby; - rozpozná ohebné a neohebné slovní druhy; - vyjmenuje vzory a uplatňuje znalosti v praktických cvičeních; - využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; - chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí;	1 Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - národní jazyk a jeho útvary - jazykové příručky a jejich používání - slovní zásoba a její obohacování, tvoření slov (synonyma, homonyma, antonyma a jejich stylistické využití) - přísloví a rčení, jejich forma a význam - jazyková kultura (měkké, tvrdé, obojetné souhlásky, spodoba znělosti, vyjmenovaná slova, psaní ú, ů, velká písmena) - tvarosloví a skladba (slova ohebná a neohebná, podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky)
- vhodně se prezentuje; - vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat); - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně; - je schopen sestavit a přednést krátký prostě sdělovací, administrativní a prakticky odborný projev; - zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu; - je schopen sestavit prakticky odborný text; - posoudí estetické a funkční normy při sestavení pracovního postupu; - odliší přímou a nepřímou řeč; - výstižně vyjadřuje vlastní postoje a pocity; - využívá vhodné digitální technologie k naplnění svých potřeb. Vybavení a způsob jeho použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby;	2 Komunikační a slohová výchova - komunikační situace, komunikační strategie (pozdrav, omluva, blahopřání, zásady slušného chování) - projevy prostě sdělovací, administrativní, prakticky odborné, jejich základní znaky, postupy, prostředky (blahopřání, osobní dopisy, krátké informační útvary, osnova, vyprávění, popis osoby, popis věci, pracovní postup, grafická a formální úprava jednotlivých písemných projevů; projev)
- zjišťuje jednoduché informace z dostupných informačních zdrojů;	3 Práce s textem a získávání informací

- rozumí obsahu textu; - ví, kde je místní knihovna a co v ní může najít;	- informatická výchova, knihovny a jejich služby, noviny, časopis a jiná periodika, internet - techniky čtení, orientace v textu, jeho rozbor - získávání informací z textu (též odborného a administrativního)
- rozliší konkrétní literární díla podle druhů a žánrů; - čte s porozuměním literární text; - formuluje vlastní názory na umělecké dílo; - rozumí obsahu textu - podle svých schopností volně reprodukuje text; - získává informace z různých zdrojů v digitálním prostředí; - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení;	4 Práce s literárním textem - základní literární druhy a žánry ve vybraných dílech národní a světové literatury - četba a interpretace literárního textu (česká a světová literatura 1. poloviny dvacátého století, encyklopedie a další literatura dle zájmu žáků)
- orientuje se v kulturní nabídce v místě školy a bydliště; - popíše vhodné společenské chování v dané situaci.	5 Kultura - kulturní instituce v ČR a v regionu - ochrana a využívání kulturních hodnot - společenská kultura, principy a normy kulturního chování - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

2. ročník		1,5 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	
Žák: - rozlišuje slovanské a světové jazyky; - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu; - v písemném i ústním projevu využívá poznatků z tvarosloví a skladby; - používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie oboru; - rozliší větu jednoduchou a souvětí; - rozčlení jednoduchý text; - využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; - využívá digitální technologie k naplnění svých potřeb;	1 Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - evropské a světové jazyky - jazyková kultura (psaní slabik bě, pě, vě, mě; psaní předložek s, z; shoda podmětu s přísudkem; interpunkce ve větě jednoduché a v souvětí) - tvarosloví a skladba (slovesa, příslovce, slohové využití slovních druhů) - slovní zásoba a její rozvrstvení zvláště vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, terminologie - skladba (věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice) - řeč přímá a nepřímá	

- vhodně se prezentuje a vyjadřuje svůj postoj; - je schopen sestavit a přednést krátký prostě sdělovací, administrativní a prakticky odborný projev; - uplatňuje pravidla pro psaní úředního dopisu; - sestaví vlastní životopis, rozlišuje pojmy, fakta, strukturu; - vyplní jednoduché formuláře; - využívá vhodné digitální technologie k naplnění svých potřeb. Vybavení a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby; - hodnotí kriticky získaná data a informace, posuzuje jejich spolehlivost; - v digitálním prostředí respektuje pravidla chování a jedná eticky;	2 Komunikační a slohová výchova - komunikační situace, komunikační strategie (diskuse, projev) - projevy prostě sdělovací, administrativní, prakticky odborné (zpráva, oznámení, inzerát a odpověď na něj, úřední dopis, žádost o zaměstnání, životopis, vyplňování formulářů)
- zjišťuje potřebné informace z různých informačních zdrojů; - ovládá techniky čtení a rozumí obsahu textu; - posuzuje význam digitálních technologií na kvalitu života jedince;	3 Práce s textem a získávání informací - informatická výchova, noviny, časopisy a jiná periodika, využití internetu - získávání informací z odborného a administrativního textu - techniky čtení, orientace v textu a jeho rozbor
- rozliší konkrétní literární díla podle druhů a žánrů; - čte s porozuměním literární text, formuluje vlastní názory na umělecké dílo; - rozumí obsahu textu; - podle svých schopností volně reprodukuje text; - projevuje zájem o vlastní četbu; - získává informace z různých zdrojů v digitálním prostředí; - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, jedná eticky;	4 Práce s literárním textem - základní literární druhy a žánry ve vybraných dílech národní a světové literatury - práce s literárním textem (česká a světová literatura 2. poloviny dvacátého století) - další literatura dle zájmu žáků
- rozliší vhodné společenské chování v dané situaci; - popíše rozdíly v kultuře bydlení, odívání.	5 Kultura - společenská kultura, principy a normy kulturního chování - kultura bydlení, odívání

7.2 Občanská výchova

Předmět: OBČANSKÁ VÝCHOVA (OV)	
Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Platnost učební osnovy:	od 1. 9. 2025
1. Pojetí vyučovacího předmětu	
Obecný cíl: Cílem předmětu je vzdělávání a výchova člověka, který je schopen osvojit si žádoucí společenské chování a potřebné společenské znalosti, které jsou nezbytné pro jeho úspěšné zařazení do demokratické společnosti.	
Charakteristika učiva: Občanská výchova je všeobecně vzdělávacím předmětem, který pokrývá většinu vzdělávací oblasti Občanský vzdělávací základ a část vzdělávací oblasti Vzdělávání pro zdraví, která se týká péče o zdraví. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci: - byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany svého demokratického státu; - jednali odpovědně a uvážlivě nejen ku vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch; - porozuměli společnosti a světu, kde žijí; - uvědomovali si vlastní identitu; - vyznali se v tom, jak působí výživa, životní prostředí, pohybové aktivity, jednostranné činnosti, pozitivní emoce, harmonické mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví; - racionálně jednali v situacích osobního a veřejného ohrožení; - získávali a hodnotili informace z různých zdrojů a využívali je.	
Postojové cíle: Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci: - jednali odpovědně a čestně; - jednali prosociálně – snažili se být užiteční ostatním lidem bez nároku na odměnu; - vážili si demokracie a svobody, preferovali demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými; - respektovali lidská práva a chápali meze lidské svobody a tolerance; - přemýšleli o skutečnosti kolem sebe, tvořili si vlastní úsudek, nenechali sebou manipulovat; - uznávali, že lidský život je vysokou hodnotou, a proto je třeba si ho vážit a chránit jej; - na základě vlastní identity ctili identitu ostatních lidí; - zlepšovali a chránili životní prostředí, jednali ekologicky; - vážili si hodnot lidské práce, jednali hospodárně a odpovědně řešili své finanční záležitosti; - vážili si svého zdraví a cílevědomě je chránili; - byli motivováni k celoživotnímu vzdělávání.	

Výukové strategie, metody a formy práce:

V tomto předmětu jsou využívány následující výukové metody: metody slovní (vyprávění, vysvětlování, přednáška, rozhovor, práce s textem), metody názorně-demonstrační (práce s obrazem, vytváření dovedností, předvádění a pozorování), produkční metody (tvorba myšlenkových a obrázkových map), aktivizující metody (diskusní, situační a inscenační metody, didaktické hry), výuka dramatem, učení v životních situacích, televizní výuka a výuka podporovaná počítačem. Žáci jsou vedeni k samostatné práci při vyhledávání a třídění informací s použitím počítače.

Z výukových forem práce se používá individuální výuka s ohledem na individuální schopnosti jednotlivých žáků zejména při samostatné práci, frontální výuka s využitím didaktické techniky a dalších názorných pomůcek a skupinová výuka.

Hodnocení výsledků žáků:

U žáků je hodnocen jejich ústní i písemný projev, jejich schopnost zpracovávat informace z různých zdrojů a schopnost prezentovat výsledky své práce (např. formou referátů) s ohledem na individuální zvláštnosti u jednotlivých žáků. Každé pololetí žáci vypracují pololetní práci.

Hodnocení se zaměřuje především na schopnosti využívat získaných vědomostí a dovedností, kterými by měl být vybaven člověk dnešní doby, v každodenním životě, zejména řešení otázek komunikace s jinými lidmi, s různými institucemi, při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, hodnocení a jednání, při řešení problémů osobního, právního a sociálního charakteru.

Klasifikace je výsledkem hodnocení žáka podle kritérií, která předepisují pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat:

Z obecného cíle a charakteristiky učiva vyplývá, že předmět je nezbytný k rozvoji těchto klíčových kompetencí: **občanské kompetence a kulturní povědomí, personální a sociální kompetence a komunikativní kompetence.**

Předmět také přispívá k rozvoji ostatních klíčových kompetencí:

- **kompetence k učení** – rozvíjí dovednost ovládat práci s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace;
- kompetence k řešení problémů – při řešení konkrétního úkol se žáci učí porozumět jeho zadání a samostatně nebo ve spolupráci s ostatními navrhnout způsoby jeho řešení a volit prostředky vhodné pro jeho splnění;
- **kompetence k pracovnímu uplatnění** – rozvíjí odpovědný postoj ke vzdělávání;
- matematické kompetence – jsou naplňovány prací s různými formami grafického znázornění statistických údajů;
- **digitální kompetence** – podporují komunikaci, sdílení informací v digitálním prostředí pro rozvoj mediální výchovy žáků prostřednictvím digitálních technologií.

V rámci předmětu jsou zohledněna všechna průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – v souvislosti s rozvojem občanské a funkční gramotnosti, realizací mediální výchovy, zařazením vhodných výukových metod a celkovou atmosférou ve třídě při vyučování;
- **Člověk a svět práce** – v souvislosti s rozvojem finanční gramotnosti žáků;
- **Člověk a životní prostředí** – zařazením tematického celku člověk a životní prostředí a dalších souvisejících témat;

- **Člověk a digitální svět** – zapojením se do občanského života prostřednictvím digitálních technologií a služeb; využíváním vhodných technologií a jejich kombinací pro školní práci a k naplnění osobních potřeb.

2. Rozpis učiva

1. ročník

1 hod/týden

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák: - popíše na základě pozorování lidí kolem sebe a informací z masových médií, jaké je rozvrstvení české společnosti z hlediska národnosti, náboženství a sociálního postavení; - vysvětlí, proč sám sebe přiřazuje k určitému etniku (národu...) nebo jiné skupině; - dovede aplikovat zásady slušného chování v běžných životních situacích; - uvede příklady sousedské pomoci a spolupráce, lásky, přátelství a dalších hodnot; - uvede, jaká práva a povinnosti pro něho vyplývají z jeho role v rodině, ve škole, na pracovišti; - na konkrétních příkladech vysvětlí, z čeho může vzniknout napětí nebo konflikt mezi příslušníky většinové společnosti a příslušníky některé z menšin; - je schopen rozeznat zcela zřejmé konkrétní příklady ovlivňování veřejnosti (např. v médiích, v reklamě, v politice...); - na základě pozorování života kolem sebe a informací z médií uvede příklady porušování genderové rovnosti (rovnosti mužů a žen); - popíše specifika některých náboženství, k nimž se hlásí obyvatelé ČR a Evropy; - vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženská nesnášenlivost; - vyhledává a třídí informace potřebné k plnění samostatných prací, pracovních listů a vlastní tvorbě; - si uvědomuje, v souvislosti s lidskými právy, i svá práva při pohybu v digitálním prostředí stejně, jako práva ostatních. Chápe, pojem citlivé údaje a duševní vlastnictví ve spojení s pohybem v digitálním prostředí;	1 Člověk v lidském společenství - lidská společnost a společenské skupiny, současná česká společnost, její vrstvy - odpovědnost, slušnost, optimismus a dobrý vztah k lidem jako základ demokratického soužití v rodině i v širší komunitě - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - rasy, národy a národnosti; většina a menšiny ve společnosti – klady vzájemného obohacování a problémy multikulturního soužití; migrace v současném světě, migranti, azylanti - postavení mužů a žen v rodině a ve společnosti - víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí a sekty, náboženský fundamentalismus

- objasní na příkladech, jak životní prostředí ovlivňuje zdraví lidí; - vysvětlí stručně, co se myslí označením zdravý životní styl; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví a uvede, jak může kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - uvede hlavní zásady zdravé výživy a příklady jejích alternativních směrů; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví; - dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení konfliktních situací; - dovede vyhledat informace a pomoc při řešení konkrétního problému; - dovede v konkrétních informacích poskytovaných médií, včetně reklamy, rozpoznat způsoby ovlivňování a manipulace; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a života obyvatel; - vysvětlí práva a povinnosti mezi manželi; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a racionálně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí; - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným; - zvažuje rizika a přínosy digitálních technologií a AI pro společnost a navrhuje řešení, jak může v běžném životě tato rizika eliminovat; - využívá digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení dat při zkoumání vlivu životního prostředí na zdraví člověka; - předchází situacím, kdy digitální technologie negativně ovlivňují tělesné a duševní zdraví; - ovládá dg. aplikace pro kontaktování záchranné služby a poskytování první pomoci; - využívá dg. technologie a aplikace za účelem získávání, vyhodnocování a sdílení informací v situacích mimořádného ohrožení; - kriticky posuzuje, jak digitální technologie ovlivňují život jedince, zvažuje příležitosti a rizika a snaží se rizika minimalizovat.	2 Člověk a péče o zdraví - činitelé ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pracovní podmínky, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - duševní zdraví a rozvoj osobnosti, sociální dovednosti, rizikové faktory poškozující zdraví - odpovědnost za zdraví své i druhých, péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci, práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - partnerské vztahy, lidská sexualita - prevence úrazů, nemocí a rizik ohrožujících zdraví - zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelné pohromy, havárie s únikem nebezpečných látek, radiační havárie, krizové situace aj.) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) - první pomoc – úrazy a náhlé zdravotní příhody, poranění při hromadném zasažení obyvatel, stavy bezprostředně ohrožující život

2. ročník		1 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	
Žák: - uvede základní lidská práva, která jsou zakotvena v českých zákonech – včetně práv dětí; - popíše, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena; - objasní, jak se mají řešit konflikty mezi vrstevníky a žáky, co se rozumí šikanou a vandalismem a jaké mají tyto jevy důsledky; - vysvětlí, proč je třeba zobrazení světa, událostí a lidí v médiích přijímat kriticky; - uvede, k čemu je pro občana dnešní doby prospěšný demokratický stát a jaké má ke svému státu občan povinnosti; - uvede základní zásady a principy, na nichž je založena demokracie; - uvede příklady jednání, které demokracii ohrožuje (sobectví, korupce, kriminalita, násilí, neodpovědnost...); - popíše státní symboly; - uvede nejvýznamnější české politické strany; - popíše, podle čeho se může občan orientovat, když zvažuje nabídku politických stran; - vysvětlí, proč se uskutečňují svobodné volby a proč se jich lidé mají zúčastnit; - uvede příklady extremismu (na základě mediálního zpravodajství nebo pozorováním jednání lidí kolem sebe); - vysvětlí, proč jsou extremistické názory a jednání nebezpečné; - uvede konkrétní příklad pozitivní občanské angažovanosti; - v konkrétních příkladech ze života rozliší pozitivní jednání (tj. jednání, které je v souladu s občanskými ctnostmi a etikou) od špatného – nedemokratického jednání; - uvědomuje si, v souvislosti s lidskými právy, i svá práva při pohybu v digitálním prostředí stejně, jako práva ostatních. Chápe, pojem citlivé údaje a duševní vlastnictví ve spojení s pohybem v digitálním prostředí; - při používání chrání digitální zařízení tak, aby předešel jak poškození vnějšímu – zacházení se zařízením opatrně a dle pokynů,	1 Člověk jako občan - lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, veřejný ochránce práv, práva dětí - svobodný přístup k informacím - média (tisk, televize, rozhlas, internet) a jejich funkce (média jako zdroj zábavy a poučení), kritický přístup k médiím - stát a jeho funkce - základní hodnoty a principy demokracie - české státní a národní symboly - ústava ČR a politický systém ČR, struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - politika, politické strany, volby, volební právo - politický radikalismus a extremismus (aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus) - občanská společnost, občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití	

tak vnitřního prostředí – nevyužívá jiné aplikace než ty, které potřebuje ke své práci; - vyhledává a třídí informace potřebné k plnění samostatných prací, pracovních listů a vlastní tvorbě;	
- uvede, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům; - popíše, čím se zabývají soudy, advokacie a notářství; - dovede z textu smlouvy (např. o koupi zboží, cestovním zájezdu, pojištění, půjčky) zjistit, jaké mu z ní vyplývají povinnosti a práva a jaké jsou důsledky neznalosti smlouvy, a to včetně jejích všeobecných podmínek; - na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele; - dovede reklamovat koupené zboží nebo služby; - vysvětlí práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; dovede v této oblasti práva vyhledat informace a pomoc při řešení konkrétního problému; - uvede, kdy má člověk trestní odpovědnost; - popíše, čím se zabývá policie, soudy a státní zastupitelství; - popíše postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání...); - uplatňuje právní normy v digitálním prostředí při nákupu a reklamaci zboží v e-shopech;	2 Člověk a právo - právo a spravedlnost, právní stát, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v ČR, právnická povolání (notáři, advokáti, soudcové) - právo a mravní odpovědnost v běžném životě, vlastnictví, smlouvy, odpovědnost za škodu, práva spotřebitele - manželé a partneři, děti v rodině, domácí násilí - trestní právo: trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud) - kriminalita páchaná mladistvými, kriminalita páchaná na mladistvých a na dětech
- popíše vzájemné ovlivňování člověka a přírody; - hodnotí vliv člověka na složky životního prostředí; - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie; - popíše způsoby nakládání s odpady; - uvede znečišťující látky v ovzduší; - uvede příklady chráněných území v ČR; - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody; - vyhledává a třídí informace potřebné k plnění samostatných prací, pracovních listů a vlastní tvorbě.	3 Člověk a životní prostředí - vztahy mezi člověkem a životním prostředím - přírodní zdroje energie a surovin, odpady - ochrana přírody a krajiny

3. ročník		1 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	
Žák: - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa, období...; - rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH...) a klamavé nabídky; - vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování; - uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit; - dovede si zřídit peněžní účet a sleduje pohyb peněz na svém účtu; - používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovního lístku; - dovede zjistit, jaké služby poskytuje konkrétní peněžní ústav (banka, pojišťovna), a na základě zjištěných informací posoudit, zda konkrétní služby jsou pro něho vhodné (např. půjčka), nebo nutné a výhodné; - vysvětlí, proč občané platí sociální a zdravotní pojištění; - sestaví rozpočet jednotlivce a domácnosti; - rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje; - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem; - navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky, vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků; - vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu; - vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení; - posoudí výši úrokových sazeb a na příkladu ukáže rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN; - dovede vyhledat pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci; - získává data a informace z digitálních zdrojů, kriticky je hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost;	1 Člověk a hospodářství - trh a jeho fungování (zboží, nabídka, poptávka, stanovení ceny) - inflace - peníze – hotovostní a bezhotovostní platební styk (v tuzemské a zahraniční měně) - služby peněžních ústavů - pojištění (sociální, zdravotní a komerční) - rozpočet jednotlivce a domácnosti, řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům	

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, jedná eticky; - chrání sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí;	
- uvede příklady velmocí, zemí vyspělých, rozvojových a zemí velmi chudých (včetně lokalizace na mapě) ; - dovede najít ČR na mapě světa a Evropy; - podle mapy popíše její polohu a vyjmenuje sousední státy; - na příkladech z hospodářství, kulturní sféry nebo politiky popíše, čemu se říká globalizace; - uvede hlavní problémy dnešního světa (globální problémy) ; - lokalizuje na mapě aktuální ohniska napětí ve světě; - popíše, proč existuje EU a jaké povinnosti a výhody z členství v EU plynou našim občanům; - na příkladu (z médií nebo z jiných zdrojů) vysvětlí, jakých metod používají teroristé a za jakým účelem; - získává data a informace z digitálních zdrojů, kriticky je hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost; - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, jedná eticky.	2 Česká republika, Evropa a svět - současný svět – bohaté a chudé země, velmoci - ČR a její sousedé - globalizace, globální problémy, ohniska napětí v soudobém světě - ČR a evropská integrace - nebezpečí nesnášenlivosti a terorismu ve světě

7.3 Matematika

Předmět: MATEMATIKA (M)	
Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Název ŠVP:	Pekařské práce
Obor vzdělání:	29-51-E/02 Potravinářské práce
Platnost učební osnovy:	od 1. 9. 2025
1. Pojetí vyučovacího předmětu	
Obecný cíl: Cílem předmětu je vzdělávání a výchova člověka, který si dokáže poradit s matematickými úlohami praktického charakteru, se kterými se setká v běžném životě.	
Charakteristika učiva: Předmět matematika pokrývá vzdělávací oblast Matematické vzdělávání. Učivo je rozděleno do dvou ročníků. V 1. ročníku jsou probírány tyto tematické celky: Přirozená čísla, Celá čísla, Zlomky, Desetinná čísla, Jednotky měření a jejich převádění, Procentový počet a Planimetrie.	

Ve 2. ročníku na ně navazují následující tematické celky: Poměr, Výrazy, Rovnice, Úměrnost a úměra, Grafy a diagramy a Stereometrie.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni podle svých schopností a možností funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích včetně efektivního nakládání s financemi, tzn., že absolventi by měli:

- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- rozpoznat základní tvary předmětů a jejich vzájemnou polohu v rovině i prostoru;
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích;
- efektivně numericky počítat;
- používat a převádět jednotky (zejména délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu a měny) ;
- pracovat s informacemi kvantitativního charakteru získané z různých zdrojů (grafů, diagramů a tabulek).

Postojové cíle:

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali:

- schopnost sebekontroly, samostatného úsudku, vytrvalosti a přesnosti;
- důvěru ve vlastní schopnosti;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání.

Výukové strategie, metody a formy práce:

Mezi výukové metody typické pro daný předmět patří výklad, problémový výklad s ohledem na mentální úroveň žáků, vysvětlování, instruktáž (rýsování), práce s textem učebních úloh, práce s obrazem (grafy a diagramy), procvičování a samostatná a skupinová práce žáků.

Výběrem vhodných výukových programů lze zařadit výuku podporovanou počítačem, tabletem i mobilním telefonem. V rámci motivace žáků lze použít vyprávění.

Z výukových forem práce se používá individuální výuka s ohledem na individuální schopnosti jednotlivých žáků zejména při samostatné práci, frontální výuka a problémová výuka při výkladu nové učební látky, individualizovaná výuka, kdy každý žák při hromadné výuce postupuje dle svých schopností a individuálních možností, skupinová a kooperativní výuka zejména při procvičování učiva.

Hodnocení výsledků žáků:

Prověřování vědomostí a dovedností žáků, jejich hodnocení a klasifikace je součástí vyučování matematiky. Při hodnocení žáků se klade důraz především na:

- schopnost aplikovat získané poznatky při řešení úloh praktického charakteru;
- schopnost samostatného logického myšlení;
- aktivitu a snahu, se kterou žák přistupuje k zadané práci.

K prověřování výsledků práce se používá soustavného pozorování žáků ve vyučování, obzvláště jejich snahy a aktivního se zapojení do výuky, ústních a písemných zkoušek a výsledků v různých digitálních programech a aplikacích. Každé pololetí žáci vypracují pololetní práci. Krátké kontrolní práce se píší zpravidla po každém probraném tématu. Další formou hodnocení je hodnocení výsledků jejich samostatné práce.

Klasifikace je výsledkem hodnocení žáka podle kritérií, která předepisují pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat:

Z obecného cíle a charakteristiky učiva vyplývá, že předmět je nezbytný k rozvoji těchto klíčových kompetencí: **matematické kompetence a kompetence k řešení problémů.**

Předmět také přispívá k rozvoji ostatních klíčových kompetencí:

- kompetence k učení – rozvíjí schopnost vyhledávat a zpracovávat informace a podporuje možnosti dalšího vzdělávání žáků;
- komunikativní kompetence – přispívá k rozvoji řeči žáků aktivním používáním základních termínů matematického jazyka;
- **personální a sociální kompetence** – přispívá k rozvoji finanční gramotnosti žáků zařazením vhodných matematických úloh, volbou vhodných výukových metod také podporuje schopnost pracovat v týmu, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- kompetence k pracovnímu uplatnění – rozvíjí odpovědný postoj ke vzdělávání;
- **digitální kompetence** – využívá digitální technologie pro zkvalitnění výsledků své práce.

V rámci předmětu jsou zohledněna všechna průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti – zařazením vhodných výukových metod a celkovou atmosférou ve třídě při vyučování;
- Člověk a svět práce – v souvislosti s rozvojem finanční gramotnosti žáků zařazením slovních úloh (např. jednoduché úrokování) ;
- Člověk a životní prostředí – v souvislosti s porozuměním základním principům šetrného a odpovědného přístupu k ochraně životního prostředí zařazením slovních úloh (např. úspory energie) ;
- **Člověk a digitální svět** – práce s digitálními technologiemi při řešení běžných matematických situací.

2. Rozpis učiva

1. ročník

1,5 hod/týden

Výsledky vzdělávání a kompetence

Tematické celky

Žák:

- znázorní přirozené číslo na číselné ose;
- porovná velikost dvou přirozených čísel;
- zaokrouhlí přirozené číslo;
- písemně sčítá a odčítá přirozená čísla;
- písemně násobí přirozené číslo maximálně dvouciferným číslem;
- písemně dělí jednociferným dělitelem se zbytkem;
- určí druhou mocninu a odmocninu přirozeného čísla pomocí kalkulatoru;
- řeší slovní úlohy s přirozenými čísly;
- využívá webové aplikace či programy MS Office při procvičování a ověřování nabytých znalostí.
- sdílí prostřednictvím digitálních technologií své práce či jejich vyhodnocení;

1 Přirozená čísla

- čísla a čísllice, číselná osa, porovnávání přirozených čísel
- zaokrouhlování přirozených čísel
- početní operace s přirozenými čísly: sčítání, odčítání, násobení, dělení
- umocňování a odmocňování přirozených čísel, použití kalkulatoru
- řešení slovních úloh se zaměřením na praxi

- si při spouštění systému a přihlašování se do různých potřebných aplikací dokáže poradit s řešením technických problémů; - pozměňuje obsah s cílem co nejlepšího výsledku; - je schopen podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí; - při používání chrání digitální zařízení tak, aby předešel jak poškození vnějšímu – zacházení se zařízením opatrně a dle pokynů, tak vnitřního prostředí – nevyužívá jiné aplikace než ty, které potřebuje ke své práci;	
- znázorní celé číslo na číselné ose; - sčítá a odčítá celá čísla s menší absolutní hodnotou bez použití kalkulatoru (pomocí číselné osy či pomocí pravidel pro sčítání a odčítání celých čísel); - sčítá a odčítá desetinasobky a stonásobky čísel s menší absolutní hodnotou na příkladech s penězi; - sčítá a odčítá celá čísla s větší absolutní hodnotou, pomocí kalkulatoru; - řeší praktické úlohy na sčítání a odčítání celých čísel; - při násobení a dělení celých čísel uplatňuje pravidla pro vyhodnocení výsledného znaménka u těchto operací; - při používání chrání digitální zařízení tak, aby předešel jak poškození vnějšímu – zacházení se zařízením opatrně a dle pokynů, tak vnitřního prostředí – nevyužívá jiné aplikace než ty, které potřebuje ke své práci; - využívá webové aplikace či programy MS Office při procvičování a ověřování nabytých znalostí;	2 Celá čísla - číselná osa, porovnávání celých čísel - početní operace s celými čísly
- přiřadí (určí) zlomek u části z celku vyjádřené pomocí rovinného geometrického útvaru; - převádí zlomek na smíšené číslo a naopak; - vypočítá část z celku vyjádřenou zlomkem; - násobí a dělí jednoduché zlomky - sčítá a odčítá zlomky a smíšená čísla se stejným jmenovatelem; - řeší jednoduché slovní úlohy se zlomky;	3 Zlomky - pojem zlomku jako části z celku - základní vlastnosti zlomků - výpočet části z celku, slovní úlohy - početní operace se zlomky

- znázorní desetinné číslo na číselné ose; - porovná velikost dvou desetinných čísel - provádí aritmetické operace s desetinnými čísly s pomocí kalkulátoru, - zaokrouhlí desetinné číslo; - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak; - řeší slovní úlohy s desetinnými čísly; - využívá webové aplikace či programy MS Office při procvičování a ověřování nabytých znalostí; - sdílí prostřednictvím digitálních technologií své práce či jejich vyhodnocení; - pozměňuje obsah s cílem co nejlepšího výsledku; - při používání chrání digitální zařízení tak, aby předešel jak poškození vnějšímu – zacházení se zařízením opatrně a dle pokynů, tak vnitřního prostředí – nevyužívá jiné aplikace než ty, které potřebuje ke své práci;	4 Desetinná čísla - pojem desetinného čísla, číselná osa, porovnávání desetinných čísel - početní operace s desetinnými čísly: sčítání, odčítání, násobení, dělení - zaokrouhlování a odhady výsledků - zlomky a desetinná čísla, převádění, slovní úlohy
- orientuje se v jednotkách mezinárodní měrné soustavy; - převádí jednotky délky, hmotnosti, měny, obsahu a objemu, přičemž může využívat převodník jednotek a kalkulačku; - využívá kalkulačku pro co nejefektivnější výpočty; - používá digitální váhu při seznamování se s velikostí jednotek hmotnosti a s hmotností jednotek objemu různých látek; - využívá webové aplikace či programy MS Office při procvičování a ověřování nabytých znalostí;	5 Jednotky měření a jejich převádění - jednotky mezinárodní měrové soustavy - jednotky délky a jejich převádění - jednotky hmotnosti a jejich převádění - jednotky obsahu a jejich převádění - jednotky objemu a jejich převádění - jednotky měny a jejich převádění
- určí počet procent, základ a procentovou část v zadání slovní úlohy; - vypočítá jedno procento z celku; - orientuje se ve vztahu: počet procent – desetinné číslo – zlomek - vypočítá procentovou část při daném základu a počtu procent; - vypočítá základ při dané procentové části a počtu procent; - vypočítá počet procent při daném základu a procentové části; - řeší praktické jednokrokové úlohy s využitím procentového počtu - řeší úlohy na jednoduché úrokování při vkladech a dlužích;	6 Procentový počet - základní pojmy, výpočet 1 % z celku - výpočet procentové části při daném základu a počtu procent, slovní úlohy - výpočet základu při dané procentové části a počtu procent, slovní úlohy - výpočet počtu procent při daném základu a procentové části, slovní úlohy - jednoduché úrokování, vklady, dluhy - finanční gramotnost

- orientuje se v základních pojmech z finanční gramotnosti; - využívá webové aplikace či programy MS Office při procvičování a ověřování nabytých znalostí; - sdílí prostřednictvím digitálních technologií své práce či jejich vyhodnocení; - si při spouštění systému a přihlašování se do různých potřebných aplikací dokáže poradit s řešením technických problémů; - využívá kalkulačku pro co nejefektivnější výpočty;	
- určí vzájemnou polohu bodu a přímky, dvou přímek a přímky a kružnice; - pozná pravý, ostrý a tupý úhel; - sestojí trojúhelník, různé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků z daných prvků; - vypočítá obvod a obsah trojúhelníku, rovnoběžníků, lichoběžníku a kruhu; - využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a problémů.	7 Planimetrie - základní pojmy z planimetrie - rovinné obrazce, vlastnosti, rozdělení, - obvody rovinných obrazců, příklady z praxe - obsahy rovinných obrazců, příklady z praxe

2. ročník		1,5 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	
Žák: - vyjádří data pomocí poměru; - vysvětlí pojem: Postupný poměr; - změni hodnotu v daném poměru; - rozdělí celek v daném poměru; - řeší jednoduché slovní úlohy na dělení celku v daném poměru; - řeší jednoduché slovní úlohy na změnu v daném poměru;	1 Poměr, měřítko - poměr, převrácený poměr, postupný poměr - dělení celku v daném poměru - změna v daném poměru - jednoduché slovní úlohy	
- určí hodnotu číselného výrazu; - dosadí čísla do výrazu s proměnnou a spočítá hodnotu výrazu; - sčítá jednotlivé členy výrazů - násobí a dělí mezi sebou dva členy s proměnnou - využívá webové aplikace či programy MS Office při procvičování a ověřování nabytých znalostí; - při používání chrání digitální zařízení tak, aby předešel jak poškození vnějšímu – zacházení se zařízením opatrně a dle pokynů,	2 Výrazy - číselné výrazy - výrazy s proměnnou, dosazování čísel do výrazů s proměnnou, hodnota výrazu - úpravy výrazů	

tak vnitřního prostředí – nevyužívá jiné aplikace než ty, které potřebuje ke své práci;	
- řeší jednoduché lineární rovnice o jedné neznámé; - řeší jednoduché slovní úlohy pomocí rovnic; - využívá webové aplikace či programy MS Office při procvičování a ověřování nabytých znalostí; - sdílí prostřednictvím digitálních technologií své práce či jejich vyhodnocení; - si při spouštění systému a přihlašování se do různých potřebných aplikací dokáže poradit s řešením technických problémů; - pozměňuje obsah s cílem co nejlepšího výsledku;	3 Rovnice - rovnost, rovnice - řešení jednoduchých lineárních rovnic - jednoduché slovní úlohy řešené pomocí rovnic
- rozliší graf přímé a nepřímé úměrnosti, - posoudí, kdy funkce roste nebo klesá; - určí, jestli jsou veličiny přímo nebo nepřímo úměrné; - vypočítá neznámý člen úměry pomocí trojčlenky; - řeší praktické slovní úlohy na úměru pomocí trojčlenky; - využívá webovou aplikaci GeoGebra nebo program MS Excel při tvorbě tabulek a grafů různých úměrností; - sdílí prostřednictvím digitálních technologií své práce; - je schopen podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí;	4 Úměrnost, úměra - přímá a nepřímá úměrnost - úměra - trojčlenka
- orientuje se v různých druzích grafů a diagramů - vysvětlí a použije data vyjádřená v diagramech, grafech a tabulkách; - využívá program MS Excel při tvorbě tabulek a grafů. - sdílí prostřednictvím digitálních technologií své práce; - pozměňuje obsah s cílem co nejlepšího výsledku;	5 Grafy a diagramy - pojem grafu, čtení grafu - pojem diagramu a jeho druhy, čtení diagramů
- určí vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin; - rozlišuje základní geometrická tělesa; - určí povrch a objem krychle, kvádra a válce; - řeší praktické slovní úlohy na výpočet povrchů a objemů těchto těles.	6 Stereometrie - základní pojmy ze stereometrie - základní geometrická tělesa, vlastnosti - výpočet povrchu těles, příklady z praxe - výpočet objemu těles, příklady z praxe

- využívá webové aplikace či programy MS Office při procvičování a ověřování nabytých znalostí;	

7.4 Tělesná výchova

Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA (TV)	
Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Platnost učební osnovy:	od 1. 9. 2025
1. Pojetí vyučovacího předmětu	
Obecný cíl: Cílem předmětu je vedení žáků k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života, působení na jejich vnitřní motivaci, všestrannou pohybovou kultivovanost.	
Charakteristika učiva: Předmět tělesná výchova zahrnuje z oblasti vzdělávání pro zdraví část tělesná výchova a zdravotní výchova. Obsah a náplň preferuje převážně základy sportovních her – košíková, odbíjená, kopaná, tenis, florbal, badminton, stolní tenis a dále kondiční posilování, úpoly, gymnastika a tance, aerobik, běh, plavání, cyklistika, testování. Součástí výuky jsou sportovní kurzy – lyžařský (sjezdové, běžecké disciplíny a snowboarding) v 1. ročníku a sportovně turistický (pěší, cykloturistika, vodní turistika-vodácký kurz) ve 2. ročníku.	
Postojové cíle: Výuka směřuje k tomu, aby si žáci: - zařazovali pravidelné provádění pohybových aktivit do denního režimu a pociťovali radost a uspokojení z prováděné činnosti; - jednali odpovědně a podle zásad fair play, využívali příležitosti k naplňování olympijských myšlenek; - pojímali tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života; - usilovali o pozitivní změny tělesného sebepojetí; - pochopily, že pohybové aktivity jsou jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů; - dokázali kompenzovat nežádoucí důsledky pracovních podmínek na své zdraví.	
Výukové strategie, metody a formy práce: Ve výuce jsou využívány metody s ohledem na mentální úroveň žáků. Jsou preferovány metody seznamování s novými pohybovými činnostmi (vysvětlení, ukázka, pokyny, dotazování, rozhovor, přednáška a pozorování), nácvik pohybových dovedností (rozhovor a pokyny, posouzení, odstraňování chyb), zdokonalování a upevňování pohybových dovedností, metoda pohybového úkolu, opakování, soutěžení a metoda diagnostická. Z výukových forem práce se používá skupinová (týmová) a individuální výuka s ohledem na individuální schopnosti jednotlivých žáků. K výuce jsou využívány sportoviště (malá a velká tělocvična, posilovna, školní hřiště), městská sportovní zařízení (plavecký bazén, tenisový areál) a přírodní části města a okolí.	

Současně s výukou tělesné výchovy je žákům nabízena možnost sportovního vyžití v rámci zájmové tělesné výchovy v odpoledních hodinách v zájmových kroužcích.

Hodnocení výsledků žáků:

Rozhodující pro hodnocení je přístup žáků k předmětu, aktivita při jednotlivých činnostech a individuální změny dovednostní, výkonové a postojové.

Při hodnocení se klade důraz především na:

- dodržování základních hygienických návyků a zásad bezpečnosti;
- používání sportovního oblečení a obuvi;
- porozumění a provádění pohybových činností a sportovních her;
- jednání v duchu fair play.

Hodnocení vychází především z diagnostiky žáků, z poznání jejich předpokladů, aktuálních možností, zdravotního stavu a pohybových zájmů.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat:

Předmět přispívá k rozvoji těchto kompetencí:

- kompetence k učení – žáci poznávají smysl a cíl sportovních aktivit, užívají názvosloví, organizují a řídí vlastní činnost;
- kompetence k řešení problémů – vnímají nejrůznější problémové situace, plánují jejich řešení, kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, obhajují je, uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí;
- komunikativní kompetence – komunikují na odpovídající úrovni, osvojují si kultivovaný ústní projev, účinně se zapojují do diskuse, dodržují pravidla slušného chování;
- **personální a sociální kompetence** – žáci spolupracují ve skupině, podílejí se na vytváření týmu, umí poskytnout pomoc nebo o ni požádají;
- občanské kompetence – žáci respektují názory ostatních, formují si volní a osobnostní rysy, zodpovědně rozhodují, aktivně se zapojují do sportovních aktivit, rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví, hodnotí své výsledky a činnosti;
- kompetence k pracovnímu uplatnění – žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce, spoluorganizují svůj pohybový režim, využívají znalostí a dovedností v běžné praxi, ovládají základní postupy první pomoci.

Aplikace průřezových témat:

- Občan v demokratické společnosti – žák je veden k tomu, aby na základě získaných schopností, dovedností a dosažených výsledků měl vhodnou míru sebevědomí a odpovědnosti;
- Člověk a svět práce – žák je veden k odpovědnému přístupu k vlastnímu tělu a zdraví, aby se pohybovým činnostem věnoval i ve svém volném čase;
- Člověk a životní prostředí – výuka je zaměřena především na péči o zdraví a bezpečnost při pohybové činnosti. Žáci si osvojují zásady bezpečného pobytu v různých přírodních prostředích a bez zásahů do ekologie (sportovně turistický výcvikový kurz);
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vybavováni znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a k bezpečnému využívání digitálních technologií.

2. Rozpis učiva	
1. ročník	2 hod/týdně
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák: - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; - dokáže sledovat výkony jednotlivců a posoudit jejich kvalitu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - umí uplatňovat zásady sportovního tréninku; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybových činností a interpretovat je; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky ve vybraných sportovních disciplínách; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách a činnostech s tím souvisejících; - dokáže s využitím digitálních technologií vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybových činností a následně je interpretovat; - dodržuje zásady bezpečnosti při práci s digitálními technologiemi;	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborná terminologie, komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a pomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží; - olympionismus - rozhodování - zdroje informací
- ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; - uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - je schopen kultivovat své tělesné a pohybové projevy; - je schopen sladit při cvičení pohyb s hudbou, provádí jednoduché pohybové vazby a hudebně pohybové cviky; - umí využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva; - dodržuje zásady fair play, rozlišuje nesportovní jednání;	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová, všeobecně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků Gymnastika a tance - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, přeskoky, akrobacie; šplh - rytmická gymnastika: cvičení bez náčiní a s náčiním; kondiční programy cvičení s hudbou - tance Atletika - běhy (rychlý, vytrvalý) ; starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí Pohybové hry - drobné (pro rozvoj rychlosti, pohyblivosti a spolupráce) - sportovní

- uvede zásady ekologického bezpečného chování v přírodě a při různých formách turistiky; - dovede se chovat v terénu; - snaží se zjistit úroveň své pohyblivosti a tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je i s využitím digitálních technologií; - posoudí provedení osvojené pohybové činnosti a označí nedostatky s využitím digitálních technologií; - dodržuje zásady bezpečnosti při práci s digitálními technologiemi;	- netradiční Úpoly - základy sebeobran Turistika a pohyb v přírodě, cykloturistika, vodní turistika (podle podmínek školy a zájmu žáků) - orientace v terénu - orientační běh - pravidla bezpečnosti při jízdě na kole - technika jízdy na kole - technika pádlování a jízdy na plavidlech Testování tělesné zdatnosti - motorické testy Další pohybové aktivity podle aktuálních podmínek školy a zájmu žáků: - <i>míčové hry apod.</i>
- provádí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit; - vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení;	Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, přiměřená gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika, pohyb v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity
- zná, jak provést záchranu; - pociťuje radost a uspokojení z prováděné činnosti;	Plavání (podle podmínek školy a zájmu žáků) - prvky zdravotního plavání - jeden plavecký způsob - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího
- udrží rovnováhu; - ovládá jízdu vpřed, zastavení a zatáčení;	Bruslení (podle podmínek školy a zájmu žáků) - základy techniky bruslení
- ovládá jízdu po spádnicí; - zvládá oblouky; - ovládá běh střídavý a soupažný, klasický způsob nebo bruslení; - zná nebezpečí hor a ví, jak poskytnout první pomoc.	Lyžařský výcvikový kurz – lyžování a další pohybové činnosti - základy sjezdového lyžování a snowboardingu (zatáčení, zastavování, sjíždění) - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí

2. ročník		2 hod/týdně
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	
Žák: - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat; - dokáže sledovat výkony jednotlivců a posoudit jejich kvalitu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - umí uplatňovat zásady sportovního tréninku; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybových činností a interpretovat je; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky ve vybraných sportovních disciplínách; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách a činnostech s tím souvisejících;	Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborná terminologie, komunikace - výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a pomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží; - olympionismus - rozhodování - zdroje informací	
	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová, všeobecně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků Gymnastika a tance - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, přeskoky, akrobacie; šplh - rytmická gymnastika: cvičení bez náčiní a s náčiním; kondiční programy cvičení s hudbou - tance Atletika - běhy (rychlý, vytrvalý) ; starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí Pohybové hry - drobné (pro rozvoj rychlosti, pohyblivosti a spolupráce) - sportovní - netradiční Úpoly - základy sebeobran Turistika a pohyb v přírodě, cykloturistika, vodní turistika (podle podmínek školy a zájmu žáků) - orientace v terénu	

	- orientační běh - pravidla bezpečnosti při jízdě na kole - technika jízdy na kole - technika pádlování a jízdy na plavidlech Testování tělesné zdatnosti - motorické testy Další pohybové aktivity podle aktuálních podmínek školy a zájmu žáků: - <i>míčové hry apod.</i>
- provádí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit; - vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení;	Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, přiměřená gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika, pohyb v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity
- zná, jak provést záchranu; - pociťuje radost a uspokojení z prováděné činnosti;	Plavání (podle podmínek školy a zájmu žáků) - prvky zdravotního plavání - jeden plavecký způsob - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího
- uvede zásady ekologického bezpečného chování v přírodě a při různých formách turistiky; - dovede se chovat v terénu; - snaží se zjistit úroveň své pohyblivosti a tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji; - pociťuje radost a uspokojení z prováděné činnosti;	Sportovně turistický výcvikový kurz – turistika a pohyb v přírodě, cykloturistika, vodní turistika (podle podmínek školy a zájmu žáků) - příprava turistické akce - orientace v terénu - pravidla bezpečnosti při jízdě na kole - technika jízdy na kole - technika pádlování a jízdy na plavidlech
- udrží rovnováhu; - ovládá jízdu vpřed, zastavení a zatáčení.	Bruslení (podle podmínek školy a zájmu žáků) - základy techniky bruslení

3. ročník		1 hod/týden	
Výsledky vzdělávání a kompetence		Tematické celky	
Žák: - volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat;		Teoretické poznatky - význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika a taktika; zásady sportovního tréninku - odborná terminologie, komunikace	

- dokáže sledovat výkony jednotlivců a posoudit jejich kvalitu; - dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem; - umí uplatňovat zásady sportovního tréninku; - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybových činností a interpretovat je; - dovede uplatňovat techniku a základy taktiky ve vybraných sportovních disciplínách; - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách a činnostech s tím souvisejících;	- výstroj, výzbroj; údržba - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; záchrana a pomoc; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace; relaxace - pravidla her, závodů a soutěží; - olympionismus - rozhodování - zdroje informací
- ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace; - je schopen kultivovat své tělesné a pohybové projevy; - je schopen sladit při cvičení pohyb s hudbou, provádí jednoduché pohybové vazby a hudebně pohybové cviky; - umí využívat pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti; - ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva; - dodržuje zásady fair play, rozlišuje nesportovní jednání; - uvede zásady ekologického bezpečného chování v přírodě a při různých formách turistiky; - dovede se chovat v terénu; - snaží se zjistit úroveň své pohyblivosti a tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji;	Pohybové dovednosti Tělesná cvičení - pořadová, všeobecně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační aj. jako součást všech tematických celků Gymnastika a tance - gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na náradí, přeskoky, akrobacie; šplh - rytmická gymnastika: cvičení bez náčiní a s náčiním; kondiční programy cvičení s hudbou - tance Atletika - běhy (rychlý, vytrvalý) ; starty; skoky do výšky a do dálky; hody a vrh koulí Pohybové hry - drobné (pro rozvoj rychlosti, pohyblivosti a spolupráce) - sportovní - netradiční Úpoly - základy sebeobran Turistika a pohyb v přírodě, cykloturistika vodní turistika (podle podmínek školy a zájmu žáků) - orientace v terénu - orientační běh - pravidla bezpečnosti při jízdě na kole - technika jízdy na kole - technika pádlování a jízdy na plavidlech Testování tělesné zdatnosti - motorické testy Další pohybové aktivity podle aktuálních podmínek školy a zájmu žáků:

	- <i>míčové hry apod.</i>
- provádí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení; - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit; - vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení;	Zdravotní tělesná výchova - speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - pohybové aktivity, přiměřená gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika, pohyb v přírodě - kontraindikované pohybové aktivity
- udrží rovnováhu; - ovládá jízdu vpřed, zastavení a zatáčení.	Bruslení (podle podmínek školy a zájmu žáků) - základy techniky bruslení

7.5 Informatika

Předmět: INFORMATIKA (INF)	
Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025	
1. Pojetí vyučovacího předmětu	
Obecný cíl: Vést žáky ke schopnosti cílevědomě volit optimální postupy při řešení nejrůznějších životních situací, a to na základě jejich zkušenosti s řešením jednoduchých informatických problémů.	
Charakteristika učiva: Obsah vyučovacího předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Informatické vzdělávání a zároveň je realizací průřezového tématu Člověk a digitální svět. Jedná se o předmět teoretický s aplikací praktických prvků, vedoucí k osvojení znalostí, dovedností a postojů v oblasti informatického vzdělávání. Výuka informatiky směřuje k naplňování digitálních kompetencí tím, že vede žáka k porozumění digitálních zařízení a informačních systémů. Digitální kompetence, ke kterým jsou žáci vedeni, jsou nezbytné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní a odpovědné občanství i sociální začlenění každého žáka.	
Postojové cíle: Vzdělávání a výchova vedou k tomu, aby žáci: - svým chováním v digitálním prostředí neohrožovali sebe, druhé, ani technologie samotné; - zaujímali otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich smysluplnému a bezpečnému využití, - získali motivaci k celoživotnímu učení; - nabyli důvěry ve vlastní schopnosti a preciznost při práci; - získali sebejistotu a vytrvalost při řešení pro ně obtížného či složitého problému; - jednali eticky, s ohleduplností a respektem k druhým při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.	

Výukové strategie, metody a formy práce:

Do stěžejních výukových metod a strategií pro tento předmět patří: metody slovní – vysvětlování, řízená diskuze a debata, výklad spojený s instruktáží nebo s prezentací v PowerPointu, práce s verbálním a ikonickým textem, praktické procvičení vyloženého učiva, projektová výuka, testy s použitím počítače, samostatná práce a vyhledávání informací. Formy práce: individuální, frontální, samostatná práce žáků, individuální přístup k žákům.

Hodnocení výsledků žáků:

Hodnocení výsledků a formy hodnocení budou v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, kde bude hodnoceno naplňování digitálních kompetencí, průřezového tématu a výsledků vzdělávání z oblastí souvisejících s danou problematikou. Žáci budou hodnoceni z ústního i písemného projevu a praktického cvičení.

Při hodnocení se bude sledovat dodržení správných postupů práce s digitálními technologiemi, znalost používaných pojmů a jejich aplikace, samostatnost při řešení úloh. Dále se budou hodnotit pokroky žáka při práci s digitálními technologiemi vzhledem k jeho fyzickým a psychickým schopnostem. U žáka se bude podporovat a hodnotit vhodná prezentace svých názorů a zkušeností, aktivní přístup k výuce, zájem o danou problematiku a vzájemnou spolupráci.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat:

V daném předmětu se rozvíjejí všechny klíčové kompetence, zejména pak digitální kompetence:

- **kompetence k učení** – osvojit si základní pojmy z oblasti informatického vzdělávání, využívat při učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí, ovládat práci s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace;
- kompetence k řešení problémů – porozumět zadání úkolů, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení;
- komunikativní kompetence – formulovat své myšlenky srozumitelně, osvojit si komunikaci prostřednictvím elektronické pošty a online komunikaci, vyjadřovat se v souladu se zásadami projevu;
- personální a sociální kompetence – odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, ověřovat si získané poznatky, zvažovat názory jiných lidí, být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislostí (dlouhé vysedávání u PC a hraní her), přijímat a odpovědně plnit úkoly;
- občanské kompetence a kulturní povědomí – jednat odpovědně a samostatně, dodržovat zákony, respektovat autorská práva, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, chránit osobní údaje, chápat význam životního prostředí pro člověka (nebezpečný odpad) ;
- **kompetence k pracovnímu uplatnění** – mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání, umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech, vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli;
- matematické kompetence – číst různé formy grafického ztvárnění (tabulky, grafy, schémata apod.);
- **digitální kompetence** – ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, získávat, posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah v různých formátech, vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků, využívat digitální

technologie, vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií, zvažovat rizika a přínosy, předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat.

V rámci předmětu jsou zohledněna tato průřezová témata:

- **Člověk a digitální svět** – hlavním cílem je vybavit žáky digitálními kompetencemi. Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.
- Občan v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k tomu, aby se dovedli orientovat v různých mediálních obsazích, kriticky je hodnotit a optimálně využívat masová média pro své různé potřeby. Zároveň je podporována vlastní iniciativa, tvořivost a seberealizace;
- Člověk a životní prostředí – žáci jsou vedeni k osvojení si základních principů šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání – likvidace nebezpečných odpadů;
- **Člověk a svět práce** – znalost digitálních technologií umožňuje žákům lépe vyhledávat a posuzovat informace o pracovních příležitostech, o vzdělávací nabídce, a tím zvyšuje pravděpodobnost uplatnění absolventů na trhu práce, případně v dalším vzdělávání.

2. Rozpis učiva	
1. ročník	1 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák: - respektuje pravidla práce na počítači a v učebně informatiky; - uvědomuje si možná nebezpečí a chápe omezení nutná pro minimalizaci rizik při práci s digitálními technologiemi, dodržuje řád a pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi, kde pracuje, respektuje bezpečnostní nastavení ve svých digitálních zařízeních;	1 Bezpečnost v digitálním prostředí - provozní řád učebny - bezpečné chování a nastavení prostředí (např. práce s hesly) - základní prvky ochrany (např. aktualizace software, antivir)
- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení; - rozlišuje operační systém, předinstalované a další aplikace; - vysvětlí význam propojení digitálních zařízení v sítích, uvede příklady sítí a rozpozná způsob propojení digitálních zařízení do počítačové sítě; - rozpozná podezřelé chování digitálních zařízení a požádá o pomoc; - efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	2 Digitální technologie - současná výpočetní zařízení, základní komponenty - vstupní a výstupní zařízení, periferie, porty - operační systém, jeho funkce a typy - typy počítačových sítí - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např.: textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií)
- uvede příklady dat ve svém okolí a ve svém oboru; uvede příklady zdrojů dat a informací; vyslovuje odpovědi na základě dat;	3 Data a informace - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači - chyby v interpretacích dat

- rozliší data obrázku, textu, zvuku apod. dle přípony souboru a používá různé datové typy s ohledem na nároky na uložení a sdílení; - vlastními slovy popíše konkrétní problém, určí, co k němu již ví a jaké informace bude potřebovat k jeho řešení, k popisu používá grafické znázornění.	4 Kódování a přenos dat - velikost souboru, bity a bajty - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě

2. ročník		1 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	
Žák: - respektuje pravidla práce na počítači a v učebně informatiky; - uvědomuje si možná nebezpečí a chápe omezení nutná pro minimalizaci rizik při práci s digitálními technologiemi, dodržuje řád a pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi, kde pracuje, respektuje bezpečnostní nastavení ve svých digitálních zařízeních;	1 Bezpečnost v digitálním prostředí - provozní řád učebny - sociometrické metody útoků na uživatele - základní prvky ochrany (např. aktualizace software, antivir) - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy) - digitální stopa – vědomá a nevědomá, cookies a narušení soukromí při využívání technologií - sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu	
- efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	2 Digitální technologie - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např.: textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií)	
- přečte textový nebo symbolický zápis algoritmu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky; - rozdělí problém ze svého oboru na jednotlivé části, navrhne a popíše kroky k jejich řešení; - rozpozná, že dva různé algoritmy mohou vyřešit stejný problém; upraví navržený postup pro obdobný problém; - ověří správnost jím upraveného postupu, otestuje program; rozpozná a opraví v něm chybu; - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; používá opakování a větvení programu;	3 Vývoj, testování a provoz software Návrh programu - formulace úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení; rozdělení problému na části, identifikace opakujících se vzorů a míst pro rozhodování - různé zápisy posloupnosti příkazů (algoritmu) k řešení problému z praxe, jednotlivé kroky a jejich návaznost Základy tvorby programu - návrh jednoduchého a přehledného programu - hledání chyb ve vlastním programu - autorství a licence programu	

- rozliší data obrázku, textu, zvuku apod. dle přípony souboru a používá různé datové typy s ohledem na nároky na uložení a sdílení; - komunikuje pomocí digitálních technologií, pro komunikaci vybírá vhodnou technologii.	4 Kódování a přenos dat - velikost souboru, bity a bajty - záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě

3. ročník		1 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	
Žák: - respektuje pravidla práce na počítači a v učebně informatiky; - uvědomuje si možná nebezpečí a chápe omezení nutná pro minimalizaci rizik při práci s digitálními technologiemi, dodržuje řád a pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi, kde pracuje, respektuje bezpečnostní nastavení ve svých digitálních zařízeních;	1 Bezpečnost v digitálním prostředí - provozní řád učebny - sociometrické metody útoků na uživatele - základní prvky ochrany (např. aktualizace software, antivir) - digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy)	
- efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle;	2 Digitální technologie - aplikační software a jeho využití pro odborné činnosti (např.: textový procesor, tabulkový procesor, software pro tvorbu prezentací, grafický software, software pro oblast 3D technologií)	
- vlastními slovy popíše konkrétní problém, určí, co k němu již ví a jaké informace bude potřebovat k jeho řešení, k popisu používá grafické znázornění; - rozpozná různé metody, které reprezentují tutéž skutečnost, najde chybu v modelu a ve vlastním modelu chybu opraví.	3 Modelování - model jako zjednodušení reality (schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa)	
- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, a identifikuje jejich jednotlivé (systémové) prvky a vztahy mezi nimi; - určí svou uživatelskou roli v informačním systému, který používá, specifikuje svoje činnosti; - pro vymezený problém sestaví tabulku; - vyhledává, vkládá, upravuje data přes uživatelské rozhraní; řadí a filtruje (v jednoduchých případech) záznamy v tabulce; - identifikuje chyby v evidovaných datech a opraví je.	4 Informační systémy - informační systémy využívané v oboru – účel, jeho uživatelé a jejich oprávnění - tabulka, její struktura – vlastní data (záznamy) a jejich typy a popis (atributy) - řazení a filtrování dat při hledání odpovědí na položené otázky - postup tvorby tabulky pro vlastní potřebu a pro potřeby týmu - tvorba evidence dat	

7.6 Profesní příprava

Předmět: PROFESNÍ PŘÍPRAVA (PRP)	
Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Platnost učební osnovy:	od 1. 9. 2025
1. Pojetí vyučovacího předmětu	
Obecný cíl: Cílem předmětu je připravit žáka na úspěšné prosazení na trhu práce i v životě, kde uplatní nejen svůj odborný profil, ale též dokáže být konkurenceschopný, adaptabilní a flexibilní na trhu práce.	
Charakteristika učiva: V obsahu vyučovacího předmětu se plně realizuje průřezové téma Člověk a svět práce a část vzdělávací oblasti Občanského vzdělávacího základu, která se týká trhu práce. Jedná se o předmět teoretický s aplikací praktických prvků, vedoucí k osvojení znalostí, dovedností a postojů v oblasti světa práce. Obsah předmětu vede k naplňování kompetencí žáků směřujících k identifikaci a formulování vlastních priorit, k vhodnému způsobu práce s informacemi a jejich využití v rámci konkurenceschopnosti, k odpovědnému jednání při orientaci a vstupu na trh práce, k uvědomění si práv a povinností v souvislosti s pracovním právem.	
Postojové cíle: Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci: - uvědomili si zodpovědnost za vlastní život, a význam vzdělání pro život; - chápali práci jako důležitou hodnotu v lidském životě a cenili si ji nejen pro finanční zabezpečení, ale též pro možnost osobního růstu; - uvědomovali si nebezpečí dlouhodobé nezaměstnanosti se ztrátou pracovních návyků, odborných znalostí a dovedností; - zdravě se sebezprezentovali a rozvíjeli zdravé sebevědomí při vstupu na trh práce; - respektovali autoritu a dokázali se začlenit do pracovního dění; - osvojili si týmovou práci a pochopili roli v týmu; - naučili se objektivně posoudit své možnosti a schopnosti, jednali asertivně; - pochopili význam celoživotního vzdělávání; - uvědomovali si váhu a důležitost hodnot lidské práce, jednali hospodárně, odpovědně přistupovali k řešení své finanční záležitosti, neničili majetek, ale pečovali o něj, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i pro širší komunitu.	
Výukové strategie, metody a formy práce: Do stěžejních výukových metod a strategií pro tento předmět patří: vysvětlování, vyprávění, rozhovor, řízená diskuse a debata, přednáška, výklad spojený s instruktáží nebo s prezentací v PowerPointu, nácvik dovedností, práce s verbálním a ikonickým textem, s formuláři, dotazníky, diagnostickými materiály – testy, předvádění a pozorování, sebepoznávací techniky, techniky spojené s arteterapeutickými a dramaterapeutickými prvky a výchovnou dramikou, inscenační, rolové, situační a didaktické hry, tvorba myšlenkových a obrázkových map, kritické myšlení, brainstorming, výuka podporovaná počítačem, televizní výuka, výuka	

s projektovými prvky a projektová výuka, samostatná práce a vyhledávání informací, návštěvou pracovišť související s danou tematikou, učení v životních situacích. Z výukových forem se používá individuální, týmová a frontální výuka, samostatná práce žáků, individuální přístup k žákům založený na partnerském vztahu.

Hodnocení výsledků žáků:

Hodnocení výsledků a formy hodnocení jsou v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, kde se hodnotí naplňování klíčových a odborných kompetencí, průřezového tématu a výsledků vzdělávání z oblastí souvisejících s danou problematikou.

Při hodnocení se klade důraz na změny postojů, osvojení si vhodných způsobů vzorců jednání a hloubku porozumění učivu, taktéž na schopnosti dané poznatky aplikovat v praxi. Dále se hodnotí pokroky žáka v učení vzhledem k jeho fyzickým a psychickým schopnostem. U žáka se podporuje a hodnotí samostatnost, vhodná prezentace svých názorů a zkušeností, aktivní přístup k výuce, zájem o danou problematiku a vzájemnou spolupráci.

Při hodnocení se používají ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace podporující chuť dále se vzdělávat a zdokonalovat v předmětu. Součástí hodnocení je soustavné prověřování výsledků práce a pozorování žáků ve vyučování, při ústních i písemných zkouškách, které se provádí průběžně nebo po každém probraném tématu.

Součástí klasifikace je vypracování pololetní práce v rozsahu jedné vyučovací hodiny.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat:

V daném předmětu se rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, s porozuměním poslouchat mluvené projevy a využívat při učení různé informační zdroje a zkušenosti, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a přijímat hodnocení výsledků od jiných lidí, ovládat práci s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace, znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a v povolání.
- kompetence k řešení problémů – porozumět zadání úkolů, spolupracovat s jinými lidmi při řešení problémů (týmové řešení).
- **komunikativní kompetence** – formulovat své myšlenky srozumitelně, naslouchat druhým, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, zpracovávat věcně, správně a srozumitelně písemnosti – strukturovaný životopis, žádosti a vyplňovat formuláře, vhodně se prezentovat při oficiálním jednání – jednání se zaměstnavatelem, úřady...
- **personální a sociální kompetence** – odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovovat si cíle a priority podle své zájmové a pracovní orientace a životních podmínek, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat kritiku a radu, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i psychický rozvoj, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a být připraven řešit své sociální a ekonomické záležitosti, posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti.
- občanské kompetence a kulturní povědomí – uznávat hodnotu života, nést spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.
- **kompetence k pracovnímu uplatnění** – mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám, mít přehled o uplatnění na trhu práce a o pracovních podmínkách v daném oboru, mít přehled o reálných pracovních a platových podmínkách a požadavcích zaměstnavatelů a umět je srovnat se svými představami a předpoklady, umět

získávat a vyhodnocovat informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb z oblasti světa práce i vzdělávání, vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli, znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků.

- matematické kompetence – aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích;
- **digitální kompetence** – využívat digitální technologie pro zkvalitnění výsledků práce; získávat a posuzovat data a informace; vytvářet digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků pro osobní a pracovní život ve společnosti s dodržováním etických zásad v kontaktu s jinými lidmi a s různými institucemi.

V rámci předmětu jsou zohledněna tato průřezová témata:

- **Člověk a svět práce** – je v celém svém obsahu realizován v tomto předmětu.
- Občan v demokratické společnosti – Žáci jsou vedeni ke vhodné míře sebevědomí, sebeodpovědnosti, schopnosti morálního úsudku, dále se pokouší hledat kompromisní řešení a uvědomovat si materiální a duchovní hodnoty. Dané průřezové téma je realizováno užíváním aktivizujících metod a forem práce ve výuce.
- Člověk a životní prostředí – Žáci se snaží chápat postavení člověka v přírodě a vlivy na jeho zdraví a život, taktéž porozumět souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji a respektovat principy udržitelného rozvoje, osvojit si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.
- **Člověk a digitální svět** – Žáci jsou vedeni k využívání digitálních prostředků pro osobní a pracovní život ve společnosti při kontaktu s jinými lidmi a s různými institucemi při řešení praktických otázek v oblasti pracovně právních vztahů aj.

2. Rozpis učiva

1. ročník

0,5 hod/týden

Výsledky vzdělávání a kompetence

Tematické celky

Žák:

- pozná své silné a slabé stránky osobnosti, fyzické a duševní možnosti;
- vytváří si reálnou představu o pracovních podmínkách a požadavcích zaměstnavatelů ve srovnání se svými představami a předpoklady;
- k získání informací souvisejících s tematikou využívá digitální technologie a prostředí;
- vyhledává, zpracovává, sdílí i uchovává digitální obsah;

1 Sebepoznání jako nutný předpoklad profesní úspěšnosti

- zlepšuje komunikační dovednosti; - aplikuje zásady slušné a asertivní komunikace; - orientuje se v písemné i verbální sebe prezentaci při vstupu na trh práce; - k písemné i verbální sebe prezentaci užívá vhodné digitální technologie, prostředky i aplikace, kterými se vyjadřuje, sebe prezentuje a komunikuje s týmem a potenciálním zaměstnavatelem; - aktivně využívá digitální technologie v komunikaci a prostředky digitální komunikace přizpůsobuje danému kontextu;	2 Základy komunikace s potencionálními zaměstnavateli a spolupracovníky
- vyjádří vlastními slovy a popíše základní pojmy této problematiky; - zdůvodní potřebnost psychohygieny pro pracovníka a aktivně je aplikuje ve svém životě; - navrhne řešení a opatření při výskytu šikany na pracovišti; - analyzuje projevy syndromu vyhoření a zná účinná opatření; - konstruktivně řeší konflikty a vyhledává techniky pro zvládnutí stresových situací; - využívá digitální technologie, umělou inteligenci a digitální zdroje k získání informací souvisejících s problematikou zátěžových, konfliktních a krizových situací včetně možnosti jejich řešení;	3 Zátěžové a konfliktní situace související s pracovním uplatněním - konflikty, jejich zvládání a řešení - pracovní stres - mobbing a bossing - syndrom vyhoření - duševní zdraví a psychohygieny
- popíše všeobecné rady pro úspěšnou cestu životem; - zaujme stanovisko ke svému životu a jeho ovlivnění pro úspěšnou kariérní cestu;	4 Životní úspěch
- diagnostikuje si svou pozici a roli v týmu; využívá vhodné digitální technologie a jejich kombinace k zjištění roli v týmu; - aktivně se účastní skupinové práce; a týmových aktivit; využívá digitální technologie a prostředí; - seznámí se s koučingem a zhodnotí jeho význam pro rozvoj své osobnosti.	5 Tým - pozice a role v týmu - týmová práce - koučování

2. ročník		1 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	
Žák: - objasní význam vzdělání a celoživotního učení pro úspěšnou pracovní kariéru; - orientuje se v terminologii ze světa práce;	1 Hlavní oblasti světa práce, možnosti absolventa, další profesní vzdělávání a kariéra	
- vysvětlí pomocí ikonických textů vztah mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce; - definuje specifika dlouhodobé nezaměstnanosti, objasní příčiny a uvede rizikové skupiny; - navrhne opatření ke snížení možnosti být nezaměstnaný; - orientuje se v hlavních institucích, v poradenských a zprostředkovatelských službách, v jejich přínosu, dokáže je vyhledat na internetu; - dovede vyhledat nabídky zaměstnání a kontaktovat případné zaměstnavatele, úřad práce; - vysvětlí pojem rekvalifikace, specifikuje možnost dalšího profesního rozvoje; - tvoří inzerát, žádost o zaměstnání, průvodní dopis, životopis a využívá při tom digitální technologie; - dovede vyplnit formuláře a dotazníky; - prezentuje své pracovní dovednosti a zkušenosti; - prokáže znalosti z oblasti přijímacího pohovoru formou situačních a rolových her a nácvikem konkrétních situací z oblasti výběrového řízení; - vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků (pracovní inzerát, žádost o zaměstnání); - vylepšuje a zdokonaluje se s cílem vytvořit si vlastní CV, žádost o zaměstnání; - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, jedná eticky; - získává data a informace z digitálních zdrojů, kriticky je hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost;	2 Hledání zaměstnání - trh práce - specifika dlouhodobé nezaměstnanosti - hlavní instituce pomáhající při vstupu na trh práce, poradenské a zprostředkovatelské služby - umění prezentace na trhu práce – inzerát, žádost o zaměstnání, průvodní dopis, životopis, formuláře a dotazníky - přijímací pohovor a výběrové řízení	
- vyhledá zákoník práce na internetu a orientuje se v jeho struktuře; - dovede vyhledat poučení a pomoc v pracovněprávních záležitostech;	3 Problematika pracovního práva - práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele - pracovní poměr, pracovní smlouva - pracovní doba	

- vlastními slovy vyjádří práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele; - popíše náležitosti pracovní smlouvy, co se týká obsahu; - charakterizuje základní terminologii a problematiku související s pracovním poměrem; - pomocí zákoníku práce vyhledá délku dovolené, obvyklé pracovní doby; - využívá dostupné portály k výpočtu mzdy, - orientuje se v položkách ve výplatním lístku, pracovní neschopnosti; - dovede si zkontrolovat, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám; - ovládá povinnosti a nároky v případě úrazu, stručně charakterizuje systém péče o zdraví pracujících; - vyjmenuje pracovní podmínky mladistvých a těhotných žen a matek; - dokáže vyhledat pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci; - diskutuje o možnostech zaměstnání v zahraničí a na základě příběhů a informací si uvědomuje rizika; - vytvoří krizový scénář za pomoci digitálních technologií a dostupné literatury, jak se nestát obětí obchodu s lidmi; - vysvětlí, proč platí daně, sociální a zdravotní pojištění; - získává data a informace z digitálních zdrojů, kriticky je hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost; - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, jedná eticky, - chrání sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí;	- dovolená - pracovní neschopnost - mzda - úrazy, škody, odpovědnost za škodu - pracovní podmínky mladistvých a těhotných žen a matek - možnost zaměstnání v zahraničí - obchod s lidmi - daně a jejich přiznání - pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům
- vyjmenuje některé formy a popíše podstatu soukromého podnikání; - uvede klady a zápory soukromého podnikání; - vyhledá na internetu základní legislativu související s podnikáním – Živnostenský zákon a obchodní zákoník; - vysvětlí, proč občané platí daně, sociální a zdravotní pojištění;	4 Soukromé podnikání - podstata a formy podnikání - výhody a rizika podnikání - legislativa související s podnikáním - daně, daňové přiznání

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, jedná eticky; - chrání sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí;	
- vyhledává pomocí digitálních technologií informace z oblasti světa práce a využívá je pro získání pracovních příležitostí, k dalšímu vzdělávání; - tyto informace zpracovává v digitálním prostředí, uplatňuje zásady týkající se práce s informacemi; - získané informace upravuje, sdílí s ostatními.	5 Práce s informacemi - význam informace - možnost, místa, kde informace vyhledat - ověřování informací - používání informací v oblasti práce

7.7 Anglický jazyk

Předmět: ANGLICKÝ JAZYK (AJ)	
Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025	
1. Pojetí vyučovacího předmětu	
Obecný cíl: Cílem předmětu je poskytnout žákům teoretické vědomosti, praktické dovednosti potřebné k osvojení si základů komunikace v cizím jazyce s využitím pro každodenní život, taktéž umožnit žákům lepší začlenění do multikulturní společnosti, vést žáky ke zlepšení uplatnění na trhu práce i ve společnosti díky rozvoji komunikačních dovedností v cizím jazyce.	
Charakteristika učiva: Jedná se o předmět teoretický. Vychází ze vzdělávací oblasti Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Obsah předmětu vede k seznámení a osvojení si základní komunikace v každodenních situacích: k základnímu osvojení si základní řečové dovednosti, porozumění jednoduchým sdělením a nápisům, využívání možnosti přístupu k informačním zdrojům, rozšíření obrazu o světě, co se týká různých tradic, kultur, zeměpisných informací, podporuje rozvoj komunikačních dovedností a motivuje žáka k uplatnění základní terminologie související s jeho povoláním a praktickými řečovými dovednostmi.	
Postojové cíle: Výuka daného předmětu vede k tomu, aby žáci: - získané znalosti a dovednosti aplikovali v běžném životě; - chápali a respektovali tradice, zvyky a odlišné kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí; - podporovali vzájemné vztahy s občany z cizích zemí a kultur; - získali pocit uspokojení z uplatnění získaných řečových dovedností; - chtěli si prohlubovat znalost cizího jazyka i v dalším celoživotním vzdělávání.	

Výukové strategie, metody a formy práce:

Do stěžejních výukových metod a strategií pro tento předmět patří: řízený rozhovor, poslech zvukových nahrávek, napodobování, výklad, vysvětlování, vyprávění, práce s příběhem, využívání různých forem slovníků, gramatických přehledů, práce s verbálním a ikonickým textem, řízená diskuse, inscenační, rolové a didaktické hry – pexeso, domino, zdramatizované písničky, říkadla, křížovky, doplňovačky..., televizní výuka, výuka s projektovými prvky, samostatná práce a vyhledávání informací, výuka s využitím ICT a výukových programů včetně využívání vhodných jazykových portálů.

Formy práce: individuální, skupinová, frontální, samostatná práce žáků, individuální přístup k žákům založený na partnerském vztahu.

Hodnocení výsledků žáků:

Hodnocení výsledků a formy hodnocení jsou v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Při hodnocení se klade důraz na hloubku porozumění učivu a na schopnosti dané poznatky aplikovat v praxi. Dále se hodnotí pokroky žáka v učení vzhledem k jeho fyzickým a psychickým schopnostem. U žáka se podporuje a hodnotí samostatnost, aktivní přístup k výuce, zájem o danou problematiku a vzájemnou spolupráci.

Při hodnocení se používají ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace podporující chuť dále se vzdělávat a zdokonalovat v předmětu. Součástí hodnocení je soustavné prověřování výsledků práce a pozorování žáků ve vyučování při ústních i písemných zkouškách, které se provádí průběžně nebo po každém probraném tématu.

Součástí klasifikace je vypracování pololetní práce v rozsahu jedné vyučovací hodiny.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat:

V daném předmětu se rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, s porozuměním poslouchat mluvené projevy a využívat při učení různé informační zdroje a zkušenosti, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a přijímat hodnocení výsledků od jiných lidí, ovládat práci s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace, znát možnosti dalšího vzdělávání;
- kompetence k řešení problémů – porozumět zadání úkolů, volit vhodné pomůcky a postupy pro splnění aktivit, spolupracovat s jinými lidmi při řešení problémů;
- **komunikativní kompetence** – formulovat své myšlenky srozumitelně, naslouchat druhým, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- personální a sociální kompetence – odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, ověřovat si získané poznatky, stanovovat si cíle a priority, přijímat kritiku a radu, pečovat o svůj fyzický i psychický rozvoj, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům a diskriminaci;
- občanské kompetence a kulturní povědomí – uvědomovat si multikulturní soužití, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých, zajímat se o společenské a politické dění u nás i ve světě, podporovat a respektovat hodnoty a tradice místní, národní, evropské i světové kultury;
- **kompetence k pracovnímu uplatnění** – mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání, mít přehled o uplatnění na trhu práce a o pracovních podmínkách v daném oboru;
- **digitální kompetence** – využívat digitální technologie a komunikaci, sdílet informace v digitálním prostřední vč. nástrojů aplikací a služeb pro rozvoj cizího jazyka.

V daném předmětu jsou též začleněna a aplikována průřezová témata. Způsob realizace průřezových témat je formou integrace do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu, popř. formou besed s lidmi z anglosaských zemí, návštěvou kulturních akcí související s danou tematikou a kulturou anglosaských zemí, prací s cizojazyčnými webovými stránkami.

- Občan v demokratické společnosti – žáci jsou vedeni k uvědomění si a ctění materiálních a duchovních hodnot své země i respektování odlišných hodnot v souvislosti s životem v jiných zemích. Průřezové téma je realizováno užíváním aktivizujících metod a forem práce ve výuce, setkáním s lidmi z anglosaských zemí;
- Člověk a svět práce – hlavním cílem začlenění daného průřezového tématu do předmětu spočívá ve vybavení žáka znalostmi, kompetencemi, které mu pomohou využít své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Aplikace průřezového tématu je realizována vhodnými strategiemi a neustálou podporou k celoživotnímu vzdělávání, vyhledávání pracovních příležitostí v rámci EU;
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni ke schopnosti komunikovat prostřednictvím digitálních technologií.

2. Rozpis učiva	
1. ročník	1 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům, sdělením a společenským frázím; - čte jednoduché texty a nápisy; - vytvoří odpověď na otázku, má-li dostatek prostoru, a pokud je tážán na známou věc; - zapojí se do jednoduché konverzace, pokud se týká známých každodenních situací a témat; - dokáže si vyžádat informaci i předat jednoduchou informaci tázajícímu, pokud ten mluví pomalu a zřetelně; - využívá učebnicové abecední slovníčky a vytvoří jednoduchou odpověď na e-mail nebo vzkaz, vytvoří text blahopřání apod.; - samostatně vyhledává a zpracovává informace z různých zdrojů v digitálním prostředí;	1 Řečové dovednosti - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogových projevů - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky - produktivní řečová dovednost písemná = zpracování textu v podobě poznámek, osnovy, zprávy apod. - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností - interakce ústní - interakce písemná
- rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka, vyslovuje co nejbližší přirozené výslovnosti; - používá osvojenou slovní zásobu v rozsahu daných komunikačních situací a tematických okruhů; - uplatňuje v písemném projevu základní osvojené pravopisné normy; - používá základní gramatické prostředky a několik typů vět;	2 Jazykové prostředky - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika: osobní zájmena, sloveso to be a to have got (věta oznamovací kladná a záporná, věta tázací a tázací zájmena), neurčitý člen, množné číslo pravidelných podstatných jmen - gramatická podoba jazyka a pravopis
- dovede se vyjadřovat ústně o známých a dobře procvičených tématech; - vyžádá si objasnění neznámého výrazu; zopakování dotazu či sdělení, zpomalení tempa řeči; - zapojí se do krátké konverzace; - pracuje s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka; - dodržuje zásady bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů;	3 Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - tematické okruhy: pozdravy, osobní údaje, dům a domov, volný čas, zábava a záliby, jídlo a nápoje, dopravní prostředky, povolání, zvířata, školní potřeby, barvy, dny v týdnu, měsíce, roční období, čísla do 10 aj. - komunikační situace: získávání a poskytování informací v oblasti osobní
- prokazuje základní vědomosti o zemích dané jazykové oblasti;	4 Poznatky o zemích studovaného jazyka - vybrané poznatky všeobecného charakteru k poznání zemí příslušné

- při komunikaci vhodně uplatňuje základní společenské zvyklosti a respektuje kulturní specifika a tradice zemí daného jazyka;	jazykové oblasti, jejich kultury, tradic a společenských zvyklostí
- prokazuje základní znalost terminologie ze studovaného oboru; - stručně a jednoduše se vyjadřuje o svém budoucím povolání; - vyhledá stránky s nabídkou pracovních příležitostí v rámci EU a jeho oboru.	5 Základní slovní zásoba související s daným profesním oborem - základní zásoba z oboru

2. ročník		0,5 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům, sdělením a společenským frázím; - čte jednoduché texty a nápisy; - vytvoří odpověď na otázku, má-li dostatek prostoru, a pokud je tázán na známou věc; - zapojí se do jednoduché konverzace, pokud se týká známých každodenních situací a témat; - dokáže si vyžádat informaci i předat jednoduchou informaci tazajícím, pokud ten mluví pomalu a zřetelně; - využívá učebnicové abecední slovníčky a vytvoří jednoduchou odpověď na e-mail nebo vzkaz, vytvoří text blahopřání apod.; - rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka, vyslovuje co nejbližše přirozené výslovnosti; - používá osvojenou slovní zásobu v rozsahu daných komunikačních situací a tematických okruhů; - uplatňuje v písemném projevu základní osvojené pravopisné normy; - používá základní gramatické prostředky a několik typů vět; - dovede se vyjadřovat ústně o známých a dobře procvičených tématech; - vyžádá si objasnění neznámého výrazu; zopakování dotazu či sdělení, zpomalení tempa řeči; - zapojí se do krátké konverzace;	1 Řečové dovednosti - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogových projevů - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky - produktivní řečová dovednost písemná – zpracování textu v podobě poznámek, osnovy, zprávy apod. - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností - interakce ústní - interakce písemná	
	2 Jazykové prostředky - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika čas přítomný, čas přítomný průběhový, množné číslo nepravidelných podstatných jmen, přivlastňovací zájmena - gramatická podoba jazyka a pravopis	
	3 Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - tematické okruhy: pozdravy, osobní údaje, dům a domov, volný čas, zábava a záliby, jídlo a nápoje, dopravní prostředky, povolání, zvířata, školní potřeby, barvy, dny v týdnu, měsíce, roční období, čísla do 100, lidské tělo, oblečení, státy, ovoce a zelenina aj.	

	- komunikační situace: získávání a poskytování informací v oblasti osobní,
- prokazuje základní vědomosti o zemích dané jazykové oblasti; - při komunikaci vhodně uplatňuje základní společenské zvyklosti a respektuje kulturní specifika a tradice zemí daného jazyka;	4 Poznatky o zemích studovaného jazyka - vybrané poznatky všeobecného charakteru k poznání zemí příslušné jazykové oblasti, jejich kultury, tradic a společenských zvyklostí
- prokazuje základní znalost terminologie ze studovaného oboru; - stručně a jednoduše se vyjadřuje o svém budoucím povolání; - vyhledá stránky s nabídkou pracovních příležitostí v rámci EU a jeho oboru.	5 Základní slovní zásoba související s daným profesním oborem - základní zásoba z oboru

3. ročník		0,5 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	
Žák: - rozumí jednoduchým pokynům, sdělením a společenským frázím; - čte jednoduché texty a nápisy; - vytvoří odpověď na otázku, má-li dostatek prostoru, a pokud je tázán na známou věc; - zapojí se do jednoduché konverzace, pokud se týká známých každodenních situací a témat; - dokáže si vyžádat informaci i předat jednoduchou informaci tazajícímu, pokud ten mluví pomalu a zřetelně; - využívá učebnicové abecední slovníčky a vytvoří jednoduchou odpověď na e-mail nebo vzkaz, vytvoří text blahopřání apod.;	1 Řečové dovednosti - receptivní řečová dovednost sluchová = poslech s porozuměním monologických i dialogových projevů - receptivní řečová dovednost zraková = čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní = mluvení zaměřené situačně i tematicky - produktivní řečová dovednost písemná – zpracování textu v podobě poznámek, osnovy, zprávy apod. - interaktivní řečové dovednosti = střídání receptivních a produktivních činností - interakce ústní - interakce písemná	
- rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka, vyslovuje co nejbližší přirozené výslovnosti; - používá osvojenou slovní zásobu v rozsahu daných komunikačních situací a tematických okruhů; - uplatňuje v písemném projevu základní osvojené pravopisné normy; - používá základní gramatické prostředky a několik typů vět;	2 Jazykové prostředky - výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba), (čas budoucí a čas minulý, would you like, modální sloveso can) - gramatická podoba jazyka a pravopis	
- dovede se vyjadřovat ústně o známých a dobře procvičených tématech; - vyžádá si objasnění neznámého výrazu; zopakování dotazu či sdělení, zpomalení tempa řeči;	3 Tematické okruhy, komunikační situace a jazykové funkce - tematické okruhy: osobní údaje, jídlo a nápoje, záliby a koníčky, služby, nakupování, vzdělání, péče o zdraví, čísla	

- zapojí se do krátké konverzace;	do 1000, státy, ovoce a zelenina, jídlo a nápoje, omezeně práce a zaměstnání, aj. - komunikační situace: získávání a poskytování informací v oblasti osobní, např. nakupování jízdenek a vstupenek, zboží, občerstvení, objednávka jídla v rychlém občerstvení, sjednání schůzky, informování se na služby, objednávka služby, dotazy v informačním středisku a na ulici v neznámém městě, vzkaz, blahopřání apod. - jazykové funkce: jednoduché společenské obraty k zahájení a ukončení komunikace; pozdrav, představení se, prosba, žádost, poděkování, vyjádření souhlasu nebo nesouhlasu, zformulování omluvy apod.
- prokazuje základní vědomosti o zemích dané jazykové oblasti; - při komunikaci vhodně uplatňuje základní společenské zvyklosti a respektuje kulturní specifika a tradice zemí daného jazyka;	4 Poznatky o zemích studovaného jazyka - vybrané poznatky všeobecného charakteru k poznání zemí příslušné jazykové oblasti, jejich kultury, tradic a společenských zvyklostí
- prokazuje základní znalost terminologie ze studovaného oboru; - stručně a jednoduše se vyjadřuje o svém budoucím povolání; - vyhledá stránky s nabídkou pracovních příležitostí v rámci EU a jeho oboru.	5 Základní slovní zásoba související s daným profesním oborem - základní zásoba z oboru - orientace na webových stránkách nabízejících práci v zahraničí

7.8 Odborný výcvik

Předmět: ODBORNÝ VÝCVIK (ODBV)	
Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Platnost učební osnovy:	od 1. 9. 2025
1. Pojetí vyučovacího předmětu	
Obecný cíl: Cílem předmětu je získání komplexních odborných dovedností a vědomostí pro výkon základních prací vymezených v profilu absolventa a praktické provádění jednotlivých pracovních činností podle stanovených technologických postupů, dodržování hygienických, bezpečnostních a dalších požadavků s ohledem na uplatnění na trhu práce.	
Charakteristika učiva: Jedná se o předmět praktický, který úzce souvisí s teoretickou výukou. Hodinová dotace je čerpána ze vzdělávací oblasti: Úklidové práce, Praní a žehlení prádla, Příprava pokrmů, Šití prádla a bytových doplňků, Pečovatelství a z disponibilních hodin.	

Při plnění odborného výcviku budou žáci rozděleni do více skupin a splní všechny náležitosti odborného výcviku v průběhu 1. až 3. ročníku, přestože nebudou v daném časovém úseku plnit stejnou vzdělávací oblast. Přesné rozvržení tematických celků na jednotlivé ročníky je upřesněno v celoročním plánu. ODBV bude probíhat na různých pracovištích dle smluvních podmínek.

Předmět poskytuje žákům soubor vědomostí a dovedností potřebných pro výkon jednotlivých pracovních činností.

Žák:

- provádí úklid v domácnosti, ubytovacích zařízeních, veřejných prostorách, sociálních a zdravotnických zařízeních při dodržování vysokého stupně čistoty a hygieny;
- připravuje jednoduché pokrmy a nápoje, dodržuje hygienické požadavky při jejich přípravě;
- ovládá šití a opravy prádla a bytových doplňků;
- ovládá praní a žehlení prádla a oděvů;
- poskytuje přímou obslužnou nebo asistentskou péči klientům a pomáhá zajistit chod domácnosti a spolupracuje se sociálními službami a zajišťuje jejich služby pro klienty.

Tematické celky, které zahrnují speciální stroje a zařízení prádelen, žáci splní v rámci exkurzí a v předmětu technologie.

Podrobnější charakteristika viz. rozpis učiva.

Postojové cíle:

Vést žáka k tomu, aby:

- si náležitě osvojil základní pravidla bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci;
- usiloval o nejvyšší kvalitu své práce a znal význam, účel a užitečnost práce;
- dokázal pracovat v týmu a správně chápal svou roli v kolektivu;
- nakládal ekonomicky s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí;
- rozvíjel své empatické cítění ke klientovi, aby jednal s klienty taktně, chránil jeho soukromí a dodržoval jeho práva a důstojnost;
- chápal ochranu svého zdraví a uznával hodnotu života.

Výukové strategie, metody a formy práce:

Výuka ODBV probíhá v prostorách školy, vymezených pro odborný výcvik, a na smluvních pracovištích.

Do stěžejních výukových metod a strategií pro tento předmět patří: vysvětlování, předvádění a pozorování, instruktáž, exkurze, napodobování, procvičování získaných dovedností, individuální a individualizovaná výuka, samostatná práce, skupinová práce.

Při plánování a realizaci výuky se využívá mezipředmětových vazeb.

Výuka je organizována tak, aby žáci procházeli plynule od jednoduchých prací ke složitějším a aby pracovali individuálně i týmově.

Situační metody a komplexní výukové metody jsou plně v kompetenci vyučujících.

Formy práce se volí podle toho, kde výuka probíhá – školní učebny a provozní pracoviště.

Hodnocení výsledků žáků:

Hodnocení výsledků probíhá v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Při zjišťování úrovně vědomostí a dovedností v odborném výcviku jsou používány tyto metody: pozorování činností žáka, písemné a ústní zkoušení, řízený rozhovor.

Žáci jsou pravidelně hodnoceni a vykonávají praktickou pololetní zkoušku.

Při hodnocení se klade důraz na vědomosti a dovednosti, samostatnost, aktivní přístup k práci, dovednost pracovat soustředěně, vytrvalost a přesnost, dovednost kontrolovat práci svou i jiných.

Mezi základní kritéria v hodnocení žáků se řadí aplikace teoretických vědomostí a schopností v praxi, praktické dovednosti, zručnost a návyky v daném oboru, kvalita a rychlost práce žáka, pracovní výkon žáka, znalost a dodržování bezpečnostních a hygienických předpisů, ale též dovednost spolupracovat v týmu, respektovat názor druhých.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat:

V daném předmětu se rozvíjí zejména tyto klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – využívat při učení různé informační zdroje a zkušenosti, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a přijímat hodnocení výsledků od jiných lidí;
- **kompetence k řešení problémů** – porozumět zadání úkolů, volit vhodné pomůcky a postupy pro splnění aktivit, spolupracovat s jinými lidmi při řešení problémů;
- **komunikativní kompetence** – formulovat své myšlenky srozumitelně, naslouchat druhým, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- **personální a sociální kompetence** – odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovovat si cíle a priority podle své zájmové a pracovní orientace a životních podmínek, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat kritiku a radu, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i psychický rozvoj, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení osobním konfliktům a diskriminaci;
- **občanské kompetence a kulturní povědomí** – chápat význam životního prostředí pro člověka, nést spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, jednat odpovědně a samostatně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu, dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování;
- **kompetence k pracovnímu uplatnění** – mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání, mít přehled o uplatnění na trhu práce a o pracovních podmínkách v daném oboru, být schopný využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro budování a rozvoj své profesní kariéry;
- **matematické kompetence** – používat a převádět běžné jednotky, číst různé formy grafického znázornění, aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích;
- **digitální kompetence** – využívat digitální technologie k usnadnění práce, k zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů. Předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

V rámci předmětu jsou zohledněna tato průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – žáci jsou vedeni k uvědomění materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a ke snaze zachovat je pro budoucí generace. Realizací daného průřezového tématu je uplatňování daných hodnot a postojů při vykonávání práce na ODBV.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci se snaží chápat postavení člověka v přírodě a vlivy na jeho zdraví a život, taktéž porozumět souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji a respektovat principy udržitelného rozvoje, osvojit si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání. Toto téma je aplikováno v praktickém

vyučování, např. užíváním vhodných úklidových a pracích prostředků, které jsou šetrné k životnímu prostředí, využíváním spotřebičů s nízkým elektrickým příkonem (energetická třída A).

- **Člověk a svět práce** – hlavním cílem začlenění daného průřezového tématu do předmětu je vybavení žáka dovednostmi a kompetencemi, které mu pomohou využít své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Toto průřezové téma je realizováno vhodnými strategiemi (propojením teoretické výuky s praktickou, návštěvou pracovišť související s danou tematikou).
- **Člověk a digitální svět** – žáci využívají vhodné technologie a jejich kombinace pro školní práci a k naplnění svých potřeb, při používání digitálních technologií předcházejí situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví.

2. Rozpis učiva	
1. ročník	15 hod/týden
Odborný výcvik – Šití a opravy prádla a bytových doplňků Z obsahového okruhu získají žáci vědomosti a odborné kompetence o základních textilních materiálech používaných při šití prádla a bytových doplňků a praktické dovednosti potřebné při šití a opravách prádla a zhotovení bytových doplňků. Žáci se naučí organizovat si práci, dodržovat pořádek na pracovišti a provádět základní údržbu šicího stroje.	
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák: - dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na šicí dílně; - udržuje pracovní prostředí v čistotě a pořádku; - používá vhodné pracovní oblečení a obuv; - dbá na správné držení těla při šití a uplatňuje ergonomické a hygienické návyky při šití; - předchází při používání moderních technologií situacím ohrožujícím tělesné a duševní zdraví;	1 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci a organizace práce na šicí dílně
- uplatňuje znalost jednotlivých druhů prádlových a bytových textilií a vhodnost jejich použití; - vyjmenuje prvky drobné textilní a technické přípravy a charakterizuje je; - určí vhodnost použití jednotlivých druhů drobné textilní a technické přípravy při zhotovování a opravách prádla a bytových doplňků;	2 Prádlové a bytové textilie a drobná textilní příprava - rozdělení a vlastnosti textilií pro zhotovování prádla a bytových doplňků - drobná textilní příprava - drobná technická příprava
- ovládá techniku ručního šití, používá vhodné pracovní pomůcky; - šije jednotlivé druhy stehů, dírek a zapínadel podle stanovených pracovních postupů a ví, na který výrobek je použije;	3 Ruční šití - technika ručního šití - stehy, dírky, zapínadla

- aplikuje pravidla nutná k dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na šicím stroji; - uplatňuje princip strojového šití a postup práce na šicím stroji; - provádí základní údržbu šicího stroje (čištění stroje, výměna jehly), nastavení délky stehu a seřízení napětí šicí nitě; - má správné ergonomické návyky při šití (držení těla, ekonomičnost pohybů); - šije různé druhy švů, záševků, záhybů, rohy a dírky, přišívá knoflíky, aplikace; - zvládá strojové látání, všití zdrhovadla strojem; - šije a našívá závěsná poutka; - používá vhodný druh textilního materiálu k opravě prádla; - zvolí správný postup oprav prádla; - aplikuje digitální technologii potřebnou k manipulaci s vyšívacím strojem;	4 Šicí stroj, strojové šití - bezpečnost a ochrana zdraví při práci na šicím stroji - princip strojového šití - obsluha a údržba šicího stroje - drobné opravy prádla - princip šití na vyšívacím stroji - obsluha a údržba vyšívacího stroje
- volí vhodný materiál pro zhotovení bytových doplňků; - změřením získá potřebné rozměry bytových doplňků; - ušije bytové doplňky (např. závěsy, potahy, povlečení, polštářky, chňapky dekorační předměty) podle stanoveného technologického postupu; - provádí jednoduché opravy prádla, oděvů a bytových doplňků;	5 Zhotovení bytových doplňků, jednoduché opravy
- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se žehlicí technikou; - správně určí druh materiálu a příslušnou teplotu žehličky, kterou je možno žehlit; - ovládá předběžné, průběžné a konečné žehlení oděvních materiálů, bytových doplňků a prádla; - skládá vyžehlené prádlo a vhodně s ním manipuluje.	6 Žehlení - žehlení při šití - žehlení prádla, oděvních součástí, bytových doplňků
Odborný výcvik – Úklidové práce Z obsahového okruhu získají žáci vědomosti a odborné kompetence, které využijí při provádění úklidů v domácnosti, sociálních, ubytovacích a jiných zařízeních. Okruh poskytne žákům přehled přípravků používaných při úklidu, seznámí je s jejich vlastnostmi a přiblíží jim zároveň způsob a vhodnost jejich praktického použití. Žáci se dále seznámí s obsluhou strojů, zařízení a s používáním pomůcek, se kterými se budou při úklidu setkávat. Věnovat se budou také problematice organizování práce, dodržování technologických	

postupů, zásadám bezpečnosti práce a ochrany zdraví. Naučí se rovněž pracovat způsobem, který je šetrný k životnímu prostředí a umožní dodržet zdravotně-hygienické předpisy.	
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák: - uplatňuje základní etické zásady práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních; - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence, předchází úrazům, zná postup první pomoci při úrazu; - při obsluze, běžné údržbě, čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy, předchází úrazu; - používá předepsaný pracovní oděv, pracovní obuv a ochranné pracovní pomůcky; - dodržuje osobní hygienu a hygienu práce v průběhu pracovních činností; - volí vhodné technologické postupy při práci; - udržuje čisté a zdravé prostředí; - plní pracovní povinnosti svědomitě; - předchází při používání moderních technologií situacím ohrožujícím tělesné a duševní zdraví;	1 Charakteristika provozu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence, bezpečné pracovní postupy související s úklidem na pracovišti - pracovněprávní problematika BOZP - bezpečnost technických zařízení - protipožární opatření
- vybere pro daný druh úklidu materiál a vhodné chemické a dezinfekční úklidové prostředky a potřebné pomůcky; - dodržuje správné dávkování úklidových prostředků; - používá ochranné pracovní pomůcky; při manipulaci s úklidovými prostředky dodržuje zásady BOZP a PO dbá na hospodárné a ekologické využívání úklidových prostředků a jejich bezpečnou likvidaci po skončení jejich životnosti; - objasní správné třídění a nakládání s druhotnými odpady, identifikuje používané označení;	2 Úklidové pomůcky a prostředky
- používá úklidové stroje a zařízení v souladu se zásadami jejich obsluhy a při manipulaci s nimi dodržuje bezpečnostní předpisy; - provádí běžnou údržbu a čištění používaných strojů a zařízení; - odstraňuje nečistoty z koberců, textilních podlahových krytin, bytového textilu a čalouněného nábytku (luxuje, šamponuje, čistí); - používá digitální zařízení vhodné k úklidu;	3 Úklidové pomůcky a stroje - vysavač, mopy, myčka nádobí, šamponovač, elektrické mycí a lešticí stroje

- odlišuje denní, týdenní, generální úklid; - provádí běžný úklid; - myje a stírá podlahy podle druhu použitého materiálu; - čistí okna, dveře, stěny, nábytek, zrcadla, osvětlovací tělesa, topná tělesa a dodržuje přitom správný postup; - provádí úklid v domácnosti v souladu s technologickými postupy a zásadami; - používá správné technologické postupy úklidových prací a techniky bezpečné pro své zdraví; - podílí se na zajištění jednorázových úklidových prací v sociálním zařízení, na organizaci a realizaci pravidelného (denní, týdenní), popřípadě generálního úklidu (mytí podlah a obkladů, čištění oken atp.).	4 Podíl na pravidelném (denním, týdenním) a generálním úklidu a provádění jednorázového úklidu - druhy, technologické postupy a pravidla úklidu - úklidové práce v domácnosti - organizace a provádění jednorázového úklidu v sociálním zařízení
Odborný výcvik – Praní, žehlení prádla Z obsahového okruhu získají žáci vědomosti a odborné kompetence o technologických postupech používaných při praní a žehlení prádla, oděvů a bytových doplňků. Žáci se seznámí s používanými přípravky na praní prádla a technickým vybavením, které budou při praní a žehlení obsluhovat. Naučí se organizovat si práci, dodržovat technologické postupy, zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí a zdravotně-hygienické předpisy. S úkony, které žáci nemají možnost vykonat v rámci odborného výcviku, budou seznámeni v průběhu exkurzí do prádelen.	
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák: - využívá znalosti o vlastnostech, složení a působení používaných prostředků na praní prádla a oděvů; - dodržuje bezpečnostní předpisy a ochranná opatření při práci s přípravky a při jejich uskladnění; - zvolí vhodný přípravek pro daný druh prádla a v souladu s doporučením výrobce a zvoleným technologickým postupem; - rozumí návodu dávkování prostředku podle doporučení výrobce; - správně dávákuje přípravky na praní prádla; - dodržuje bezpečnostní předpisy a ochranná opatření při práci s přípravky a při jejich uskladnění; - dbá na hospodárné a ekologické využívání přípravků na praní a jejich bezpečnou a ekologickou likvidaci;	1 Přípravky na praní prádla a oděvů - prací prášky - avivážní, bělicí, škrobicí a dezinfekční přípravky - bezpečnost práce a bezpečná manipulace s přípravky

- aplikuje různé technologické postupy podle druhu a znečištění prádla; - rozumí návodu na použití různých druhů programů na praní prádla v automatické pračce; - dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při jednotlivých technologických postupech; - třídí prádlo, oděvy a bytové doplňky podle sortimentu, druhu materiálu, barevnosti a stupně znečištění; - pere prádlo a oděvy ručně, v automatické pračce nebo prací lince a dodržuje přitom správný postup; - máchá, bělí, škrobí a dezinfikuje prádlo a dodržuje přitom správný postup; - suší prádlo a oděvy volně a v sušičce a dodržuje přitom správný postup; - udržuje pořádek na pracovišti a dodržuje zásady osobní hygieny; - uvede příklady bezpečnostních rizik při praní a sušení a obsluze elektrických strojů, uvede nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci; - používá ochranné pracovní pomůcky; - pracuje s digitální technologií spojenou s praním a sušením;	2 Praní a sušení prádla, oděvů a bytových doplňků - ruční praní prádla, oděvů a bytových doplňků - praní v automatické pračce nebo prací lince - sušení
- obsluhuje přístrojové a technické vybavení prádelny, při manipulaci s nimi dodržuje bezpečnostní předpisy; - provádí běžnou údržbu a čištění používaného přístrojového a technického vybavení a zařízení prádelny;	3 Stroje a zařízení v prádelně
- obsluhuje žehličku a žehlicí lisy, dodržuje bezpečnost při žehlení prádla; - žehlí prádlo, oděvy a jiné textilní výrobky žehličkou, volí vhodnou teplotu a správný postup žehlení; - žehlí prádlo a jiné textilní výrobky na žehlícím stroji; - složí vyžehlené prádlo podle stanových zásad; - dodržuje zásady BOZP a PO při ručním i strojním žehlení, uvede příklady bezpečnostních rizik při žehlení;	4 Žehlení prádla, oděvů a bytových doplňků - žehlení prádla a oděvů ručně (žehličkou) - žehlení na žehlícím stroji

Odborný výcvik – Pečovatelství Z obsahového okruhu získají žáci praktické dovednosti potřebné pro poskytování přímé obslužné péče klientům a pro jejich sociální aktivizaci. Žáci se naučí vhodně komunikovat s klienty, spolupracovníky, organizovat práci, dodržovat hygienické předpisy a chránit životní prostředí. Jsou vedeni k tomu, aby dodržovali bezpečnost při práci, chránili zdraví své i klientů, dbali na dodržování práv klientů a jejich soukromí.	
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák: - dodržuje legislativní ustanovení, která se týkají ochrany zdraví při práci a požární prevence; - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů na pracovišti a v domácnosti; - v případě pracovního úrazu nebo úrazu klienta poskytne neodkladnou první pomoc a zajistí pomoc odbornou; - používá ochranné pracovní pomůcky v souladu s předpisy a pracovními postupy; - dodržuje technologické postupy při manipulaci s dezinfekčními prostředky a infekčním materiálem; - dodržuje zásady osobní hygieny; - dbá na estetickou úpravu svého zevnějšku a vystupování před klienty; - při péči o klienta používá vhodné kompenzační pomůcky, technické přístroje a zařízení v souladu s předpisy; - respektuje a aplikuje práva klientů; - zachovává služební mlčenlivost;	1 Legislativní problematika - bezpečnost a ochrana zdraví při práci, vybrané pracovní předpisy důležité pro činnost žáka, klientů i pracovníků sociálních služeb - pracovně právní problematiky BOZP, požární prevence - základy hygieny a epidemiologie - osobní ochranné pomůcky - bezpečnost technických zařízení - práva klientů a práce s informacemi o klientovi
- uplatňuje principy a formy kulturního chování a vyjadřování; - navazuje kontakt s klientem; - uplatňuje zásady komunikace se smyslově, psychicky a tělesně handicapovanými klienty; - vhodným způsobem řeší různé komunikativní situace, jedná taktně, s přiměřenou empatií; - používá základní techniky neverbální komunikace; - jedná asertivně; - vhodným způsobem vyplňuje volný čas klientům;	2 Komunikace s klienty - komunikace v sociálních službách, osobnost pracovníka sociálních služeb - zvládání nepříjemného nebo apatického klienta

- připraví potřebné pomůcky ke stlání lůžka; - vymění ložní prádlo na lůžku bez klienta; - dodržuje zásady manipulace s čistým a špinavým prádlem; - dbá na čistotu a úpravu životního prostředí klientů; - aplikuje zásady při manipulaci s dezinfekčními prostředky; - vybere správný typ dezinfekce, vhodně ho naředí a použije; - veškeré užívané pracovní a kompenzační pomůcky vhodně ošetřuje, dezinfikuje a ukládá na určené místo; - dbá o čistotu a úpravu prostředí; - dodržuje prevenci nozokomiálních nákaz v sociálních a zdravotních zařízeních; - hospodárně využívá veškerý materiál a šetří s energiemi.	3 Péče o čistotu a úpravu prostředí - péče o lůžko - dezinfekce, úklid prostředí

2. ročník		15 hod/týden
Odborný výcvik – Příprava pokrmů Z obsahového okruhu získají žáci vědomosti a odborné kompetence o přípravě hotových pokrmů podle tradičních receptur a praktické dovednosti pro práci se surovinami, jejich výběrem, opracováním a využíváním při přípravě pokrmů. Žáci jsou vedeni k uplatňování zásad racionální výživy při přípravě pokrmů. Důraz je kladen na vytvoření návyků žáků k dodržování osobní a provozní hygieny a hygieny prostředí a k hospodárnému využívání potravin, zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, ochrany životního prostředí a zdravotně-hygienických předpisů.		
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	
Žák: - rozpozná vybavení kuchyně a skladů potravin; - obsluhuje technologická zařízení ve výrobním středisku, ošetřuje je a zabezpečuje po ukončení práce; při manipulaci s nimi dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární ochrany; - správně používá inventář, ošetřuje ho a udržuje - uplatňuje znalost bezpečnostních rizik při pracích v kuchyňském provozu a nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci; - udržuje pořádek na pracovišti a dodržuje hygienické požadavky; - používá předepsaný pracovní oděv a obuv;	1 Výrobní středisko - základní členění a vybavení kuchyně - dělení a základní vybavení skladů potravin - technologická zařízení ve výrobním středisku - hygienické požadavky na přípravu pokrmů - bezpečnost a ochrana zdraví při práci	

- dodržuje osobní hygienu a hygienu práce v průběhu pracovních činností; - provádí sanitaci, úklid a čištění zařízení a prostor pro výrobu pokrmů; - využívá zařízení skladů potravin a provádí úklid a čištění skladovacích prostor;	
- sestaví jídelníček podle zásad zdravé výživy; - připraví jednoduchý dietní pokrm;	2 Výživa člověka - zásady správné (racionální) výživy a stravovacích návyků - racionální a léčebná výživa
- rozlišuje a charakterizuje potraviny z hlediska druhů a technologického využití; - aplikuje správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů potravin a nápojů v souladu s hygienickými požadavky; - zajistí nákup běžných potravin;	3 Potraviny a nápoje - základní druhy potravin a nápojů - příjem, nákup, uchovávání a skladování potravin a nápojů
- zvolí a použije vhodné suroviny a příslušné technologické postupy pro přípravu pokrmů; - opracuje a upraví suroviny pro daný pokrm; - připraví pokrmy z polotovarů podle údajů na obalu; - připraví vybrané pokrmy teplé a studené kuchyně podle receptury; - připraví různé druhy příloh; - připraví běžné teplé nápoje; - správně uchovává a ohřívá pokrmy; vysvětlí postup při zamrazování a uchovávání mražených potravin a pokrmů a jejich regeneraci; - dodržuje hygienu a pořádek na pracovišti; - využívá digitální zařízení potřebná k vážení, vaření a pečení;	4 Technologie přípravy pokrmů - příprava a předběžná úprava surovin - základní tepelné úpravy pokrmů - technologické postupy přípravy vybraných pokrmů - uchovávání potravin a pokrmů - regenerace zchlazených a zmražených potravin a pokrmů - teplé nápoje - pomocné práce v kuchyni
- použije stolní inventář podle jeho určení, ošetřuje ho a udržuje; - dbá na estetickou úpravu stolu a podávaných pokrmů a nápojů; - ovládá techniku jednoduché obsluhy včetně bezpečného a estetického podávání pokrmů a nápojů osobě se ztíženou mobilitou nebo malým dětem; - připraví stůl k různým slavnostním příležitostem; - dodržuje pravidla stolničení.	5 Základy stolování - zásady stolničení (inventář, prostírání a úprava stolu, zásady obsluhy) - pravidla a zvyklosti stolování

Odborný výcvik – Úklidové práce Z obsahového okruhu získají žáci vědomosti a odborné kompetence, které využijí při provádění úklidů v domácnosti, sociálních, ubytovacích a jiných zařízeních. Okruh poskytne žákům přehled přípravků používaných při úklidu, seznámí je s jejich vlastnostmi a přiblíží jim zároveň způsob a vhodnost jejich praktického použití. Žáci se dále seznámí s obsluhou strojů, zařízení a s používáním pomůcek, se kterými se budou při úklidu setkávat. Věnovat se budou také problematice organizování práce, dodržování technologických postupů, zásadám bezpečnosti práce a ochrany zdraví. Naučí se rovněž pracovat způsobem, který je šetrný k životnímu prostředí a umožní dodržet zdravotně-hygienické předpisy.	
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák: - uplatňuje základní etické zásady práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních; - dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence, předchází úrazům, zná postup první pomoci při úrazu; - při obsluze, běžné údržbě, čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy, předchází úrazu; - používá předepsaný pracovní oděv, pracovní obuv a ochranné pracovní pomůcky; - dodržuje osobní hygienu a hygienu práce v průběhu pracovních činností; - volí vhodné technologické postupy při práci; - udržuje čisté a zdravé prostředí; - plní pracovní povinnosti svědomitě; - předchází při používání moderních technologií situacím ohrožujícím tělesné a duševní zdraví;	1 Charakteristika provozu, bezpečnost a ochrana zdraví při práci, hygiena práce, požární prevence, bezpečné pracovní postupy související s úklidem na pracovišti - pracovněprávní problematika BOZP - bezpečnost technických zařízení - protipožární opatření
- vybere pro daný druh úklidu materiál a vhodné chemické a dezinfekční úklidové prostředky a potřebné pomůcky; - dodržuje správné dávkování úklidových prostředků; - používá ochranné pracovní pomůcky; při manipulaci s úklidovými prostředky dodržuje zásady BOZP a PO dbá na hospodárné a ekologické využívání úklidových prostředků a jejich bezpečnou likvidaci po skončení jejich životnosti; - objasní správné třídění a nakládání s druhotnými odpady, identifikuje používané označení;	2 Úklidové pomůcky a prostředky

- používá úklidové stroje a zařízení v souladu se zásadami jejich obsluhy a při manipulaci s nimi dodržuje bezpečnostní předpisy; - provádí běžnou údržbu a čištění používaných strojů a zařízení; - odstraňuje nečistoty z koberců, textilních podlahových krytin, bytového textilu a čalouněného nábytku (luxuje, šamponuje, čistí); - používá digitální zařízení vhodná k úklidu;	3 Úklidové pomůcky a stroje - vysavač, mopy, myčka nádobí, šamponovač, elektrické mycí a lešticí stroje
- odlišuje denní, týdenní, generální úklid; - provádí běžný úklid; - myje a stírá podlahy podle druhu použitého materiálu; - čistí okna, dveře, stěny, nábytek, zrcadla, osvětlovací tělesa, topná tělesa a dodržuje přitom správný postup; - provádí úklid v domácnosti v souladu s technologickými postupy a zásadami; - používá správné technologické postupy úklidových prací a techniky bezpečné pro své zdraví; - podílí se na zajištění jednorázových úklidových prací v sociálním zařízení, na organizaci a realizaci pravidelného (denní, týdenní), popřípadě generálního úklidu (mytí podlah a obkladů, čištění oken atp.).	4 Podíl na pravidelném (denním, týdenním) a generálním úklidu a provádění jednorázového úklidu - druhy, technologické postupy a pravidla úklidu - úklidové práce v domácnosti - organizace a provádění jednorázového úklidu v sociálním zařízení

3. ročník		28 hod/týden
Odborný výcvik – Pečovatelství Z obsahového okruhu získají žáci praktické dovednosti potřebné pro poskytování přímé obslužné péče klientům a pro jejich sociální aktivizaci. Žáci se naučí vhodně komunikovat s klienty, spolupracovníky, organizovat práci, dodržovat hygienické předpisy a chránit životní prostředí. Jsou vedeni k tomu, aby dodržovali bezpečnost při práci, chránili zdraví své i klientů, dbali na dodržování práv klientů a jejich soukromí.		
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	
Žák: - dodržuje legislativní ustanovení, která se týkají ochrany zdraví při práci a požární prevence; - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů na pracovišti a v domácnosti; - v případě pracovního úrazu nebo úrazu klienta poskytne neodkladnou první pomoc a zajistí pomoc odbornou;	1 Legislativní problematika - bezpečnost a ochrana zdraví při práci, vybrané pracovní předpisy důležité pro činnost žáka, klientů i pracovníků sociálních služeb - pracovně právní problematiky BOZP, požární prevence - základy hygieny a epidemiologie - osobní ochranné pomůcky - bezpečnost technických zařízení	

- používá ochranné pracovní pomůcky v souladu s předpisy a pracovními postupy; - dodržuje technologické postupy při manipulaci s dezinfekčními prostředky a infekčním materiálem; - dodržuje zásady osobní hygieny; - dbá na estetickou úpravu svého zevnějšku a vystupování před klienty; - při péči o klienta používá vhodné kompenzační pomůcky, technické přístroje a zařízení v souladu s předpisy; - respektuje a aplikuje práva klientů; - zachovává služební mlčenlivost; - používá digitální technologie a při práci s nimi předchází situacím ohrožujícím jeho tělesné i duševní zdraví, přizpůsobuje své digitální a fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s bezpečnostními zásadami;	- práva klientů a práce s informacemi o klientovi
- uplatňuje principy a formy kulturního chování a vyjadřování; - navazuje kontakt s klientem; - uplatňuje zásady komunikace se smyslově, psychicky a tělesně handicapovanými klienty; - vhodným způsobem řeší různé komunikativní situace, jedná taktně, s přiměřenou empatií; - používá základní techniky neverbální komunikace; - jedná asertivně; - vhodným způsobem vyplňuje volný čas klientům;	2 Komunikace s klienty - komunikace v sociálních službách, osobnost pracovníka sociálních služeb - zvládání nepříjemného nebo apatického klienta
- připraví potřebné pomůcky ke stlání lůžka; - vymění ložní prádlo na lůžku bez klienta, s klientem; - dodržuje zásady manipulace s čistým a špinavým prádlem; - účelně si organizuje práci a pracuje v týmu; - dbá na bezpečnost klienta; - připraví potřebné pomůcky k hygieně; - provede ranní a večerní hygienu i celkovou koupel mobilním a imobilním klientům; - připraví a vhodně použije pomůcky k hygienickému vyprazdňování; - aktivně pečuje o inkontinentní klienty; - provede prevenci opruzenin a dekubitů; - sleduje fyziologické funkce a chování klienta a informuje o změně stavu nadřízené pracovníky;	3 Přímá obslužná péče o klienty - péče o lůžko - osobní péče o klienta - organizace práce - zajišťování komplexní hygienické péče - péče o umírající a zemřelé - pomoc při oblékání a svlékání, nácvik soběstačnosti klienta - pomoc při chůzi, sedání, vstávání a přesouvání klienta - podávání jídla, nápojů, obsluha; pomoc při jídle a pití, krmení klienta - doprovázení klientů, transport klienta na vozíku, doprovod autem pečovatelské služby nebo sanitou, doprovod nevidomého nebo neslyšícího klienta

- pečuje o umírající; - postará se o zemřelé; - sepíše pozůstalost u klienta v ústavním zařízení; - ovládá postup při oblékání, svlékání klientů mobilních, imobilních; - pod odborným dohledem provádí s klientem nácvik soběstačnosti; - pomůže při chůzi, sedání a vstávání klientů mobilních, částečně imobilních; - vybere správně a eticky kompenzační pomůcky k chůzi, sedání a vstávání klientů, ošetřuje je a dezinfikuje; - veškeré úkony při péči o osobu klienta provádí bezpečně, zručně a ohleduplně ke klientovi; - používá při péči o klienta techniky bezpečné pro své zdraví; - zajistí dle možností klienta a pracoviště kontakt se společenským a přírodním prostředím; - dodržuje hygienické zásady při přípravě stravy v ústavech, v domácnosti a při manipulaci s jídlem; - pomáhají při zajišťování stravy; - dodržuje zásady podávání jídla a nápojů klientům; - zajišťuje hydrataci klientů; - orientuje se v dietním systému; - pomůže při jídle a pití; - uplatňuje zásady krmení imobilních klientů; - dbá na bezpečnost při doprovázení klienta; - přesune klienta na vozík; - dodržuje zásady při doprovodu nevidomého a neslyšícího klienta; - respektuje stanovené standardy zavedené na daném pracovišti; - dbá na zabezpečení standardů kvality služeb a zohledňuje požadavky klienta; - používá digitální technologie k práci pečovatelek;	
- dbá na čistotu a úpravu životního prostředí klientů; - aplikuje zásady při manipulaci s dezinfekčními prostředky; - vybere správný typ dezinfekce, vhodně ho nařadí a použije;	4 Péče o čistotu a úpravu prostředí - dezinfekce, úklid prostředí

- veškeré užívané pracovní a kompenzační pomůcky vhodně ošetřuje, dezinfikuje a ukládá na určené místo; - dbá o čistotu a úpravu prostředí; - dodržuje prevenci nozokomiálních nákaz v sociálních a zdravotních zařízeních; - hospodárně využívá veškerý materiál a šetří s energiemi; - používá digitální technologie k práci pečovatelek.	

7.9 Technologie

Předmět: TECHNOLOGIE (TECH)	
Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025	
1. Pojetí vyučovacího předmětu	
Obecný cíl: Cílem předmětu je poskytnout žákům vědomosti a dovednosti o technologických postupech, o hygienických pravidlech a pravidlech bezpečnosti a ochrany zdraví, o technickém a provozním zařízení a o strojích pro zvládnutí činností v odborném výcviku i v běžném životě při šití a opravách prádla a bytových doplňků, při praní, žehlení prádla a oděvů, při přípravě pokrmů, při úklidech a při poskytování přímé obslužné péče klientům a jejich sociální aktivizaci v sociálních zařízeních nebo v domácnostech.	
Charakteristika učiva: Jedná se o předmět teoretický, který úzce souvisí s praktickou výukou. Vychází ze vzdělávacích oblastí Praní a žehlení prádla a oděvů, Příprava pokrmů, Šití a opravy prádla a bytových doplňků, Úklidové práce a Pečovatelství. Jedná se o jeden z klíčových předmětů pro získání výučního listu. Předmět úzce souvisí s ostatními vzdělávacími oblastmi. V 1. ročníku jsou probírána témata z oblastí Úklidové práce, Pečovatelství, Šití a opravy prádla a bytových doplňků, ve 2. ročníku témata z oblastí Příprava pokrmů, Praní a žehlení prádla a oděvů a ve 3. ročníku témata z oblasti Pečovatelství. Obsahový okruh Pečovatelství má úzkou vazbu na vzdělávací oblast Vzdělávání pro zdraví – péče o zdraví a na Občanský vzdělávací základ. Pořadí probírání jednotlivých tematických celků z daných vzdělávacích oblastí závisí na rozhodnutí vyučujícího daného předmětu, avšak všechny tematické celky musí být probrány v daném ročníku. Obsah předmětu vede k osvojení technologických postupů v daných oblastech včetně jejich specifik, dodržování hygienických norem a pravidel BOZ a PO včetně vhodného nakládání se surovinami, energiemi a odpady. Též se zaměřuje na technologické postupy přípravy pokrmů, úklidů, dezinfekce, šití, praní, žehlení prádla a oděvů i manipulaci s úklidovými,	

pracími, žehlicími, kuchyňskými, šicími stroji a s jinou technikou související s danou oblastí a s přímou obslužnou péčí o klienta.

Postojové cíle:

Výuka daného předmětu vede k tomu, aby žáci:

- získané znalosti a dovednosti aplikovali v praxi, a tím si upevňovali správné pracovní postupy;
- jednali v souladu se zásadami BOZ a PO a chránili své zdraví i zdraví ostatních, předcházeli úrazům;
- podporovali vzájemné vztahy v kolektivu a učili se vzájemné spolupráci, toleranci, vhodnému vyjádření svých názorů a vzájemnému respektu;
- získali pocit uspokojení z dobře vykonané práce;
- chtěli si prohlubovat vzdělání a zdokonalovat se v daném oboru;
- dbali na šetrné hospodaření se zdroji, energiemi a chovali se ekologicky ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje a ochrany životního prostředí;
- získali důvěru ve vlastní schopnosti.

Výukové strategie, metody a formy práce:

Do stěžejních výukových metod a strategií pro tento předmět patří: výklad, problémový výklad, vysvětlování, vyprávění, výklad spojený s instruktáží nebo s prezentací v PowerPointu, předvádění a pozorování, práce s verbálním a ikonickým textem, řízená diskuse, inscenační, rolové a didaktické hry, výuka podporovaná počítačem, novými programovými aplikacemi, televizní výuka, samostatná práce a vyhledávání informací, návštěva pracovišť související s danou tematikou.

Formy práce: individuální, skupinová, frontální, samostatná práce žáků, individuální přístup k žákům.

Hodnocení výsledků žáků:

Hodnocení výsledků a formy hodnocení jsou v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, kde se hodnotí naplňování klíčových a odborných kompetencí a výsledků vzdělávání.

Při hodnocení se klade důraz na hloubku porozumění učivu a na schopnosti dané poznatky aplikovat v praxi. Dále se hodnotí pokroky žáka v učení vzhledem k jeho fyzickým a psychickým schopnostem. U žáka se podporuje a hodnotí samostatnost, vhodná prezentace svých názorů a zkušeností, aktivní přístup k výuce, zájem o danou problematiku a vzájemnou spolupráci.

Při hodnocení se používají ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace podporující chuť dále se vzdělávat a zdokonalovat v předmětu. Součástí hodnocení je soustavné prověřování výsledků práce a pozorování žáků ve vyučování, při ústních i písemných zkouškách, které budou prováděny průběžně nebo po každém probraném tématu.

Součástí klasifikace je vypracování pololetní práce v rozsahu jedné vyučovací hodiny.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat:

V daném předmětu se rozvíjí zejména tyto klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, s porozuměním poslouchat mluvené projevy a využívat při učení různé informační zdroje a zkušenosti, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a přijímat hodnocení výsledků od jiných lidí, ovládat práci s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace;
- **kompetence k řešení problémů** – porozumět zadání úkolů, volit vhodné pomůcky a postupy pro splnění aktivit, spolupracovat s jinými lidmi při řešení problémů;

- komunikativní kompetence – formulovat své myšlenky srozumitelně, naslouchat druhým, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- personální a sociální kompetence – odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, stanovovat si cíle a priority podle své zájmové a pracovní orientace a životních podmínek, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat kritiku a radu, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i psychický rozvoj, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- občanské kompetence a kulturní povědomí – chápat význam životního prostředí pro člověka, nést spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- **kompetence k pracovnímu uplatnění** – mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání, mít přehled o uplatnění na trhu práce a o pracovních podmínkách v daném oboru;
- **matematické kompetence** – používat a převádět běžné jednotky, číst různé formy grafického znázornění, aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích;
- **digitální kompetence – získávat**, posuzovat, spravovat a sdělovat informace a digitální obsah v různých formátech a využívat digitální technologie k vylepšení pracovních postupů.

V rámci předmětu jsou zohledněna tato průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti – Žáci jsou vedeni k uvědomění si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a ke snaze zachovat je pro budoucí generace. Realizací daného průřezového tématu je aplikace aktivizujících metod a forem práce ve výuce.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci se snaží chápat postavení člověka v přírodě a vlivy na jeho zdraví a život, taktéž porozumět souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji a respektovat principy udržitelného rozvoje, osvojit si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání.
- **Člověk a svět práce** – začlenění daného průřezového tématu do předmětu spočívá ve vybavení žáka znalostmi, kompetencemi, které mu pomohou využít své osobnostní a odborné předpoklady pro úspěšné uplatnění na trhu práce a pro budování profesní kariéry. Průřezové téma je realizováno vhodnými strategiemi (propojením teoretické výuky s praktickou, návštěvou pracovišť související s danou tematikou).
- **Člověk a digitální svět** – žáci řeší problémy s využitím vhodných digitálních technologií, získávají potřebné informace z různých digitálních zdrojů a ukládají informace tak, aby je mohli opětovně najít, použít, případně upravit.

2. Rozpis učiva	
1. ročník	2 hod/týden
Technologie šití a oprav prádla a bytových doplňků	
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák: - uvede pokyny pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví;	1 Šicí dílna - bezpečnost a ochrana zdraví - zařízení šicí dílny

- popíše zařízení šicí dílny;	
- charakterizuje jednotlivé druhy prádlových a bytových textilií a uvede jejich vhodné použití; - rozlišuje textilie podle materiálu (původu vláknů) a způsobu výroby, vlastností, vzhledu a omaku; - využívá digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; - získává data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; získaná data a informace kriticky hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost a úplnost;	2 Prádlové a bytové textilie - rozdělení a vlastnosti textilií pro zhotovování prádla a bytových doplňků
- vyjmenuje prvky drobné textilní a technické přípravy a charakterizuje je; - určí vhodnost použití jednotlivých druhů drobné textilní a technické přípravy při zhotovování a opravách prádla a bytových doplňků;	3 Drobná příprava - drobná textilní příprava - drobná technická příprava
- vyjmenuje pomůcky pro ruční šití; - rozpozná na vzorníku jednotlivé druhy ručních stehů; - popisuje postup ručního šití stehů, dírek a přišívání zapínadel a ví, na který výrobek je použije;	4 Ruční šití - pomůcky pro ruční šití - technika ručního šití - druhy ručních stehů - dírky - zapínadla
- vysvětlí princip strojového šití a postup práce na šicím stroji; - vlastními slovy vyjádří obsluhu a údržbu stroje, včetně bezpečnosti práce na šicím stroji; - charakterizuje jednotlivé jednoduché závady na šicím stroji a analyzuje příčiny závad a zná způsoby jejich odstranění; - chápe význam digitálních technologií pro zkvalitnění práce na šicím stroji; - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné zdraví;	5 Šicí stroj - princip strojového šití - obsluha a údržba šicího stroje - bezpečnost práce na šicím stroji - jednoduché závady na šicím stroji a jejich odstraňování
- rozdělí do skupin druhy švů a zná jejich použití; - rozlišuje rozdíl mezi ručně a strojově vyšitou dírkou; - vysvětlí postup všívání zdrhovadla;	6 Strojové šití - druhy švů - dírky - všívání zdrhovadla

- definuje zásady a rizika pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při ručním žehlení; - uvede přínos žehlení a charakterizuje podmínky ovlivňující výsledek žehlení; - vyjmenuje druhy žehliček a žehlicích strojů; - rozlišuje jednotlivé druhy žehlení v návaznosti na postup při výrobě prádla a bytových doplňků;	7 Žehlení při šití - bezpečnost práce u žehličky - podmínky a účel žehlení - druhy žehliček a žehlicích strojů - druhy žehlení
- popíše pracovní postup při opravě prádla a zvolí vhodnou techniku; - navrhuje taková řešení prostřednictvím digitálních technologií, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie;	8 Pracovní postupy při opravě prádla - drobné opravy prádla
- vybere materiál vhodný pro zhotovení bytových doplňků; - změřením získá potřebné rozměry bytových doplňků; - popíše pracovní postup při zhotovování bytových doplňků.	9 Pracovní postupy při zhotovování bytových doplňků

1. ročník		2 hod/týden
Technologie úklidových prací		
Výsledky vzdělávání a kompetence		Tematické celky
Žák: - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů na pracovišti a v domácnosti; - vyjádří vlastními slovy povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu; - vysvětlí, jak bude postupovat v případě svého pracovního úrazu nebo úrazu klienta a co má udělat zaměstnavatel; - zdůvodní nutnost používání OPSP; - charakterizuje různé typy provozů a jejich specifika; - využívá vhodnou digitální aplikaci pro poskytnutí první pomoci;		1 Bezpečnost a ochrana zdraví, hygiena práce, požární prevence - charakteristika provozu - zásady bezpečnost práce a ochranné pracovní pomůcky a prostředky (OPSP)
- formuluje zásady BOZP a PO při manipulaci s úklidovými prostředky a pomůckami; - vyjmenuje úklidové pomůcky a popíše způsob použití a jejich ošetření; - vybere pro daný druh úklidu materiál a vhodné chemické a dezinfekční úklidové prostředky a potřebné pomůcky; - vyjádří vlastními slovy všeobecné zásady práce s chemickými látkami a uvede vhodné způsoby jejich skladování a evidenci; - vyjmenuje zásady správného dávkování úklidových prostředků; - zdůvodní nutnost hospodárního a ekologického využívání úklidových prostředků; - objasní správné třídění a nakládání s druhotnými odpady, identifikuje používané označení; - navrhne postup poskytnutí PP při kontaktu s chemickými látkami; - pomocí digitální technologie získává a posuzuje data o vhodnosti použití konkrétních pomůcek;		2 Úklidové pomůcky a prostředky - druhy úklidových pomůcek, použití a ošetření - úklidové prostředky – rozdělení, vlastnosti, způsob použití - zásady práce s chemickými čisticími látkami – skladování, evidence, poskytnutí první pomoci (PP)
- orientuje se v druzích úklidových strojů a zařízení, včetně jejich použití a údržby; - vysvětlí zásady správné manipulace s úklidovými pomůckami a stroji a jejich ukládání;		3 Úklidové pomůcky a stroje - vysavač, mopy, myčka nádobí, šamponovač, elektrické mycí a lešticí stroje

- předvede způsoby použití vybraných úklidových strojů a zařízení v souladu se zásadami jejich obsluhy; - kriticky posuzuje, jak vývoj dg. úklidových technologií včetně AI a digitálních aplikací ovlivňuje život jedince a životní prostředí; - předvede způsoby použití vybraných úklidových strojů a zařízení v souladu se zásadami jejich obsluhy včetně programování vybraných digitálních úklidových strojů;	
- vysvětlí rozdíly mezi denním, týdenním a generálním úklidem; - popíše pravidla úklidu v domácnosti klienta a denního nebo jednorázového úklidu v sociálním zařízení; - vysvětlí význam úklidového a dezinfekčního plánu sociálních zařízení; - shrne zásady provádění úklidu v domácnosti v souladu s technologickými postupy a zásadami; - vysvětlí zásady a význam úklidu sociálních zařízení; - zdůvodní důležitost dezinfekce ve zdravotnických a sociálních zařízeních; - definuje způsoby, postupy dezinfekce a vymezí zásady při provádění dezinfekce; - pomocí digitálních technologií vytváří návrhy harmonogramu úklidů;	4 Podíl na pravidelném (denním, týdenním) a generálním úklidu a provádění jednorázového úklidu - druhy, technologické postupy a pravidla úklidu - úklidové práce v domácnosti - organizace a provádění jednorázového úklidu v sociálním zařízení
- posoudí vybavení a uspořádání domácnosti z hlediska bezpečnosti klienta a jeho obslužnosti, doporučí prostředky pro zvýšení bezpečnosti; - vysvětlí, jak bude postupovat v případě svého pracovního úrazu nebo úrazu klienta a co má udělat zaměstnavatel; - formuluje odlišnost úklidových prací v domácnostech od úklidu v jiných zařízeních; - popíše vhodné postupy a techniky péče o domácnost včetně práce s běžnými domácími přístroji, zná jejich údržbu a ví, jak zajistit jejich servis; - popíše postup provádění úklidu v domácnosti v souladu s technologickými postupy a zásadami; - předvede správné technologické postupy;	5 Specifika úklidových prací v domácnostech - členění a vybavení domácnosti - zajištění bezpečnosti v domácnosti - úklidové práce v domácnosti, péče o prádlo a oděvy

- úklidových prací a techniky bezpečné pro své zdraví;	
- formuluje odlišnost úklidových prací v domácnostech od úklidu v jiných zařízeních; - vysvětlí, jak bude postupovat v případě svého pracovního úrazu nebo úrazu klienta a co má udělat zaměstnavatel; - vysvětlí na příkladech požadavky na hygienu v sociálních zařízeních, uvede příklady infekčních nákaz a popíše způsoby jejich prevence; - charakterizuje části ošetrovací jednotky; - popíše zvláštnosti úklidů na ošetrovací jednotce a v dalších provozech zdravotnických a sociálních zařízení; - vyjmenuje základní a pomocné vybavení lůžka a charakterizuje význam úpravy lůžka z hlediska péče o klienta; - popíše postupy při úpravě a péči o lůžko; - pečuje o lůžko, prádlo, popř. další osobní věci klienta, dbá na čistotu, úpravnost a bezpečnost životního prostředí klientů.	6 Specifika úklidových prací v sociálních zařízeních a v zdravotnických provozech - hygiena a prevence infekčních nákaz v sociálních službách - specifika úklidových prací na ošetrovací jednotce a v dalších provozech zdravotnických a sociálních zařízení - péče o lůžko

2. ročník		1,5 hod/týden
Technologie prádlen		
- uvede příklady bezpečnostních rizik při praní a sušení a obsluze elektrických strojů, uvede nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci; - ví, jak poskytnout první pomoc; - zdůvodní nutnost používání OPSP; - charakterizuje různé typy provozů a jejich specifika (nemocniční prádelny...); - vlastními slovy vyjádří hygienické požadavky a normy platné v provozu prádlen; - orientuje se v organizaci prádlen; - ovládá digitální aplikace pro kontaktování záchranné služby a poskytování první pomoci;	1 Provoz prádlen - zásady bezpečnosti práce v prádelnách - rozdělení provozu prádlen, specifika (nemocniční prádelny...) - BOZ a hygiena a organizace práce v jednotlivých provozech včetně rizik souvisejících s prací	

- charakterizuje používané přípravky na praní prádla a oděvů z hlediska jejich určení, technologického postupu praní a působení v průběhu aplikace; - zvolí vhodný přípravek pro daný druh prádla a v souladu s doporučením výrobce a zvoleným technologickým postupem; - vysvětlí a provede správné dávkování přípravků podle doporučení výrobce; - zdůvodní nutnost hospodárného a ekologického využívání přípravků na péči o prádlo; - objasní správné třídění a nakládání s druhotnými odpady, identifikuje používané označení; - využívá digitální technologie za účelem získávání a vyhodnocování informací a dat o prostředcích využitelných v péči o prádlo;	2 Přípravky na praní prádla a oděvů - prací prášky - avivážní, bělicí, škrobicí a dezinfekční přípravky - bezpečnost práce, bezpečná manipulace s přípravky
- vysvětlí a zdůvodní postup třídění textilních výrobků pro ruční a mechanické praní; - identifikuje symboly ošetřování textilních výrobků používané výrobcí z hlediska technologie praní a sušení; - třídí prádlo, oděvy a bytové doplňky podle sortimentu, druhu materiálu, barevnosti a stupně znečištění; - popíše technologický postup ručního praní; - zdůvodní zvolený technologický postup praní prádla a oděvů podle druhů a stupně znečištění; - popíše technologický postup praní v automatické pračce nebo prací lince a dodržuje přitom správný postup; - popíše technologický postup máchání, bělení, škrobení a dezinfekce prádla a dodržuje přitom správný postup; - vysvětlí technologický postup sušení prádla a oděvů volně a v sušičce a dodržuje přitom správný postup; - popisuje zásady manipulace s nemocničním prádlem a postupy dezinfekce prádla; - definuje zásady manipulace s čistým prádlem;	3 Praní a sušení prádla, oděvů a bytových doplňků - příjem a třídění - symboly pro ošetřování textilních výrobků - ruční praní prádla, oděvů a bytových doplňků - praní v automatické pračce nebo prací lince - sušení - manipulace s čistým prádlem - manipulace s nemocničním prádlem
- orientuje se v druzích úklidových strojů a zařízení, včetně jejich použití a údržby; - kriticky posuzuje, jak vývoj digitálních technologií a digitálních aplikací v oblasti	4 Stroje a zařízení v prádelně

péče o prádlo ovlivňuje život jedince a životní prostředí;	
- popisuje správný postup žehlení prádla a volí vhodnou teplotu či program při ručním a strojovém žehlení; - uvede příklady bezpečnostních rizik při žehlení prádla, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevence;	5 Žehlení prádla, oděvů a bytových doplňků - žehlení prádla a oděvů ručně (žehličkou) - žehlení prádla na žehlicím stroji
- charakterizuje kritéria pro rozlišení skvrn; - ovládá základní postup při odstraňování skvrn.	6 Odstraňování skvrn - diagnostikování skvrny - postup při odstraňování skvrn

Technologie přípravy pokrmů		2 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	
Žák: - charakterizuje jednotlivé části kuchyňského výrobního provozu; - popíše vybavení kuchyně a skladů potravin; - pojmenuje technologická zařízení ve výrobním středisku; - vlastními slovy vyjádří manipulaci a ošetření s technologických zařízení; - uvede příklady bezpečnostních rizik při pracích v kuchyňském provozu; - nejčastějších příčin úrazů a jejich prevence; - zdůvodní nutnost udržování pořádku na pracovišti a dodržování hygienických požadavků; - vymezí základní pravidla hygieny výživy a dodržování osobní hygieny v souvislosti s prevencí vzniku onemocnění; - vysvětlí vlastními slovy pojem alimentární nákazy a uvede příklady; - uvede způsoby likvidace odpadů z kuchyňského provozu; - využívá digitální technologie pro vyhledávání příkladů kuchyňského vybavení;	1 Výrobní středisko - základní členění a vybavení kuchyně - dělení a základní vybavení skladů potravin - technologická zařízení ve výrobním středisku - hygienické požadavky na přípravu pokrmů - bezpečnost, hygiena a organizace práce v kuchyňském provozu - prevence alimentárních nákaz	
- vlastními slovy vyjádří zásady správné výživy; - uvede příklady nesprávných stravovacích návyků a vysvětlí jejich vliv na zdraví; - objasní podstatu racionální (zdravé) a léčebné výživy; - vysvětlí zásady racionální výživy dětí a dospělých, doloží příklady vhodných a nevhodných potravin a pokrmů;	2 Výživa člověka - zásady správné (racionální) výživy a stravovacích návyků - základní a přídatné živiny - racionální a léčebná výživa - poruchy příjmu potravy (PPP)	

- charakterizuje alternativní směry ve správné výživě; - uvede projevy, objasní důsledky PPP a navrhne možnou pomoc a prevenci; - vyjmenuje základní a přídatné živiny a charakterizuje jejich význam ve výživě; - objasní podstatu dietního stravování; - charakterizuje jednotlivé diety; - pomocí digitálních technologií vytváří návrhy racionálního a dietního jídelníčku;	
- rozlišuje a charakterizuje potraviny z hlediska druhů, původu a technologického využití; - vysvětlí správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů potravin a nápojů; - orientuje se v cenách běžných potravin, na praktickém příkladu vyčíslí kalkulaci běžného nákupu potravin; - charakterizuje nealkoholické nápoje z hlediska významu pitného režimu pro člověka; - charakterizuje alkoholické nápoje a uvede jejich vliv na zdraví jedince;	3 Potraviny a nápoje - základní druhy potravin a nápojů - příjem, nákup, uchovávání a skladování potravin a nápojů - charakteristika potravin a rozdělení podle původu
- zdůvodní nutnost a popíše způsob předběžné úpravy potravin; - charakterizuje základní tepelné úpravy; - popíše přípravu vybraných pokrmů teplé a studené kuchyně, různých druhů příloh a teplých nápojů podle receptury; - vysvětlí postup při zamrazování a uchovávání mražených potravin a pokrmů a jejich regeneraci;	4 Technologie přípravy pokrmů - příprava a předběžná úprava surovin - základní tepelné úpravy pokrmů - technologické postupy přípravy vybraných pokrmů - uchovávání potravin a pokrmů - regenerace zchlazených a zmražených potravin a pokrmů - teplé nápoje
- objasní na příkladech pravidla kulturního stolování a časté chyby proti etiketě; - pojmenuje, vhodně vybere a uspořádá stolní inventář; - popíše použití inventáře podle jeho určení; - navrhne estetickou úpravu stolu a podávaných pokrmů a nápojů; - popíše oblečení a pomůcky obsluhujících; - stručně charakterizuje techniku jednoduché obsluhy včetně bezpečného a etického podávání pokrmů a nápojů osobě se ztíženou mobilitou nebo malým dětem; - využívá digitální technologie za účelem získávání, vyhodnocování a sdílení informací	5 Základy stolování - zásady stolničení (inventář, prostírání a úprava stolu, zásady obsluhy) - pravidla a zvyklosti stolování

a dat v oblasti stolničení a užívání kuchyňského inventáře.	

3. ročník		1 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	
Žák: - zdůvodní význam o osobní hygienu klienta; - vyjmenuje pomůcky potřebné k osobní hygieně klienta; - vysvětlí správný postup při péči o osobní hygienu klienta; - uvádí základní diety a přiřazuje je dle indikace k daným onemocněním; - popíše postup při podávání stravy včetně zajišťování stravy podle požadavků klienta; - vyjmenuje organizace v daném okolí, které zajišťují stravu pro klienty v rámci sociálních služeb; - popíše na příkladech, jak zajistit servisní a jiné služby klientům, jak jim pomoci v krizové situaci; - odlišuje stupně sebepéče a soběstačnosti; - uvede konkrétní příklady kompenzačních pomůcek; - používá správně a eticky vhodné pracovní a kompenzační pomůcky, popíše postupy jejich ošetření a dezinfekce; - předvede nácvik soběstačnosti (nácvik úkonů spojených s péčí o vlastní osobu – sebeobsluhu, nácvik pohybu, psychosociální aktivizaci a prostorovou orientaci); - demonstruje ukázky základního dechového cvičení a uvede význam cvičení pro klienta; - ovládá v péči o klienta techniky bezpečné pro své zdraví včetně užívání vhodných ochranných a kompenzačních pomůcek; - chápe význam digitálních technologií pro sociální začleňování osob s hendikepem a pro zvyšování kvality jejich života; - používá k orientaci v sociální oblasti dostupné digitální technologie a portály.	1 Technologie v sociálních zařízeních - pomůcky a postupy pro zajišťování osobní péče klienta - postupy při stravování klientů, doručování, příprava a poskytování stravy - nákupy a obstarávání servisních a jiných služeb - stupně sebepéče - kompenzační pomůcky - soběstačnost, sebeobsluha, základní dechová a rehabilitační cvičení	
	2 Opakování a prohlubování učiva k závěrečným zkouškám	

7.10 Zdravověda

Předmět: ZDRAVOVĚDA (ZDV)	
Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Platnost učební osnovy:	od 1. 9. 2025
1. Pojetí vyučovacího předmětu	
Obecný cíl: Cílem předmětu je vybavit žáka dovednostmi a znalostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o své duševní a tělesné zdraví včetně zásad bezpečnosti a první pomoci.	
Charakteristika učiva: Jedná se o předmět teoretický s praktickými prvky. Učivo je probíráno ve dvou ročnících a vychází ze vzdělávací oblasti Vzdělávání pro zdraví a Pečovatelství. Učivo se věnuje anatomii a fyziologii lidského těla, sociálně patologickým jevům, civilizačním chorobám, lidské sexualitě, prevenci úrazů, poskytování první pomoci, psychosomatickým chorobám, oblasti zdraví a péče o zdraví, včetně systému péče o zdraví a nároků vzniklých úrazem nebo poškozením zdraví, chování v ohrožení a mimořádných situacích.	
Postojové cíle: Výuka daného předmětu směřuje k tomu, aby žáci byli schopni: - uvědomit si a vážit si lidského života a zdraví; - pozitivně a odpovědně přistupovat ke svému zdraví, cílevědomě chránit své i klientovo zdraví; - rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví včetně negativních vlivů na zdraví jako jsou závislosti na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, nevhodných doplňcích výživy, hracích automatech, internetu aj.; - zaujmout racionální postoj v situacích osobního a veřejného ohrožení; - dodržovat aktuální doporučené postupy a zásady při poskytování první pomoci a postupy bezpečnosti a ochrany zdraví; - předcházet úrazům; reálně aplikovat nároky při poškození zdraví; - zařadit zdravé stravovací návyky a pravidelné provádění pohybových aktivit do denního režimu; - usilovat o pozitivní změny tělesného sebepojetí; - zaujmout odpovědný přístup k sexu.	
Výukové strategie, metody a formy práce: Do stěžejních výukových metod a strategií pro tento předmět patří: metody slovní (vyprávění, vysvětlování, přednáška, práce s textem, rozhovor), metody názorně-demonstrační (předvádění, práce s obrazem, instruktáž), metody dovednostně-praktické (napodobování, manipulování, vytváření dovedností, produkční metody), aktivizující metody (metody diskusní, metody heuristické, řešení problému, metody situační, metody inscenační, didaktické hry), komplexní výukové metody (frontální výuka, skupinová a kooperativní výuka, samostatná práce žáků, kritické myšlení, brainstorming, projektová výuka, výuka dramatem, učení v životních situacích, televizní výuka, výuka podporovaná počítačem s využitím nových aplikací a programů).	

Hodnocení výsledků žáků:

Hodnocení výsledků a formy hodnocení jsou v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, je hodnoceno naplňování klíčových kompetencí a výsledků vzdělávání.

Je uskutečňováno jako slovní hodnocení v průběhu hodiny, po tematickém celku, ústní zkoušení a dotazování, písemné zkoušení, pololetní písemná práce, hodnocení při demonstraci a aplikaci jednotlivých postupů a zásad první pomoci.

Při hodnocení se klade důraz na porozumění učivu a na schopnosti dané poznatky aplikovat v praxi. Hodnotí se pokroky žáka v učení v souvislosti s jeho fyzickými a psychickými schopnostmi. U žáka se podporuje a hodnotí samostatnost, prezentace názorů a zkušeností, aktivní přístup k výuce a předmětu, úroveň spolupráce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat:

V daném předmětu se rozvíjí zejména tyto klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládat práci s textem, umět vyhledávat zpracované informace, využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých a jiných lidí, s porozuměním poslouchat mluvené projevy, pořizovat si poznámky;
- **kompetence k řešení problémů** – porozumět zadání úkolu, rozpoznat problém, získat potřebné informace k řešení, navrhnout způsob řešení na základě již nabytých vědomostí a zkušeností, týmové řešení, volit prostředky a způsoby pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí získaných dříve, spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi;
- **komunikativní kompetence** – formulovat své myšlenky srozumitelně, naslouchat druhým, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- **personální a sociální kompetence** – posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování, způsobů jednání ze strany jiných lidí, přijímat kritiku, ověřovat si získané poznatky, zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj, být si vědomi důsledku nezdravého životního stylu a závislostí, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- **občanské kompetence a kulturní povědomí** – jednat odpovědně a samostatně nejen ve vlastním, ale i veřejném zájmu, dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatnění hodnot demokracie, uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- **kompetence k pracovnímu uplatnění** – uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- **matematické kompetence** – správně používat a převádět běžné jednotky, číst různé formy grafického znázornění;
- **digitální kompetence** – ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, tyto využívat ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, stejně tak duševního a tělesného zdraví svého i ostatních a jednat eticky a s respektem k druhým.

V rámci předmětu jsou zohledněna tato průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – žáci jsou vedeni k uvědomění si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a ke snaze chránit je a zachovat

pro budoucí generace. Realizací daného průřezového tématu je aplikace aktivizujících metod a forem práce ve výuce.

- **Člověk a životní prostředí** – Žáci se snaží chápat postavení člověka v přírodě a vlivy na jeho zdraví a život. Jsou motivováni k osvojení základních principů šetrného, odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání a k osvojení zásad zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví. Průřezové téma se realizuje pomocí aktivizujících metod a forem v rámci vyučování.
- **Člověk a digitální svět** – Žáci jsou vedeni k tomu, aby se zapojovali do občanského života prostřednictvím digitálních technologií a služeb, přičemž předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví své i ostatních, uměli řešit problémy s využitím vhodných digitálních technologií, vytvářeli jednoduchý obsah v základních digitálních formátech, ověřovali pravdivost a tento obsah ukládali tak, aby jej mohli opětovně najít, použít, upravit a sdílet.

2. Rozpis učiva

1. ročník – anatomie

2,5 hod/týden

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák: - definuje základní pojmy; - objasní pojem zdraví a zdravý životní styl, uvede činitele ovlivňující zdraví; - při používání digitálních technologií předchází situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobuje dg. i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomickými i bezpečnostními zásadami;	1 Základní pojmy: - anatomie, fyziologie, zdravotní věda, zdraví - základy biologie člověka
- jednoduše charakterizuje buňku, tkáň, orgán a podle obrázku popíše stavbu buňky; - vyjmenuje orgánové soustavy lidského organismu;	2 Stavba lidského těla - buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismus
- popíše stavbu lidského těla a funkci jednotlivých orgánových soustav; používá správně českou terminologii; - využívá digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení dat při zkoumání lidského těla;	3 Orgánové soustavy - kosterní soustava - svalová soustava - oběhová soustava - dýchací soustava - trávicí soustava - vylučovací soustava - endokrinní soustava - nervová soustava - smyslová soustava - kožní soustava - pohlavní soustava
- vlastními slovy vyjádří význam sexuality v lidském životě a popíše různé typy partnerských vztahů bez předsudků;	4 Lidská sexualita - partnerské vztahy a lidská sexualita - oplození, vývoj plodu, těhotenství a porod - pohlavně přenosné choroby - prevence pohlavně přenosných chorob

- popíše proces oplození, charakterizuje vývoj plodu a proces těhotenství v jednotlivých etapách; - uvede negativní vlivy na průběh těhotenství a na vývoj plodu; - popíše fáze porodu a uvede některé možnosti porodu; - vyjmenuje a charakterizuje pohlavně přenosné choroby, objasní způsoby přenosu; - uvede a prakticky aplikuje možné způsoby antikoncepce před nežádoucím otěhotněním;	- antikoncepce
- vyjmenuje a popíše vznik a průběh jednotlivých civilizačních chorob a poruch příjmu potravy; - navrhne k jednotlivým chorobám preventivní opatření a možnosti minimalizace vzniku chorob; - v digitálním prostředí vyhledává relevantní informace pro podporu zdraví a adekvátně je vyhodnocuje; - předchází situacím, kdy digitální technologie negativně ovlivňují tělesné a duševní zdraví.	5 Civilizační choroby a poruchy příjmu potravy - civilizační choroby - poruchy příjmu potravy - prevence civilizačních chorob a poruch příjmu potravy

2. ročník – první pomoc		2 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky	
Žák: - objasní pojem první pomoc, vyjmenuje cíle první pomoci, rozdělí a charakterizuje jednotlivé druhy první pomoci; - je připraven poskytnout nebo zajistit první pomoc; - uvede principy a zásady první pomoci; - vyjmenuje důležitá telefonní čísla a interpretuje telefonický rozhovor na tísňové volání; - orientačně popíše typy a vybavení jednotlivých lékárníček; - vyjmenuje a určí praktické použití jednotlivých druhů obvazového materiálu; - dokáže prakticky uplatnit pravidla obvazování; - ovládá digitální aplikace pro kontaktování záchranné služby a poskytování první pomoci;	1 Úvod do problematiky první pomoci - pojmy, principy a zásady první pomoci - tísňové volání – linky, telefonický rozhovor - vybavení lékárníček - obvazový materiál a manipulace s ním	
- definuje a charakterizuje typy poranění, popíše mechanismy vzniku poranění;	2 Úrazy, poranění a jejich ošetření - úrazy, poranění a prevence - druhy ran a jejich ošetření	

- vlastními slovy objasní možnou prevenci úrazů; - vyjmenuje a popíše jednotlivé druhy ran a prakticky znázorní jejich ošetření; - specifikuje preventivní opatření úrazů u dětí;	- úrazy u dětí
- charakterizuje druhy krvácení; - je připraven poskytnout nebo zajistit první pomoc; - uvede možné způsoby zástavy krvácení; - ovládá postup první pomoci při zástavě krvácení; - orientuje se v tlakových bodech na těle; - prakticky provede zástavu krvácení pomocí tlakového obvazu a škrtidla; - popíše krvácení z tělních dutin a vysvětlí postup při poskytnutí první pomoci;	3 Krvácení
- prakticky předvede způsoby odstranění cizích těles a poskytnutí první pomoci a uvede příklady prevence;	4 Cizí těleso
- objasní rozdíl mezi zlomeninou, vykloubením, podvrtnutím; - ovládá zásady a postup při ošetření poranění kostí a kloubů, vhodně zvolí pomůcky, dokáže improvizovat; - prakticky předvede ošetření zlomenin, vykloubení a vymknutí na lidském těle;	5 Poranění kostí a kloubů - zlomenina, vykloubení, podvrtnutí - zásady ošetřování zlomenin, vykloubení a podvrtnutí - praktický nácvik ošetření zlomenin, vykloubení, podvrtnutí
- zdůvodní význam a použití dané polohy v první pomoci; - prakticky předvede případný transport zraněných a uložení zraněného do jednotlivých poloh dle zdravotního stavu a situace;	6 Polohování a znehybňování zraněného, transport
- vysvětlí pojmy popálenina, omrzlina, poleptání; - objasní postup a prakticky předvede ošetření popálenin, omrzlin, a poleptání; - popíše zdravotní stav zraněného zasaženého elektrickým proudem a prakticky dokáže poskytnout první pomoc; - uvede příčiny, příznaky úpalu a úžehu, rozliší úžeh a úpal; - navrhne poskytnutí první pomoci při úpalu a úžehu;	7 Popáleniny, omrzliny a poleptání, zasažení elektrickým proudem, úžeh, úpal - vysvětlení pojmů popálenina, omrzlina, poleptání - první pomoc a ošetření při popálení, omrzlinách, poleptání - zasažení elektrickým proudem, poskytnutí první pomoci - úžeh, úpal – poskytnutí první pomoci

- vyjmenuje stavy bezprostředně ohrožující život a náhlé zdravotní příhody, charakterizuje příčiny a důsledky bezvědomí, šoku, záchvatů a krvácení; - na základě praktických příkladů vyhodnotí závažnost situace a zvolí vhodný postup první pomoci ve stavech ohrožující život; - vyjmenuje příčiny otrav, uvede příznaky, popíše způsob poskytnutí první pomoci; - objasní význam resuscitace, vyjmenuje zásady resuscitace kojence, dítěte a dospělého; - prakticky předvede resuscitaci;	8 Stavy bezprostředně ohrožující život a resuscitace - stavy bezprostředně ohrožující život a náhlé zdravotní příhody - poskytnutí první pomoci při bezvědomí, šoku, záchvatu, krvácení - otrava, poskytnutí první pomoci při otravě - resuscitace
- vyjmenuje a charakterizuje mimořádné události; - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a racionálně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí; - objasní jednotlivé složky záchranného integrovaného systému, vymezí jejich působnost; - uvede a popíše způsoby varování obyvatelstva; - vlastními slovy vyjádří situaci k evakuaci, navrhne způsoby a možnosti evakuace; - vyjmenuje obsah evakuačního zavazadla; - uvede zásady jednání v situacích osobního ohrožení a v mimořádných situacích; - popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a života obyvatel; - uvede příklady poranění v hromadném zasažení obyvatelstva, popíše způsoby poskytnutí první pomoci a prakticky předvede první pomoc; - využívá digitální technologie a aplikace za účelem získávání, vyhodnocování a sdílení informací v situacích mimořádného ohrožení;	9 Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí ve vztahu k ohrožení lidského zdraví - mimořádné události (živelné pohromy, havárie, krizové situace, požár, průmyslové a válečné katastrofy aj.) - záchranný integrovaný systém, základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace) - zásady jednání v ohrožení - poranění při hromadném zasažení obyvatel
- objasní na příkladech, jak životní prostředí ovlivňuje zdraví lidí; - vysvětlí stručně, co se myslí označením „zdravý životní styl“; - zdůvodní odpovědnost za své zdraví a zdraví druhých; - uvede způsoby péče o veřejné zdraví v ČR; - popíše způsoby zabezpečení člověka v případě nemoci; - vyjmenuje práva a povinnosti v případě úrazu;	10 Péče o zdraví - životní podmínky, životní styl, pracovní podmínky, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - odpovědnost za zdraví své i druhých - péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci - práva a povinnosti v případě úrazu - prevence úrazů, nemocí a rizik ohrožujících zdraví

- dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na zdraví a uvede, jak může kompenzovat jejich nežádoucí důsledky;	
- vlastními slovy vyjádří, co je droga; - popíše účinky drog; - uvede možnosti péče a léčby o drogově závislé; - navrhne možnou prevenci; - uvede negativní účinky kouření a alkoholu na lidský organismus; - vymezí pojem workoholismus a gambling; - vlastními slovy vyjádří důsledky závislosti na práci a patologickém hráčství; - kriticky posuzuje, jak digitální technologie ovlivňují život jedince, zvažuje příležitosti a rizika a snaží se rizika minimalizovat.	11 Drogové a jiné závislosti - drogy - tabakismus, alkoholismus - workoholismus, gambling

7.11 Společenská výchova

Předmět: SPOLEČENSKÁ VÝCHOVA (SV)	
Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025	
1. Pojetí vyučovacího předmětu	
Obecný cíl: Cílem předmětu je formování kulturního chování žáků v oblasti chování ve společnosti. Vede k praktickému osvojení kultivovaného vyjadřování, přijetí etických, estetických a občanských principů, postojů, volných mechanismů, citění a jejich uplatňování spolu s pravidly společenského chování v soukromém, pracovním i společenském životě.	
Charakteristika učiva: Obsah předmětu vychází ze vzdělávacích oblastí Občanský vzdělávací základ a Estetické vzdělávání a dotýká se i průřezového tématu Občan v demokratické společnosti. Předmět úzce souvisí s ostatními předměty, v nichž dochází k aplikaci získaných znalostí, dovedností a postojů. Jedná se o předmět teoretický. Poskytuje žákům soubor vědomostí, dovedností, postojů pro osvojení si: - slušného vystupování a uplatňování základních pravidel společenského chování; - ctění etických, estetických a občanských hodnot a principů; - zřetelného, výstižného a srozumitelného vyjadřování a používání vhodných prostředků verbální a neverbální komunikace; - vhodného jednání s druhými lidmi a uplatňování svých názorů; - respektování odlišností lidí – multikulturalita, názorová odlišnost.	

Postojové cíle:

Výuka daného předmětu směřuje k tomu, aby žáci:

- ctíli a prakticky užívali pravidla slušného chování ve vzájemném kontaktu s ostatními lidmi, respektovali odlišnosti, chránili materiální a kulturní hodnoty, slušně se prezentovali.

Výukové strategie, metody a formy práce:

Do stěžejních výukových metod a strategií pro tento předmět patří: vysvětlování, vyprávění, rozhovor, řízená diskuze a debata, přednáška, výklad spojený s instruktáží nebo s prezentací v PowerPointu, práce s verbálním a ikonickým textem, předvádění a pozorování, sebepoznávací techniky, výchovná dramatika, inscenační, rolové a didaktické hry, tvorba myšlenkových a obrázkových map, kritické myšlení, brainstorming, televizní výuka, výuka s projektovými prvky a projektová výuka, samostatná práce, návštěva kulturních akcí a zařízení, učení v životních situacích.

Formy práce: individuální, týmová, frontální, samostatná práce žáků, individuální přístup k žákům založený na partnerském vztahu.

Hodnocení výsledků žáků:

Hodnocení výsledků a formy hodnocení jsou v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, kde je hodnoceno naplňování klíčových kompetencí, průřezového tématu a výsledků vzdělávání z oblastí souvisejících s danou problematikou.

Při hodnocení se klade důraz na změny postojů, osvojení si vhodných způsobů vzorců jednání a hloubku porozumění učivu, taktéž na schopnosti dané poznatky aplikovat v praxi. Dále se hodnotí pokroky žáka v učení vzhledem k jeho fyzickým a psychickým schopnostem. U žáka se podporuje a hodnotí samostatnost, vhodná prezentace svých názorů a zkušeností, aktivní přístup k výuce, zájem o danou problematiku a vzájemnou spolupráci.

Při hodnocení se používají ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace podporující chuť dále se vzdělávat a zdokonalovat v předmětu. Součástí hodnocení je soustavné prověřování výsledků práce a pozorování žáků ve vyučování, při ústních i písemných zkouškách, které jsou prováděny průběžně nebo po každém probraném tématu.

Součástí klasifikace je vypracování pololetní práce v rozsahu jedné vyučovací hodiny.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat:

V daném předmětu se rozvíjí zejména tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, s porozuměním poslouchat mluvené projevy a využívat při učení různé informační zdroje a zkušenosti, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a přijímat hodnocení výsledků od jiných lidí, ovládat práci s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace;
- **kompetence k řešení problémů** – porozumět zadání úkolů, spolupracovat s jinými lidmi při řešení problémů (týmové řešení);
- **komunikativní kompetence** – formulovat své myšlenky srozumitelně, naslouchat druhým, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, vhodně se prezentovat;
- **personální a sociální kompetence** – odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat kritiku a radu, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, adaptovat se na měnící se životní podmínky;
- **občanské kompetence a kulturní povědomí** – jednat odpovědně a samostatně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu, respektovat práva a osobnost druhých lidí, jejich

odlišnost a oprostít se od nesnášenlivosti, xenofobie a diskriminace, jednat v souladu se zásadami slušného chování, uvědomovat si přínos multikulturního soužití, uznávat tradice a hodnoty svého národa.

V rámci předmětu jsou zohledněna tato průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – žáci jsou vedeni ke vhodné míře sebevědomí, sebeodpovědnosti, schopnosti morálního úsudku, dále se pokouší hledat kompromisní řešení, odolávat myšlenkové manipulaci a uvědomovat si materiální a duchovní hodnoty. Realizací daného průřezového tématu je užívání aktivizujících metod a forem práce ve výuce.

2. Rozpis učiva

1. ročník

1 hod/týden

Výsledky vzdělávání a kompetence

Tematické celky

Žák:

- uvede příklady vztahu mezi lidmi, uvědomuje si rozdíl ve vztazích láska, přátelství, sousedská pomoc a spolupráce;
- objasní svá práva a povinnosti vyplývající z jeho role v rodině, ve škole, na pracovišti;
- zná základní etické normy a principy;
- aplikuje zásady slušného chování v běžných životních situacích a vyjádří vlastními slovy, kterými jevy jsou ovlivněny;
- uplatňuje principy a normy kulturního chování a vyjadřování;
- orientuje se v pojmu a problematice multikulturality a zhodnotí její vlivy na jeho osobní život;
- získává data a informace z digitálních zdrojů, kriticky je hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, jedná eticky, s ohleduplností a respektem;
- dokáže respektovat pravidla chování při interakci v digitálním prostředí;

1 Člověk – součást společnosti

- vztahy mezi lidmi
- základní etické normy
- kultura chování a osobnosti, vlivy působící na ně
- společenská kultura, multikulturní soužití

- rozlišuje typy jednání a snaží se aplikovat asertivní způsob jednání s lidmi;
- popíše všeobecné zásady při navazování vztahu s lidmi a formou situačních rozhovorů a rolových her prokáže jejich aplikaci do každodenního života;
- vysvětlí pojem konflikt, jeho příčiny a dokáže najít vhodné mechanismy a postupy při řešení konfliktní situace v souladu s morálními normami a pravidly slušného chování;

2 Umění jednat s lidmi

- typy jednání
- navazování kontaktů a vztahů
- konfliktní situace a způsoby řešení

- na konkrétních příkladech vysvětlí, z čeho může vzniknout napětí nebo konflikt mezi příslušníky většinové společnosti a příslušníky některé z menšin;	
- vysvětlí pojmy v oblasti verbální a neverbální komunikace; - uvede klady a zápory jednotlivých komunikací; - zdůvodní význam a zásady komunikace pro rozvoj osobnosti člověka; - aplikuje zásady slušné komunikace; - řeší vhodným způsobem různé komunikativní situace, používá základní techniky neverbální komunikace a asertivity; - vyzkouší si formou nácviku, situačních scének, rolových her pomoc člověku s handicapem ve vyjadřovacích schopnostech; - hledá způsoby na základě informací z odborného tisku, jak komunikovat s člověkem se zdravotním handicapem;	3 Zásady komunikace - verbální a neverbální komunikace
- je schopen rozeznat na zcela zřejmých konkrétních příkladech ovlivňování veřejnosti verbální a neverbální komunikací, např. reklama, politika, média; - vysvětlí základní zásady při používání telefonu a jiných ICT; - popíše postupy správného využívání těchto komunikačních prostředků; - na základě životních zkušeností a informací z médií vyhodnotí rizika jejich neuváženého používání; - rozeznává význam základních piktogramů; - získává data a informace z digitálních zdrojů, kriticky je hodnotí, posuzuje jejich spolehlivost; - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, jedná eticky;	4 Využívání běžných komunikačních prostředků - telefon - digitální technologie - piktogramy
- popíše vhodné společenské chování v dané situaci a v prostředí; - uvede zásady společenské významnosti; - aplikuje tato pravidla v běžném osobním životě a ve styku se spolužáky, rodinou;	5 Pravidla slušného chování na veřejnosti - všeobecné zásady - aplikace na různá prostředí (obchod, veřejná prostranství, úřady a instituce, dopravní prostředky)
- formuluje základní požadavky a pravidla při stolování; - na základě informací z tisku, médií uvede konkrétní příklady odlišnosti stolování a stravování jiných kultur;	6 Kultura stolování - požadavky na kulturu stolování a stravování - základní pravidla stolování - úprava stolu a pokrmů - základy servírování

- předvede způsoby úpravy stolu a formou rolových her ukáže základy servírování; - aplikuje zásady slušného stolování v běžném životě, popř. při společném stravování; - orientuje se v kulturní nabídce v místě školy a bydliště;	
- vymezí základní hlediska osobní hygieny a popíše požadavky na oděv (funkce, vzhled, úprava); - popíše postupy v péči o osobní hygienu jedince; - vhodně volí oděv pro různé příležitosti; - sebekriticky posoudí úpravu zevnějšku, umí pochválit a vyzdvihnout klady, v případě kritiky volí taktní způsob vyjádření; - orientuje se v módních stylech a trendech současné mládeže a s pomocí módních časopisů navrhuje vhodné oděvy pro různé příležitosti; - udržuje své nejbližší pracovní i okolní prostředí v čistotě; - aktivně se zapojuje do estetické výzdoby svého životního prostředí; - chrání kulturní, estetické a ekologické hodnoty v okolí školy a svého bydliště; - respektuje odlišný vkus ve výzdobě životního prostředí.	7 Kultura těla, oblékání a životního prostředí - význam hygieny a oblékání pro úspěšné začlenění do společnosti - společenské požadavky na kulturu těla, oblékání odívání a úpravu zevnějšku - módní styly a trendy - estetické, ekologické požadavky na životní prostředí – kultura bydlení, pracoviště, vzhled obce, užitkové předměty

7.12 Péče o dítě

Předmět: PÉČE O DÍTĚ (POD)	
Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025	
1. Pojetí vyučovacího předmětu	
Obecný cíl: Cílem předmětu je vybavit žáka vědomostmi a dovednostmi potřebnými k péči o dítě, vést ho k odpovědnému rodičovství, včetně zásad komunikace a jednání s dětmi se zdravotním postižením, jejichž projevy chování kladou vyšší nároky na péči.	
Charakteristika učiva: Jedná se o předmět teoretický s praktickými prvky nácviku péče o dítě. Vede žáky k osvojení si hygienické péče, přebalování, držení a manipulace s kojencem, oblékání, aktivizace dítěte a ochrany dítěte před týráním, zneužíváním, sociálně patologickými jevy, úrazy	

a charakterizuje základní dětské nemoci. Učivo je probíráno v prvním ročníku a vychází ze vzdělávacích oblastí Vzdělávání pro zdraví a Pečovatelství.

Postojové cíle:

Výuka daného předmětu směřuje k tomu, aby žáci byli schopni:

- uvědomit si význam výživy, životního prostředí, pohybové aktivity, pozitivních emocí, harmonických mezilidských vztahů v rodině, výchovy a jiných vlivů v souvislosti s těhotenstvím a s péčí o dítě;
- rozpoznat negativní vlivy na zdraví a vývoj dítěte, jako jsou závislosti na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, nevhodných doplňcích výživy, hracích automatech, internetu;
- respektovat jedince s různými druhy zdravotního postižení;
- správně vyhodnotit situaci při úrazech dětí, poskytnout první pomoc;
- ctít a uznávat význam a důležitost hodnoty lidského života a zdraví;
- uvědomit si zodpovědnost za své jednání v roli rodiče.

Výukové strategie, metody a formy práce:

Do stěžejních výukových metod a strategií pro tento předmět patří: metody slovní (vyprávění, vysvětlování, přednáška, práce s textem, rozhovor), metody názorně-demonstrační (předvádění, práce s obrazem, instruktáž, prezentace v PowerPointu), metody dovednostně-praktické (napodobování, manipulování, vytváření dovedností, produkční metody), aktivizující metody (metody diskusí, metody heuristické, řešení problému, metody situační, metody inscenační, didaktické hry), komplexní výukové metody (frontální výuka, skupinová a kooperativní výuka, samostatná práce žáků, brainstorming, výuka dramatem, učení v životních situacích, televizní výuka, výuka podporovaná počítačem) a exkurze související s daným předmětem.

Hodnocení výsledků žáků:

Hodnocení výsledků a formy hodnocení jsou v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, je hodnoceno naplňování klíčových kompetencí a výsledků vzdělávání.

Je uskutečňováno jako slovní hodnocení v průběhu hodiny, po tematickém celku, ústní zkoušení a dotazování, písemné zkoušení, pololetní písemná práce.

Při hodnocení je kladen důraz na porozumění učivu a na schopnosti dané poznatky aplikovat v praxi. Hodnotí se pokroky žáka v učení v souvislosti s jeho fyzickými a psychickými schopnostmi. U žáka se podporuje a hodnotí samostatnost, prezentace názorů a zkušeností, aktivní přístup k výuce a předmětu, úroveň spolupráce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat:

V daném předmětu se rozvíjí zejména tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládat práci s textem, umět vyhledávat zpracované informace, využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých a jiných lidí;
- kompetence k řešení problémů – porozumět zadání úkolu, rozpoznat problém, získat potřebné informace k řešení, navrhnout způsob řešení na základě již nabytých vědomostí a zkušeností, týmové řešení, volit prostředky a způsoby pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí získaných dříve;
- **komunikativní kompetence** – formulovat své myšlenky srozumitelně, naslouchat druhým, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování; respektovat zásady komunikace s dítětem s různými druhy zdravotního postižení;
- **personální a sociální kompetence** – ověřovat si získané poznatky, zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí, mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický

a duševní rozvoj, být si vědomi důsledku nezdravého životního stylu a závislostí, adaptovat se na měnící se životní podmínky, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;

- **občanské kompetence a kulturní povědomí** – jednat odpovědně a samostatně nejen ve vlastním, ale i veřejném zájmu, dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatnění hodnot demokracie, uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- **matematické kompetence** – správně používat a převádět běžné jednotky, číst různé formy grafického znázornění;
- **digitální kompetence** – získávat, posuzovat, spravovat informace a digitální obsah v různých formátech, v osobní či profesní komunitě.

V rámci předmětu jsou zohledněna tato průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – žáci jsou vedeni k vhodné míře sebevědomí, sebeodpovědnosti, ke schopnosti morálního úsudku, k uvědomění si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a ke snaze je chránit a zachovat pro budoucí generace. Realizací daného průřezového tématu je aplikace aktivizujících metod a forem práce ve výuce.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci se snaží chápat postavení člověka v přírodě a vlivy na jeho zdraví a život, osvojují si zásady zdravého životního stylu a jsou motivováni k uvědomění si odpovědnosti za své zdraví. Průřezové téma je realizováno prostřednictvím aktivizujících metod a forem práce ve výuce.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni, aby využívali vhodné technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb, získávali potřebné informace z různých digitálních zdrojů, ověřovali jejich spolehlivost v jiných zdrojích, ukládali informace pro opětovné použití či úpravu a řešili problémy s využitím vhodných digitálních technologií.

2. Rozpis učiva

1. ročník

1 hod/týden

Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák:	1 Věkové období dítě
- uvede a vymezí věková období dítěte;	- věková období dítěte
- charakterizuje novorozence;	2 Péče o novorozence
- vysvětlí péči o novorozence, uvede pomůcky potřebné k zajištění péče o novorozence;	- charakteristika tělesného a duševního vývoje
- uvede možnosti výživy novorozence a význam kojení;	- péče o novorozence

- popíše etapy psychomotorického vývoje zdravého kojence; - na konkrétních příkladech vysvětlí odlišnosti v péči o kojence se zdravotním postižením; - vymezí vhodné prostředí a vlastními slovy popíše denní režim kojence; - uvede význam, možnosti výživy a pitného režimu kojence; - popíše hygienu kojence – koupání, přebalování a prakticky předvede koupel a přebalování kojence; - prakticky demonstruje správné držení a manipulaci s kojencem; - vysvětlí význam hry pro rozvoj kojence; - vybere a použije vhodné hračky k podpoře psychomotorického a sociálního rozvoje; - vhodně komunikuje s kojencem;	3 Péče o kojence - charakteristika tělesného a duševního vývoje zdravého i zdravotně postiženého kojence - vhodné prostředí - péče o kojence - význam hry a aktivizace, podpora psychomotorického a sociálního rozvoje - řeč u kojence, komunikace s kojencem
- charakterizuje tělesný a duševní vývoj batolete; - na konkrétních příkladech vysvětlí odlišnosti v péči o batole se zdravotním postižením; - vymezí vhodné prostředí pro batole; - vlastními slovy popíše denní režim batolete; - určí vhodnou výživu a vhodné nápoje pro batole; - popíše hygienu u batolete, prakticky předvede koupel batolete; - vlastními slovy popíše způsoby upevňování návyků u batolete; - vyjmenuje nejčastější zlovyky u dětí a možnosti prevence a eliminace; - uplatňuje zásady komunikace s batoletem; - řeší vhodným způsobem různé komunikativní situace, používá základní techniky neverbální komunikace; - popíše hru batolete a vhodně zabaví batole; - vybere vhodné hračky k rozvoji batolete;	4 Péče o batole - charakteristika tělesného a duševního vývoje zdravého a postiženého batolete - péče o batolete - upevňování návyků, zlovyky - řeč batolete, komunikace s batoletem - význam hry pro batole
- charakterizuje dítě v předškolním věku; - na konkrétních příkladech vysvětlí odlišnosti v péči o dítě v předškolním věku se zdravotním postižením; - objasní péči o dítě v předškolním věku; - vysvětlí odlišnosti v péči o dítě předškolního věku, ovládá postupy pro péči o dítě do 6 let věku (zdravé i se zdravotním postižením);	5 Péče o dítě v předškolním věku - charakteristika tělesného a duševního vývoje předškolního dítěte - péče o dítě v předškolním věku - pomoc rodině s dítětem předškolního věku
- charakterizuje tělesný a duševní vývoj dítěte školního věku;	6 Péče o dítě ve školním věku

- uvede denní režim dítěte školního věku v souvislosti se školní docházkou; - popíše péči o dítě školního věku;	- charakteristika tělesného a duševního vývoje dítěte školního věku - péče o dítě školního věku
- charakterizuje tělesný a duševní vývoj dospívajících; - uvede denní režim a podmínky zdravého dospívání; - určí a popíše sociálně patologické jevy mládeže a uvede možnosti prevence; - rozpozná ve svém okolí i v digitálním světě nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých;	7 Péče o dospívající mládež - charakteristika tělesného a duševního vývoje dospívajících - podmínky zdravého dospívání - sociálně patologické jevy mládeže a prevence
- vyjmenuje a krátce popíše nejčastější dětské nemoci; - charakterizuje péči o nemocné dítě; - uvede obecné zásady preventivních opatření ve vztahu k nemocem;	8 Nejčastější dětské nemoci a jejich prevence - nejčastější dětské nemoci - prevence nemocí
- uvede význam rodiny; - popíše rodinu, soužití v rodině a různé výchovné styly; - formuluje svými slovy práva dětí; - uvede a popíše způsoby péče státu o dítě a o rodinu; - vlastními slovy vyjádří možnosti pomoci rodinám s dětmi dle jednotlivých věkových období; - zmíní a charakterizuje možnosti péče o nemocné a postižené dítě; - používá k orientaci v sociální oblasti dostupné digitální technologie, portály s materiály a dostupné online kanály;	9 Rodina - význam rodiny - péče státu o dítě a o rodinu - pomoc rodině s dětmi - péče o nemocné a postižené dítě
- charakterizuje syndrom CAN; - uvede možnosti pomoci v této situaci; - při realizaci pomoci využije vhodné digitální technologie.	10 Týrané a zneužívané dítě - syndrom týraného a zneužívaného dítěte - pomoc týranému a zneužívanému dítěti

7.13 Psychologie

Předmět: PSYCHOLOGIE (PS)	
Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Platnost učební osnovy:	od 1. 9. 2025
1. Pojetí vyučovacího předmětu	
Obecný cíl: Cílem předmětu je naučit žáka využívat poznatky z psychologie při jednání s lidmi, při řešení problémů v mezilidských vztazích, v osobním i pracovním životě, včetně orientace ve formách sociálního vyloučení, vést žáka k snazšímu pochopení sebe sama i motivů jednání druhých, k rozvoji vlastní osobnosti, hledání vhodných nástrojů při řešení problémů. Cílem předmětu je rozvoj personálních dovedností i dovedností sociálně komunikativních a interpersonálních, včetně zásad komunikace s osobami se zdravotním postižením.	
Charakteristika učiva: Obsah vyučovacího předmětu vychází ze vzdělávací oblasti Pečovatelství, Občanský vzdělávací základ a Vzdělávání pro zdraví. Jedná se o předmět teoretický s aplikací praktických prvků, vedoucí k osvojení znalostí, dovedností a postojů v oblasti psychologie, a to především psychologie osobnosti, vývojové a sociální psychologie i psychologie práce, zejména s ohledem na specifika pečovatelských činností. Obsah předmětu vede k naplňování klíčových a odborných kompetencí, zejména k vhodné aplikaci poznatků z psychologie při komunikaci s lidmi, řešení vzniklých konfliktů a jejich předcházení, včetně situací osobního nebo veřejného ohrožení.	
Postojové cíle: Výuka daného předmětu směřuje k tomu, aby žáci: - uvědomili si a zvážili své vlastnosti a možnosti, snažili se dále zdokonalovat; - chápali aplikaci psychologických poznatků jako nedílnou součást pečovatelských činností; - respektovali jedince s různými druhy zdravotního postižení i sociálního vyloučení; - uvědomovali si nebezpečí související s výkonem pomáhajících profesí a aktivně využívali zásad duševní hygieny, bojovali proti syndromu vyhoření a uměli v životních situacích zvládat stres; - chápali důležitost týmové práce a pochopili svoji roli v týmu; - osvojili si zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími odborníky v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu; - pochopili význam celoživotního vzdělávání v oblasti duševního zdraví.	
Výukové strategie, metody a formy práce: Do stěžejních výukových metod a strategií pro tento předmět patří: vysvětlování, vyprávění, rozhovor, řízená diskuse a debata, přednáška, výklad spojený s instruktáží nebo s prezentací v PowerPointu, práce s verbálním a ikonickým textem, s formuláři, dotazníky, diagnostickými materiály – testy, předvádění a pozorování, sebepoznávací techniky, techniky spojené s artefaktickými, arteterapeutickými a dramaterapeutickými prvky a výchovnou dramatikou, inscenační, rolové a didaktické hry, tvorba myšlenkových a obrázkových map, kritické myšlení, brainstorming, výuka podporovaná počítačem, televizní výuka, výuka s projektovými prvky	

a projektová výuka, samostatná práce a vyhledávání informací, návštěva pracovišť souvisejících s danou tematikou, učení v životních situacích.

Formy práce: individuální, týmová, frontální, samostatná práce žáků, individuální přístup k žákům založený na partnerském vztahu.

Hodnocení výsledků žáků:

Hodnocení výsledků a formy hodnocení jsou v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, kde je hodnoceno naplňování klíčových a odborných kompetencí, průřezového tématu a výsledků vzdělávání z oblastí souvisejících s danou problematikou.

Při hodnocení se klade důraz na změny postojů, osvojení si vhodných způsobů vzorců jednání a hloubku porozumění učivu, taktéž na schopnosti dané poznatky aplikovat v praxi. Dále se hodnotí pokroky žáka v učení vzhledem k jeho fyzickým a psychickým schopnostem. U žáka se podporuje a hodnotí samostatnost (např. tvorba referátů), vhodná prezentace svých názorů a zkušeností, aktivní přístup k výuce, zájem o danou problematiku a vzájemnou spolupráci. Při hodnocení se používají ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace podporující chuť dále se vzdělávat a zdokonalovat v předmětu. Součástí hodnocení je soustavné prověřování výsledků práce a pozorování žáků ve vyučování, při ústních i písemných zkouškách, které se provádí průběžně nebo po každém probraném tématu.

Součástí klasifikace je vypracování pololetní práce v rozsahu jedné vyučovací hodiny.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat:

V daném předmětu se rozvíjí zejména tyto klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, s porozuměním poslouchat mluvené projevy a využívat při učení různé informační zdroje a zkušenosti, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a přijímat hodnocení výsledků od jiných lidí, ovládat práci s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace, znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a v povolání;
- **kompetence k řešení problémů** – porozumět zadání úkolů, spolupracovat s jinými lidmi při řešení problémů (týmové řešení);
- **komunikativní kompetence** – vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dle svých možností a schopností byli schopni vyjadřovat se jasně, stručně, srozumitelně jak v ústní formě, tak i v písemné, dokázali formulovat své myšlenky srozumitelně, naslouchat druhým, respektovat individualitu, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, zpracovávat věcně, správně a srozumitelně písemnosti, vhodně se prezentovat při oficiálních jednání – jednání s klienty, úřady, spoluobčany;
- **personální a sociální kompetence** – být připraven dle svých možností, schopností a na základě poznání své osobnosti stanovovat si cíle a priority osobního rozvoje, odhadovat důsledky svého jednání chování v různých situacích, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat kritiku a radu, mít odpovědný vztah ke svému zdraví a pečovat o svůj fyzický i psychický rozvoj, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům a diskriminaci;
- **občanské kompetence a kulturní povědomí** – jednat odpovědně a samostatně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu, respektovat práva a osobnost druhých lidí a oprostit se od nesnášenlivosti, diskriminace a xenofobie, jednat se zásadami společenského a kulturního chování a být tolerantní k identitě druhých, uznávat hodnotu života, nést spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;

- **kompetence k pracovnímu uplatnění** – mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
  - **digitální kompetence** – vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků, při práci, spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky a s respektem k druhým.
- V rámci předmětu jsou zohledněna tato průřezová témata:
- **Občan v demokratické společnosti** – Žáci jsou vedeni ke vhodné míře sebevědomí, sebeodpovědnosti, schopnosti morálního úsudku, dále se pokouší hledat kompromisní řešení a uvědomovat si materiální a duchovní hodnoty. U žáků se podporuje ochota angažovat se nejen pro vlastní prospěch, dovednost jednat s lidmi, diskutovat s nimi a vhodně řešit konflikty, podporovat rozvoj vlastní osobnosti i svých blízkých a pokusit se porozumět společnosti – jednotlivci i rozmanitým společenským skupinám a kulturám. Realizací daného průřezového tématu je aplikace aktivizujících metod a forem práce ve výuce, přístup a podpora demokratického způsobu jednání s žáky a podporování dobrého klimatu ve škole během vyučování i v rámci mimoškolních aktivit.
  - **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni tak, aby při aplikaci digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví své i ostatních, získávali potřebné informace z různých digitálních zdrojů a ověřovali si jejich spolehlivost v jiných zdrojích.

2. Rozpis učiva	
2. ročník	1,5 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák: - uvede přínos znalostí z oboru psychologie na konkrétních životních situacích; - vyjmenuje instituce pečující o duševní zdraví v jeho okolí a s pomocí digitálních technologií a aplikací dokáže najít kontakty a odkazy na poradenská pracoviště a krizová centra; - uplatňuje právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů a duševního vlastnictví; - uvede základní etické zásady práce a základní práva klientů sociálních služeb a na jednotlivých příkladech demonstruje způsob jejich aplikace z hlediska psychologie;	1 Úvod do péče o duševní zdraví - přínos psychologie pro člověka - poradenství a instituce v péči o duševní zdraví
- popíše strukturu osobnosti a na konkrétních příkladech interpretuje vlivy působící na utváření osobnosti; - posoudí typ svého temperamentu a uvede klady a zápory v souvislosti s výkonem zvoleného povolání a v soužití mezi lidmi; - charakterizuje jednotlivé etapy vývoje a životního cyklu člověka, zaměřuje se	2 Osobnost klienta - osobnost - struktura osobnosti - vývoj a vlivy na utváření osobnosti - změny v životě člověka (vývojové, zdravotní, sociální) - poznávání osobnosti, sebepoznání a sebevýchova

na psychologické zvláštnosti vybraných typů klientů; - vysvětlí odlišnosti přístupu v péči o dítě i dospělého klienta a prostřednictvím her a aktivit prokáže psychickou aktivizaci klientů s ohledem na vývoj a zdravotní a sociální oblast; - prostřednictvím sebezkušenostních technik, přístupných testů, rozбором situací posoudí své silné a slabé stránky osobnosti a své duševní možnosti; - orientuje se v patologických projevech chování, dokáže si všimnout odlišných změn zdravotního stavu a chování klienta v průběhu péče a při poznávání klienta; - s podporou testových technik identifikuje svůj styl učení a aplikuje nejvhodnější metody, styly a techniky učení vyhovující jeho typu osobnosti; - vymezí vlivy ovlivňující průběh a výsledek učení; - objasní význam vzdělání a celoživotního učení pro úspěšnou pracovní kariéru; - využívá digitální technologie k vlastnímu sebepoznání a rozvoji osobnosti;	- učení
- třídí psychické jevy a stručně charakterizuje jednotlivé psychické jevy; - ovládá postupy pro konstruktivní řešení problémů a aplikuje je při splňování zadaných úkolů;	3 Psychické jevy
- charakterizuje význam socializace z hlediska vývoje lidského jedince; - analyzuje svoji roli a pozici v různých skupinách; - na konkrétních příkladech provede rozbor vhodných a nevhodných norem skupiny a popíše typy a strukturu skupiny; - dovede v konkrétních informacích poskytovaných médiu, včetně reklamy rozpoznat způsoby ovlivňování a manipulace, včetně působení sekt; - uvede projevy závislostí a jiných sociálně patologických jevů, se kterými se může setkat u klientů a orientuje se v zařízeních, institucích, které by mohli pomoci klientovi; - objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny	4 Člověk jako součást společnosti - socializace - skupiny – typy, struktura, hodnoty, normy a role ve skupině - patologické projevy v chování – šikana, násilí, rasismus, závislosti a jiné sociálně patologické jevy

a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit své zdraví a jaké jsou možnosti prevence; - vysvětlí postup, jak se mají řešit konflikty mezi vrstevníky a žáky, objasní, co se rozumí šikanou a vandalismem a jaké mají tyto jevy důsledky; - popíše postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, násilí, vydírání, nátlak); - chápe význam digitálních technologií pro socializaci;	
- uplatňuje principy a normy kulturního chování a vyjadřování; - řeší vhodným způsobem různé komunikativní situace, používá základní techniky neverbální komunikace a asertivity; - osvojil si zásady komunikace a jednání s OZP, včetně osob, jejichž projevy chování kladou vyšší nároky na péči; - předvede prostřednictvím hraní rolí komunikaci, při které uplatňuje zásady komunikace se smyslově, psychicky a tělesně hendikepovanými osobami a s malými dětmi; - objasní základní postupy pro zvládání obtížného klienta; - užívá základní dovednosti potřebné pro učení, sebepoznání, sebevýchovu a sebehodnocení a pro zvládání náročných pracovních a životních situací i pro rozvoj vlastní osobnosti; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví a uvede, jak může kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - objasní zásady duševní hygieny a uvede příklady relaxačních technik a metod; - chápe význam digitálních technologií pro sociální začleňování osob s hendikepem a pro zvyšování kvality jejich života;	5 Psychologie v práci pečovatele - komunikace s jednotlivcem (s dospělým i dítěte) a se skupinou, vztahy mezi lidmi, uplatňování společenských a etických principů - alternativní komunikace - zásady komunikace a jednání s OZP, včetně osob, jejichž projevy chování kladou vyšší nároky na péči - specifika komunikace se starými lidmi, osobami neslyšícími, hluchoněmými, dětmi, nevidomými a s osobami s mentálním postižením - sociální dovednosti – zásady asertivity, hodnocení a reagování na sociální situace - zvládání nepříjemného, apatického a agresivního klienta - formování a rozvoj osobnosti pečovatele (seberegulace, sebehodnocení, týmová práce) - syndrom vyhoření v pečovatelské profesi - zásady duševní hygieny a zdraví pečovatele a vliv pracovního prostředí na osobnost pečovatele
- dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a racionálně reagovat v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí; - uvede hlavní zásady při poskytování laické krizové intervence u klienta; - vytvoří „záchrannou kontaktní síť pracovišť“; - na konkrétních příkladech různých krizových situací navrhne způsob řešení a vhodného	6 Zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí z hlediska psychologie - krize a základy krizové intervence - šetrná sebeobrana

jednání při poskytování laické krizové intervence; - vymezí, co zahrnuje pojem šetrná sebeobrana, a na příkladech z praxe a ze životních situací ilustruje vhodné příklady postupu; - uvede zásady bezpečného chování v různých situacích; - využije vhodné digitální technologie při realizaci pomoci v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí.	

7.14 Epidemiologie a hygiena

Předmět: EPIDEMIOLOGIE A HYGIENA (EH)	
Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025	
1. Pojetí vyučovacího předmětu	
Obecný cíl: Cílem předmětu je poskytnout žákům vědomosti a znalosti ze všeobecné hygieny a epidemiologie, informace o nejčastějších infekčních nemocech jejich prevenci, informovat je o hygienických pravidlech a pravidlech BOZ, prevenci infekčních onemocnění v prostředí se zvýšenými požadavky na dodržování hygienických předpisů.	
Charakteristika učiva: Jedná se o předmět teoretický, který úzce souvisí s praktickou výukou. Učivo je probíráno ve 2. ročníku a vychází ze vzdělávacích oblastí Pečovatelství a Vzdělávání pro zdraví. Svým obsahem zasahuje do všech oblastí (Úklidové práce, Příprava pokrmů, Šití a oprava prádla a bytových doplňků, Praní a žehlení prádla a oděvů, Vzdělávání pro zdraví, Pečovatelství) v souvislosti s dodržováním hygienických norem a pravidel BOZP a PO včetně nakládání s infekčním materiálem, odpady, surovinami, energiemi, životním a pracovním prostředím.	
Postojové cíle: Výuka daného předmětu směřuje k tomu, aby žáci byli schopni: - aplikovat získané znalosti a dovednosti v praxi; - jednat v souladu se zásadami BOZ a PO, chránit své zdraví i zdraví ostatních, předcházet infekčním nemocem a úrazům; - respektovat a dodržovat pokyny a aktuální doporučené postupy a zásady při práci; - pozitivně a odpovědně přistupovat ke svému zdraví, cílevědomě chránit své i klientovo zdraví; - uvědomit si „profesní zodpovědnost“ za své jednání; - uvědomit si, jak mohou v osobním životě i v zaměstnání přispívat k vytváření zdravého životního prostředí a ochraně zdraví; - uvědomovali si důležitost hospodárného nakládání s energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí.	

Výukové strategie, metody a formy práce:

Do stěžejních výukových metod a strategií pro tento předmět patří: metody slovní (vyprávění, vysvětlování, přednáška, práce s textem, rozhovor), metody názorně-demonstrační (předvádění, práce s obrazem, instruktáž, prezentace v PowerPointu), metody dovednostně-praktické (napodobování, manipulování, vytváření dovedností, produkční metody), aktivizující metody (metody diskusí, metody heuristické, řešení problému, metody situační, metody inscenační, didaktické hry), komplexní výukové metody (frontální výuka, skupinová a kooperativní výuka, samostatná práce žáků, kritické myšlení, brainstorming, projektová výuka, výuka dramatem, učení v životních situacích, televizní výuka, výuka podporovaná počítačem), exkurze.

Hodnocení výsledků žáků:

Hodnocení výsledků a formy hodnocení jsou v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, hodnotí se naplňování klíčových kompetencí a výsledků vzdělávání. Je uskutečňováno jako slovní hodnocení v průběhu hodiny, po tematickém celku, ústní zkoušení dotazování, písemné zkoušení, pololetní písemná práce. Při hodnocení se klade důraz na porozumění učivu a na schopnosti dané poznatky aplikovat v praxi. Hodnotí se pokroky žáka v učení v souvislosti s jeho fyzickými a psychickými schopnostmi. U žáka se podporuje a hodnotí samostatnost, prezentace názorů a zkušeností, aktivní přístup k výuce a předmětu, úroveň spolupráce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat:

V daném předmětu se rozvíjí zejména tyto klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládat práci s textem, umět vyhledávat zpracované informace, využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých a jiných lidí;
- kompetence k řešení problémů – porozumět zadání úkolu, rozpoznat problém, získat potřebné informace k řešení, navrhnout způsob řešení na základě již nabytých vědomostí a zkušeností, týmové řešení, volit prostředky a způsoby pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí získaných dříve;
- komunikativní kompetence – formulovat své myšlenky srozumitelně, naslouchat druhým, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- **personální a sociální kompetence** – mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj, být si vědomi důsledku nezdravého životního stylu a závislostí, adaptovat se na měnící se životní podmínky, pracovní podmínky a být připraven řešit své sociální a ekonomické záležitosti, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- **občanské kompetence a kulturní povědomí** – jednat odpovědně a samostatně nejen ve vlastním, ale i veřejném zájmu, dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatnění hodnot demokracie, chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje, uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- **digitální kompetence** – získávat, posuzovat, spravovat informace a digitální obsah v různých formátech, v osobní či profesní komunitě.

V rámci předmětu jsou zohledněna tato průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – žáci jsou vedeni k ochotě angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejné zájmy a ve prospěch lidí v jiných zemích a na jiných kontinentech, k uvědomění si a vážení materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního

prostředí a ke snaze zachovat je pro budoucí generace. Realizací daného průřezového tématu je aplikace aktivizujících metod a forem práce ve výuce.

- **Člověk a životní prostředí** – žáci se snaží porozumět souvislostem mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními problémy, pochopit postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život, porozumět souvislostem mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními aspekty ve vztahu k udržitelnému rozvoji, získat přehled o možnostech ochrany přírody a pochopení vlastní odpovědnosti za své jednání, osvojit si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání, osvojit si zásady zdravého životního stylu a uvědomit si odpovědnost za své zdraví. Průřezové téma je realizováno různými aktivizujícími metodami a formami ve výuce.
- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni tak, aby využívali vhodné technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb, získávali potřebné informace z různých digitálních zdrojů, ověřovali jejich spolehlivost v jiných zdrojích, ukládali informace pro opětovné použití či úpravu a řešili problémy s využitím vhodných digitálních technologií.

2. Rozpis učiva	
2. ročník	1,5 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák: - definuje pojmy hygieny, epidemiologie; - vysvětlí, v čem spočívá preventivní zaměření epidemiologie a hygieny, poslání a činnost hygienické služby; - objasní vztah mezi životním prostředím a zdravím člověka;	1 Úvod a základní pojmy - preventivní zaměření epidemiologie a hygieny, poslání a činnost hygienické služby - životní prostředí a zdraví člověka
- popíše stavbu a funkci mikroorganismů a virů, uvede příklady; - rozlišuje a charakterizuje patogenní a nepatogenní mikroby; - dokáže vyjádřit vlastními slovy pojmy: dezinfekce, sterilizace, dekontaminace, deratizace, dezinsekce;	2 Základy všeobecné epidemiologie a hygieny - základní terminologie - základy stavby, funkce, dělení mikroorganismů a virů - dezinfekce, sterilizace, dekontaminace, deratizace, dezinsekce
- objasní podmínky vzniku, průběh a šíření infekčních nemocí; - vysvětlí vztah mezi infekčním onemocněním jedince a kolektivem; - vyjmenuje, charakterizuje a uvede preventivní opatření u nejčastějších vzdušných, alimentárních a ranných nákaz; - definuje pojem nozokomiální nákazy; - uvede nejčastější příčiny vzniku a přenosu nozokomiálních nákaz a jejich prevenci; - vysvětlí pojem imunita; - objasní význam očkování; - vymezí protialergická opatření;	3 Infekční onemocnění, alergie - infekční onemocnění (podmínky, průběh a způsob šíření) - přehled nejčastějších vzdušných nákaz - přehled nejčastějších alimentárních nákaz - ranné nákazy – tetanus - nozokomiální nákazy a jejich prevence - imunita a očkování - alergie

- popíše složení, samočisticí pochody ovzduší; - interpretuje zdroje znečištění a charakterizuje vliv čistoty ovzduší na zdraví; - objasní pojmy přirozené a umělé světlo a podmínky dobrého vidění; - objasní sluneční záření a vliv slunečního záření na zdraví jedince; - charakterizuje hluk, rušící vlivy a negativní vlivy působení hluku na zdraví; - vymezí pojem pitná voda, zdroje vody; - charakterizuje a rozlišuje vodu užitkovou a provozní; - zdůvodní význam ochrany vodních zdrojů; - popíše systém úpravy pitné vody a čistírný odpadních vod; - definuje odpady a vyjmenuje zdroje, druhy, třídění, likvidaci a další zpracování odpadů - popíše hygienu bydlení, objasní prostorové a hygienické podmínky; - vymezí možnosti vytápění a větrání; - využívá digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení dat při zkoumání vlivu životního prostředí na zdraví člověka;	4 Základy komunální hygieny - ovzduší - světlo - sluneční záření - hluk - voda - odpady - hygiena bydlení
- uvede legislativní ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci ve zdravotnických a sociálních zařízeních; - dokáže vymezit povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu; - vyjmenuje zásady osobní hygieny při práci; - popíše ochranné pracovní pomůcky a oděv; - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů a infekčních onemocnění a způsoby jejich prevence, dokáže poskytnout první pomoc; - posoudí bezpečnost technických zařízení; - dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví a uvede, jak může kompenzovat jejich nežádoucí důsledky; - určí riziková pracoviště; - vysvětlí na příkladech požadavky na hygienu v sociálních zařízeních, uvede příklady infekčních nákaz a popíše způsoby jejich prevence; - při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím zdraví.	5 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární prevence ve zdravotnických a sociálních zařízeních - pracovněprávní problematika BOZP - základní předpisy pro pracovníky ve zdravotnických a sociálních zařízeních - povinnost zaměstnavatele a zaměstnance na úseku prevence onemocnění - bezpečnost a ochrana zdraví klientů i pracovníků proti infekcím, včetně zdravotních rizik souvisejících s výkonem povolání - bezpečnost technických zařízení - bezpečné pracovní podmínky - riziková pracoviště a prevence úrazu - hygiena a prevence infekčních nákaz v sociálních službách

7.15 Pečovatelství a profese

Předmět: PEČOVATELSTVÍ A PROFESE (PAP)	
Název školy:	Odborné učiliště a Praktická škola, Mohelnice, Vodní 27
Adresa školy:	Vodní 27, 789 85 Mohelnice
Název ŠVP:	Pečovatelské služby
Obor vzdělání:	75-41-E/01 Pečovatelské služby
Platnost učební osnovy: od 1. 9. 2025	
1. Pojetí vyučovacího předmětu	
Obecný cíl: Cílem předmětu je poskytnout žákům teoretické vědomosti a praktické dovednosti potřebné pro výkon základních služeb sociální péče s uplatněním základních principů individuálního plánování, zejména při poskytování přímé obslužné péče klientům dle standardů kvality sociálních služeb. Orientovat se v systému sociální péče, služeb a systému péče o zdraví pracujících v České republice v souladu se zohledněním požadavků klienta.	
Charakteristika učiva: Obsah vyučujícího předmětu vychází především ze vzdělávací oblasti Pečovatelství, má však úzký vztah i se vzdělávací oblastí Občanský vzdělávací základ a Vzdělávání pro zdraví. Jedná se o předmět teoretický s aplikací praktických prvků, vedoucí k osvojení znalostí, dovedností a postojů v oblasti osobního kontaktu s klientem při poskytování přímé obslužné péče, přehledu organizací a forem sociálních služeb vybraným skupinám klientů, zajišťováním terénních sociálních služeb, orientaci v sociálním systému, systému sociální pomoci a zabezpečení. Obsah předmětu vede k naplňování klíčových a odborných kompetencí a úzce se propojuje se získanými znalostmi a dovednostmi z psychologie, zdravotvědy, epidemiologie a hygieny a obohacuje se o zkušenosti z odborného výcviku či z běžných životních situací.	
Postojové cíle: Výuka daného předmětu směřuje k tomu, aby žáci: - jednali s klienty taktně, s účastí a empaticky vnímali potřeby klienta; - uplatňovali etické požadavky na pracovníky v sociálních službách; - chápali kvalitu jako významný nástroj dobrého jména pracoviště a organizace (sociálního zařízení); - respektovali sebeurčení a požadavky klienta; - ctili zdraví své i svých klientů jako vysokou hodnotu a ochraňovali ho vhodnými přístupy; - chránili klientovo soukromí a dbali na dodržování jeho práv; - ovládali bezpečné techniky a správné postupy při poskytování přímé obslužné péče; - uvědomovali si nebezpečí související s výkonem pomáhajících profesí a aktivně využívali zásad duševní hygieny, bojovali proti syndromu vyhoření a uměli v životních situacích zvládat stres; - osvojili si týmovou práci a pochopili roli v týmu.	
Výukové strategie, metody a formy práce: Do stěžejních výukových metod a strategií pro tento předmět patří: vysvětlování, vyprávění s maximální možnou mírou využití konkrétních příkladů, rozhovor, řízená diskuze a debata, přednáška, výklad spojený s instruktáží nebo s prezentací v PowerPointu, práce s verbálním a ikonickým textem, s formuláři, dotazníky, techniky spojené s artefaktikou a výchovnou dramatikou, inscenační, rolové a didaktické hry, tvorba myšlenkových a obrázkových map, kritické myšlení, brainstorming, výuka podporovaná počítačem, televizní výuka, výuka	

s projektovými prvky a projektová výuka, samostatná práce a vyhledávání informací, návštěva pracovišť souvisejících s danou tematikou, učení v životních situacích.

Formy práce: individuální, týmová, frontální, samostatná práce žáků, individuální přístup k žákům založený na partnerském vztahu.

Hodnocení výsledků žáků:

Hodnocení výsledků a formy hodnocení jsou v souladu s pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, kde se hodnotí naplňování klíčových a odborných kompetencí, průřezového tématu a výsledků vzdělávání z oblastí souvisejících s danou problematikou.

Při hodnocení se klade důraz na změny postojů, osvojení si vhodných způsobů vzorců jednání a hloubku porozumění učivu, taktéž na schopnosti dané poznatky aplikovat v praxi.

Dále se hodnotí pokroky žáka v učení vzhledem k jeho fyzickým a psychickým schopnostem.

U žáka se podporuje a hodnotí samostatnost (např. tvorba referátů), vhodná prezentace svých názorů a zkušeností, aktivní přístup k výuce, zájem o danou problematiku a vzájemnou spolupráci.

Při hodnocení se používají ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace podporující chuť dále se vzdělávat a zdokonalovat v předmětu. Součástí hodnocení je soustavné prověřování výsledků práce a pozorování žáků ve vyučování, při ústních i písemných zkouškách, které jsou prováděny průběžně nebo po každém probraném tématu.

Součástí klasifikace je vypracování pololetní práce v rozsahu jedné vyučovací hodiny.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat:

V daném předmětu se rozvíjí zejména tyto klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** – mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, s porozuměním poslouchat mluvené projevy a využívat při učení různé informační zdroje a zkušenosti, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení a přijímat hodnocení výsledků od jiných lidí, ovládat práci s textem, umět vyhledávat a zpracovávat informace, znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a v povolání;
- **kompetence k řešení problémů** – porozumět zadání úkolů, rozpoznat jádro problému, spolupracovat s jinými lidmi při řešení problémů (týmové řešení), volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- **komunikativní kompetence** – vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dle svých možností a schopností byli schopni vyjadřovat se jasně, stručně, srozumitelně jak v ústní formě, tak i v písemné, dokázali formulovat své myšlenky srozumitelně, naslouchat druhým, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování, zpracovávat věcně, správně a srozumitelně písemnosti včetně formulářů, vhodně se prezentovat při oficiálním jednání – jednání s klienty, úřady, spoluobčany;
- **personální a sociální kompetence** – být připraven dle svých možností, schopností a na základě poznání své osobnosti stanovovat si cíle a priority osobního rozvoje, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat kritiku a radu, mít odpovědný vztah ke svému zdraví a pečovat o svůj fyzický i psychický rozvoj, pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům a diskriminaci;
- **občanské kompetence a kulturní povědomí** – jednat odpovědně a samostatně nejen ve vlastním, ale i ve veřejném zájmu, respektovat práva a osobnost druhých lidí a oprostit se od nesnášenlivosti, diskriminace a xenofobie, jednat v souladu se zásadami společenského

a kulturního chování a být tolerantní k identitě druhých, uznávat hodnotu života, nést spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;

- **kompetence k pracovnímu uplatnění** – mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomovat si význam celoživotního vzdělávání a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- **matematické kompetence** – správně používat a převádět běžné jednotky, aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích, číst různé formy grafického znázornění;
- **digitální kompetence** – ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb a využívat je ve školním i v pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života. Předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednat eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

V rámci předmětu jsou zohledněna tato průřezová témata:

- **Občan v demokratické společnosti** – Žáci jsou vedeni ke vhodné míře sebevědomí, sebeodpovědnosti, schopnosti morálního úsudku, dále se pokouší hledat kompromisní řešení a uvědomovat si materiální a duchovní hodnoty. U žáků se podporuje ochota angažovat se nejen pro vlastní prospěch, dovednost jednat s lidmi a diskutovat s nimi a vhodně řešit konflikty, podporovat rozvoj vlastní osobnosti i svých blízkých a pokusit se porozumět společnosti – jednotlivci i rozmanitým společenským skupinám a kulturám. Realizací daného průřezového tématu je aplikace aktivizujících metod a forem práce ve výuce, přístup a podpora demokratického způsobu jednání s žáky a podporování dobrého klimatu ve škole během vyučování i v rámci mimoškolních aktivit.
- **Člověk a životní prostředí** – Žáci jsou vedeni k uvědomění si vlivu prostředí na zdraví a život, esteticky a citově vnímat své okolí a prostředí, osvojit si zásady zdravého životního stylu a odpovědnosti za své zdraví. Realizace daného průřezového tématu spočívá v integraci znalostí a dovedností v této oblasti do souvislostí s vyučovaným předmětem a snahou o obohacení výuky o tematické besedy či začleněním žákovských projektů do předmětu.
- **Člověk a svět práce** – Žáci vyhledávají informace o profesních příležitostech, vzdělávací nabídce z hlediska svých předpokladů a profesních cílů, jsou vedeni k zodpovědnosti k vlastnímu životu, vzdělávání, celoživotnímu učení a k úspěšné kariéře. Realizací průřezového tématu je začleňování informací, vědomostí a dovedností do obsahu předmětu formou propojení souvislostí a samostatná práce žáků při vyhledávání zadávaných informací.
- **Člověk a digitální svět** – Žáci jsou vedeni tak, aby při školní práci využívali vhodné digitální technologie; ukládali si zajímavé odkazy pro další použití, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky, s ohleduplností a s respektem k ostatním.

Rozpis učiva	
3. ročník	2,5 hod/týden
Výsledky vzdělávání a kompetence	Tematické celky
Žák: - uvede požadavky na osobnost pracovníka v sociálních službách na pozici pečovatele, osobního asistenta a pomocníka v domácnosti a popíše jejich náplň práce; - popíše své postavení v týmu a zásady spolupráce s dalšími pomáhajícími profesionály v zájmu klienta v multidisciplinárním týmu; - charakterizuje pracovněprávní postavení a povinnosti pečovatele, osobního asistenta a pomocníka v domácnosti; - popíše organizační strukturu pracoviště, které poznal v průběhu praktického vyučování; - uvede základní etické zásady práce pracovníka v sociálních službách a základní práva klientů sociálních služeb, a to i ve vztahu ke kvalitě sociálních služeb; včetně aplikace ochrany sebe i klienta před možným nebezpečím i v digitálním prostředí; - vyjmenuje povinnosti pracovníka i zaměstnavatele – poskytovatele sociálních služeb v případě pracovního úrazu nebo úrazu klienta; - dodržuje legislativní ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; - uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů a infekčních onemocnění a způsoby jejich prevence; ví, jak poskytnout první pomoc na pracovišti a v domácnosti; - formuluje postupy při používání pracovních a kompenzačních pomůcek, technických přístrojů a zařízení, jejich ošetřování nebo dezinfekci v souladu s předpisy a pracovními postupy; - k získání informací souvisejících s tematikou pracovník v sociálních službách využívá digitální technologie a prostředí, vyhledává, zpracovává, sdílí i uchovává digitální obsah;	1 Pracovník v sociálních službách - charakteristika pečovatelské práce, pracovní začlenění - pracovněprávní problematika a požadavky na pracovníky sociálních služeb - osobnost pracovníka sociálních služeb - postavení pracovníka v sociálních službách v týmu - práva sociálních klientů - etická a pracovněprávní problematika - etické zásady sociální péče - pracovněprávní problematika BOZP – bezpečnost a ochrana zdraví klientů i pracovníků sociálních služeb - bezpečnost technických zařízení

- ovládá postupy pro zvládání běžných úkonů péče o osobu klienta podle stupně sebezpečí a soběstačnosti, pomoc při oblékání, osobní hygieně a stravování (včetně krmení); úkony provádí bezpečně, zručně a ohleduplně ke klientovi; - charakterizuje techniky bezpečné pro své zdraví při péči o klienta; využívá digitální technologie a. prostředí k zjištění aktuálních informací včetně kritického posouzení rizik a přínosů; - posuzuje příjem potravy a tekutin u klientů vyžadujících zvýšenou péči; - popíše jednotlivé základní fyziologické funkce včetně posouzení fyziologických hodnot a odchylek, vysvětlí způsoby a postupy měření a sledování fyziologických funkcí a posouzení stavu a chování klienta a prakticky předvede některá měření fyziologických funkcí – za použití vhodných digitálních měřidel, k zpracování naměřených dat používá vhodný počítačový software, aplikaci; - posoudí vybavení a uspořádání domácnosti klienta z hlediska bezpečnosti, doporučí prostředky pro zvýšení bezpečnosti; - zváží nejvhodnější možnosti pečovatelské činnosti u klienta, doporučí klientovi systém možných pečovatelských služeb s ohledem na jeho stav a vybavení domácnosti; - ovládá základní administrativní úkony spojené s péčí o domácnost, včetně zajištění pomoci servisních či jiných služeb v krizové situaci; - získává informace a zpracovává data pomocí digitálních technologií a aplikací souvisejících s běžnou administrativou a zajištěním servisních služeb v krizových situacích; - uvede zásady bezpečného chování v různých situacích;	2 Přímá obslužná péče o klienta - poskytování pomoci a péče mobilnímu a imobilnímu klientovi (dospělému i dítěti) a péče a jeho prostředí - posuzování zdravotního stavu klienta včetně sledování a měření některých fyziologických funkcí - komplexnost a specifika pečovatelských činností u klienta v domácím prostředí, včetně druhů poskytovaných služeb, asistence administrativních úkonů
- objasní pojmy denní režim, psychosociální aktivizace; - tvoří dekorativní výzdobu nebo navrhne aktivitu s ohledem na zvolenou tematiku či tradici, dbá na estetiku a praktické využití výrobků s ohledem ke tradicím a zvykům; - doporučí a aplikuje vhodné pohybové a společenské aktivity a jiné aktivizační činnosti pro klienta sociálních služeb;	3 Aktivizace klienta, výchovně vzdělávací aktivity - psychosociální aktivizace klienta - plánování volnočasových aktivit klienta

- plánuje a řídí volný čas klienta ve spolupráci s rodinou, institucemi a s ohledem na jeho preference a rozvoj; - navrhne, jak zajistit klientovi kontakt se společenským a přírodním prostředím; - využije vhodné digitální technologie při realizaci týmových pracovních úkolů, ke komunikaci a k prezentaci výsledků pracovních činností; - podílí se na socializaci klienta, na přípravě a realizaci volnočasových aktivit, včetně využívání digitálních technologií, sociálních sítí a aplikací. Dodržuje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi;	
- vysvětlí na příkladech, kdo je považován za klienta sociálních služeb; - najde rozdíl mezi pojmy sociální systém, služba, práce, péče a uvádí konkrétní příklady z běžného života; - rozlišuje pojmy sociální pojištění, státní sociální podpora a pomoc, správa sociálního zabezpečení, - vysvětlí, jaká je úloha státu, orgánů místní samosprávy a nevládních subjektů v oblasti sociální péče; - uvede příklady sociálních dávek; - za pomoci digitálních technologií a digitálních zdrojů vyhledá systém sociálních služeb v regionu; - uvede formy sociálních služeb, typy sociálních zařízení, způsob financování sociálních služeb; k orientaci v dané oblasti používá dostupné digitální technologie, portály a platformy; - na cvičných formulářích vede dokumentaci o poskytovaných službách; data zpracovává a sdílí i za pomoci digitálních technologií a využívá vhodné aplikace a prostředky; - vysvětlí na příkladech formy sociálního vyloučení, uvede nástroje, kterými lze tuto problematiku řešit, a povolání, která se podílejí a mohou participovat na řešení; - popíše příčiny a rizikové faktory vzniku různých typů nepříznivých sociálních situací, zejména bezdomovectví, zadluženosti,	4 Sociální služby - terminologie – sociální systém, služba, péče, pomoc, práce, klient sociálních služeb - sociální pojištění, státní sociální podpora a pomoc, správa sociálního zabezpečení, organizace a řízení sociální pomoci a péče - systém sociálních služeb, sociální služby v regionu - právní a ekonomický rámec poskytování sociálních služeb - druhy sociálních služeb - úřední dokumentace pečovatelské služby - kvalita sociálních služeb, standardy - individuální plánování

nezaměstnanosti, závislostí, násilného chování; - objasní, kam se může občan obrátit o sociální pomoc; využívá a získává data, informace za pomoci digitálních technologií v digitálním prostředí; - popíše účel, obsah a způsob vedení dokumentace pečovatelské služby; - posoudí přínos dodržování standardů v sociálních službách a uvědomuje si důležitost významu poskytování kvalitních sociálních služeb; - charakterizuje proces individuálního plánování, vysvětlí pojmy klíčový pracovník, individuální plán;	
- charakterizuje stáří a jeho projevy, orientuje se v základní problematice nejčastějších chorob spojených se stářím, popíše možné způsoby sociálního a finančního zajištění v době stáří; - vyjmenuje některé organizace, instituce a služby v regionu zabývající se problematikou péče o geriatrického klienta, včetně podmínek poskytování a financování služeb; - vysvětlí komplexní přístup v péči o seniory; - formuluje příznaky umírání a smrti, srovná umírání lidí v domácím prostředí a v prostředí různých institucí, uvede konkrétní příklady etického přístupu a zásad chování k umírajícímu klientovi; - vysvětlí, v čem spočívá pomoc rodině s dítětem; - vymezí základní pojmy – zdravotní postižení, zdravotní znevýhodnění, sociálně kulturní hendikep, týrání, zneužívání, oběť násilí, integrace; - uvede vhodný postup jednání při zjištění týrání či zneužívání osob v jeho okolí; - objasní na konkrétních příkladech integraci zdravotně postižených a znevýhodněných osob a osob se sociálně kulturním hendikepem do společnosti; chápe význam digitálních technologií a aplikací pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem a pro zvýšení kvality života u vybraných skupin klientů;	5 Sociální péče a služby u vybraných skupin klientů - starý a chronicky nemocný klient - umírající klient - rodina s dětmi - osoby se sociálně kulturním hendikepem, zdravotně postižení, oběti násilí

- srovná výhody a nevýhody domácí a institucionální péče u vybraných skupin klientů; - k orientaci v dané oblasti používá dostupné digitální technologie, portály a platformy, data zpracovává, upravuje, sdílí.	

8 MATERIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ VÝUKY

Škola vytváří optimální podmínky pro uskutečňování školního vzdělávacího programu na základě stanovených obecných požadavků platných právních norem a také na základě konkrétních požadavků vyplývajících z cílů a obsahu vzdělávání daného oboru.

8.1 Materiální podmínky

Škola pro daný obor vzdělávání poskytuje tyto základní materiální podmínky:

Kmenovou učebnu teoretické výuky, která je vybavena estetickým a funkčním zařízením, jež podporuje efektivní a pohodlné vzdělávání. Učebna disponuje výškově nastavitelnými lavicemi a židlemi, závěsnou školní tabulí, notebookem s připojením na internet a dataprojektorem. Pro lepší prezentaci a komunikaci jsou k dispozici reproduktory a laserové ukazovátko. Učebna je dále vybavena nástěnkami a úložnými prostory pro učitele, umyvadlem se zrcadlem, což zajišťuje komfortní a příjemné prostředí pro všechny žáky. Tato učebna též splňuje podmínky k výuce praktických dovedností, které žáci zdokonalí na smluvních pracovištích. Nacházejí se zde polohovatelná lůžka s demonstračními pacienty, noční stolek s výklopným jídelním stolem, invalidní vozík k přesunu klienta a vozík na pomůcky určené k přímé obslužné péči.

K dispozici jsou pomůcky k hygienickému vyprazdňování (podložní mísy, močové lahve, WC křeslo, plenkové kalhotky, močový katetr s močovým sáčkem), pomůcky k měření fyziologických funkcí (lékařský a digitální tlakoměr, lékařský a digitální teploměr, bezkontaktní teploměr, teploměr do vody), pomůcky k osobní hygieně a celkové koupeli, pomůcky k přípravě dezinfekce, pomůcky k péči o dítě, antidekubitní pomůcky, pomůcky k příjmu potravy, ložní a osobní prádlo klientů. Dále je v učebně také masérské a kosmetické lůžko pro absolvování různých kurzů spojených s pečovatelskou službou.

Počítačovou učebnu, určenou pro výuku informačních a komunikačních technologií, která je vybavena devatenácti počítači – osmnáct je určeno pro žáky a jeden je učitelský. Všechny stanice jsou zapojené do vysokorychlostní lokální sítě s připojením k internetu. Softwarové vybavení zahrnuje kancelářský balík Office s provázáním na Office 365, prohlížečem webových stránek a výukovými programy

podporujícími vzdělávání v různých předmětech. Součástí učebny je moderní 3D tiskárna, která umožňuje žákům tvořit fyzické modely a učit se principy 3D modelování, technického designu i prototypování. Žáci si tak mohou prakticky vyzkoušet práci s 3D objekty, což rozvíjí jejich kreativitu i technické dovednosti. Další pomůckou je osm interaktivních robotů iRobot Root, které slouží k výuce programování. Tyto roboty umožňují žákům osvojit si základy algoritmizace, logického myšlení a robotiky hravou a intuitivní formou. Jsou vhodné jak pro začátečníky, kteří se učí základní příkazy pomocí vizuálního blokového programování, tak pro pokročilé žáky, kteří s nimi mohou pracovat v jazycích Python nebo Swift. Dále je učebna vybavena dataprojektorem, tiskárnou, skenerem, reproduktory, závěsnou školní tabulí, nástěnnými výukovými obrazy, úložnými prostory a klimatizací, což zajišťuje komfortní a moderní vzdělávací prostředí;

Učebnu odborného výcviku – šicí dílnu, která je vybavena průmyslovými a kuřříkovými šicími stroji, vyšívacím šicím strojem, řezacím plotrem. Je zde i obnitkovací stroj. Žehlicí technika zahrnuje lis na fixaci materiálu, žehličku s parním generátorem, žehlicí stůl a žehlicí prkna. Pro pohodlnou práci jsou k dispozici odkládací stoly, výškově nastavitelné židle, střihačský stůl, nůžky, řezací pila a další nářadí potřebné k přípravě, výrobě a úpravě prádla a oděvů. Učebna je dále vybavena závěsnou školní tabulí, nástěnnými výukovými tabulemi, úložnými skříňkami a umyvadlem, což zajišťuje kompletní a funkční prostředí pro výuku.

Místnost pro praní a sušení prádla je vybavena automatickou pračkou, sušičkou, jednoduchými stojany na sušení prádla, vestavěnou policí sloužící jako úložný prostor a odkládací prostor na špinavé prádlo;

Úklidovou místnost sloužící k uložení pomůcek určených k úklidu školních prostor a vybavenou výlevkou na vodu a přívodem vody;

Učebnu odborného výcviku pro výuku přípravy pokrmů, která byla v roce 2022 plně zrekonstruována, je vybavena moderními a specializovanými zařízeními, která umožňují efektivní a kvalitní výuku. Učebna zahrnuje konvektomat (univerzální pec), dva elektrické dvou ploténkové sporáky a jeden čtyř ploténkový, mikrovlnnou troubu a dvě kuchyňské linky s nerezovými dřezy. Dále se zde nachází popkornovač a výrobek na cukrovou vatu. Pracovní prostředí je doplněno mobilními pracovními stoly, nerezovým stolem, úložnými skříňkami, chladničkou a myčkou. Pro přípravu jídel a stolování jsou k dispozici potřebné vybavení, jídelní stoly a židle. Učebna je dále

vybavena umyvadly, moderním mycím úsekem, balícím materiálem, úložnými prostory, mobilní tabulí a klimatizací. V jídelní části se nachází televizor a video. V případě potřeby škola využívá také kuchyňku základní školy, která vybaveností odpovídá této učebně;

Zařízení pro tělovýchovné aktivity pronajaté od základní školy zahrnuje tělocvičny, posilovnu a venkovní sportoviště, která poskytují zázemí pro širokou škálu sportovních činností. Sportovní vybavení, které je plně v našem vlastnictví, umožňuje všestranný pohybový rozvoj a pokrývá široké spektrum sportovních disciplín. K dispozici je rozsáhlé atletické vybavení a pomůcky pro lehkou atletiku. Pro míčové sporty je k dispozici velké množství míčů na basketbal, volejbal, fotbal, házenou, florbal a softbal. Dále máme florbalové hokejky a kompletní florbalové brankářské vybavení, včetně brankářských rukavic, dresů a chráničů. Součástí inventáře je také 14 jízdnicích kol s přilbami, kompletní lyžařská výbava pro sjezdové i běžecké lyžování, včetně lyží, bot a holí. Pro outdoorové aktivity využíváme vybavení na frisbee, brännball a orientační běh. Dále máme pomůcky pro rekreační a zážitkové sporty, jako jsou badmintonové sady, tenisové a badmintonové rakety. Toto široké materiální zázemí umožňuje realizaci pestrých tělovýchovných aktivit v průběhu celého roku, jak ve vnitřních prostorách, tak v přírodním prostředí;

Ředitelnu, kanceláře a kabinety pro přípravnou práci učitelů vybavené odpovídajícím pracovním a úložným nábytkem na učební pomůcky potřebné pro výuku v jednotlivých oblastech vzdělávání, kabinet s učitelskou knihovnou (učebnice a odborné knihy), kopírkou a školním telefonem;

Sklady pro uložení materiálů, učebnic a jiných pomůcek;

Další prostory a jejich vybavení nezbytné pro jiné vzdělávací či podpůrné aktivity (školní knihovna), osobní hygienu a odpočinek žáků (WC, sprchy, odpočinkové koutky na chodbách, automat na nápoje, stolní fotbal, ekokoutek), prostory pro stravování (jídelna ZŠ), odkládání oděvu a obuvi (zamykatelné skříňky na obuv v přízemí a šatní skříňky na ostatní věci v patře školy). Ředitelna, kancelář a sklad v pravé části budovy jsou vybaveny klimatizací.

Škola má zpracovaný plán na postupné zlepšování a obnovu svého materiálního vybavení.

8.2 Personální podmínky

Pedagogický sbor je tvořen ředitelkou školy, zástupkyní ředitelky, třídními i netřídními učiteli a vychovateli domova mládeže. Podporu pedagogickému sboru zajišťují asistenti pedagoga. V rámci školního poradenského pracoviště ve škole působí výchovný poradce, metodik prevence, kariérový poradce, školní psycholog a sociální pedagog.

Vedení školy se snaží zajišťovat výuku plně kvalifikovanými pedagogickými pracovníky se speciálně pedagogickým vzděláním, které je pro práci na odborném učilišti nezbytné. Předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků upravuje zákon o pedagogických pracovnících.

Soulad vzdělávacích a výchovných činností pedagogických pracovníků s cíli vzdělávání kontroluje ředitelka školy, která odpovídá za odbornou a pedagogickou úroveň vzdělávání a za to, že škola poskytuje vzdělávání dané školním vzdělávacím programem. Ředitelka školy také vytváří podmínky pro výkon inspekční činnosti České školní inspekce a přijímá následná opatření.

Pedagogičtí pracovníci mají po dobu výkonu své pedagogické činnosti povinnost dalšího vzdělávání, kterým si obnovují, upevňují a doplňují, případně zvyšují kvalifikaci. Další vzdělávání pedagogických pracovníků organizuje ředitelka školy podle plánu dalšího vzdělávání, při jehož sestavování přihlíží ke studijním zájmům pedagogického pracovníka, možnostem, potřebám a rozpočtu školy.

9 CHARAKTERISTIKA SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY PŘI REALIZACI ŠVP

Škola si uvědomuje, že bez vzájemné spolupráce s okolním sociálním a pracovním prostředím nemůže existovat, proto se snaží o navazování nových funkčních vazeb a o rozšiřování a prohlubování stávajících forem spolupráce.

Mezi nejužší sociální partnery školy patří:

Základní škola Mohelnice, Vodní 27, jejíž prostory si naše škola pronajímá ke své činnosti. Umístění odborného učiliště v budově základní školy můžeme chápat jako speciální druh integrace, která vyžaduje porozumění a vstřícnost na obou stranách. Pedagogičtí pracovníci spolupracují při sestavování rozvrhů v zařízeních pro tělovýchovné aktivity, při vykonávání dohledu nad žáky ve společných prostorách školy a při společně organizovaných akcích.

Střední průmyslová škola elektrotechniky a informatiky Mohelnice, Olomoucká 41, která vlastní Domov mládeže, v němž se nachází Internát naší školy, kde jsou ubytováni žáci, kteří mají problémy s každodenním dojížděním do školy. Vychovatelé Internátu se pravidelně účastní jednání pedagogické rady a informují o chování žáků pedagogické pracovníky školy.

Základní sociální partneři školy jsou:

Základní školy, v nichž se vzdělávají žáci se zájmem o studium daného oboru naší školy. S těmito školami a zejména s jejich výchovnými poradci spolupracujeme při nábořech žáků. Přednostně jsou oslovovány základní školy speciální, které vzdělávají žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Pedagogičtí pracovníci na třídních schůzkách informují rodiče o poslání naší školy a nabízených učebních oborech. Žáci a jejich zákonní zástupci jsou pozváni na dny otevřených dveří, kde mohou získat více informací a seznámit se s prostředím školy.

Zákonní zástupci žáků, se kterými navazujeme spolupráci na nábořech žáků a prezentacích škol. Je s nimi prokonzultována vhodnost zvoleného oboru vzhledem ke speciálním vzdělávacím potřebám jejich dítěte. Zákonní zástupci jsou zváni do školy v den probíhajícího přijímacího řízení a první den zahájení školní docházky žáka. Zde jsou seznámeni s vedením školy, třídními učiteli, výchovným poradcem, metodikem prevence sociálně patologických jevů, dále s funkcí školské rady a organizací školního roku. Zákonní zástupci žáků se dvakrát ročně účastní třídních

schůzek. V průběhu celého školního roku mají možnost konzultovat výsledky vzdělávání a chování jejich dítěte s pedagogickými pracovníky školy. V rámci sebehodnocení školy jsou zákonní zástupci žáků osloveni formou anonymních písemných dotazníků. Zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci mají právo volit svého zástupce do školské rady a podílet se tak na správě školy. Se zákonnými zástupci žáků vzdělávajících se podle individuálních vzdělávacích plánů škola navazuje užší spolupráci, která tkví v účasti na sestavování, úpravách a vyhodnocování individuálního vzdělávacího plánu.

Potencionální zaměstnavatelé, se kterými škola spolupracuje na dvou úrovních:

Při odborných exkurzích žáků u zaměstnavatelů typických pro příslušnou oblast uplatnění absolventů jsou získávány informace, ze kterých škola sestavuje pravidelně aktualizovaný seznam potencionálních zaměstnavatelů žáků daného oboru vzdělání. Tento seznam obsahuje kontakt na zaměstnavatele, možné pracovní zařazení absolventa naší školy a požadavky zaměstnavatele na jeho odborné kompetence. Tyto požadavky byly pro školu klíčové při sestavování školního vzdělávacího programu daného oboru. Seznam potencionálních zaměstnavatelů je žákům plně k dispozici.

Při zajišťování odborného výcviku žáků na smluvních pracovištích na základě sepsané smlouvy o obsahu, rozsahu a podmínkách praktického vyučování. Jedná se o skupinovou výuku pod vedením učitele odborného výcviku nebo o individuální umístění žáků na různých pracovištích pod vedením instruktorů z řad zkušených pracovníků smluvního pracoviště. Instruktoři mají možnost kontaktu se školou prostřednictvím pověřeného pedagogického pracovníka, mohou se účastnit jednání pedagogické rady a z jejich řad je vybrán zástupce, který se účastní závěrečných zkoušek daného oboru v pozici odborníka z praxe. Realizace odborného výcviku na smluvních pracovištích poskytuje žákům řadu výhod, z nichž k nejdůležitějším patří možnost seznámit se s reálným pracovním prostředím a poznat moderní technologie. Pozitivní je skutečnost, že v poslední době roste zájem zaměstnavatelů o naše absolventy, ale i ochota aktivně se podílet na jejich přípravě.

K našim klíčovým partnerům, kteří se podílejí na realizaci odborného výcviku v tomto oboru, patří:

- v oblasti Pečovatelství:
  - Domov pro seniory a pečovatelská služba Mohelnice, příspěvková organizace; Lidická 4 a Medkova;
- v oblasti Úklidové práce:
  - Domov pro seniory a pečovatelská služba Mohelnice, příspěvková organizace; Lidická 4 a Medkova;
- v oblasti Příprava pokrmů:
  - ZŠ Mohelnice, Vodní 27;
  - Školní jídelna při Střední průmyslové škole elektrotechnické a Obchodní akademii, Mohelnice;
  - ZŠ Mlýnská, Mohelnice;
  - Domov pro seniory a pečovatelská služba Mohelnice, příspěvková organizace.

Absolventi naší školy, od kterých škola získává zpětnou vazbu. Absolventi jsou po dobu dvou let od ukončení vzdělávání pravidelně kontaktováni svými bývalými třídními učiteli, kteří se snaží mapovat jejich uplatnitelnost v oboru i mimo něj, případně jejich další pokračování ve studiu.

Regionální úřady práce jsou významným zdrojem informací o uplatnitelnosti absolventů školy a situaci na regionálním trhu práce. Umožňují škole přizpůsobovat nabídku učebních oborů poptávce zaměstnavatelů po absolventech daných učebních oborů. Snahou školy je vychovávat a vzdělávat absolventy, kteří budou maximálně splňovat požadavky zaměstnavatelů na odbornou kvalifikaci, a tak nebudou mít problém získat zaměstnání v oboru, který vystudovali. Na základě této spolupráce je škola každoročně zařazena do aktualizovaného Sborníku oborů vzdělávání středních škol a vyšších odborných škol Olomouckého kraje. S pracovišti státní sociální podpory úřadů práce škola spolupracuje také při plnění programu Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a při řešení jednotlivých případů sociálně znevýhodněných žáků naší školy. Na úřad práce se škola obrací i v případech obsazování nových pracovních míst.

Školská poradenská zařízení, která zjišťují speciální vzdělávací potřeby žáků naší školy. Jedná se o pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogická centra. Tato zařízení spolupracují se školou při speciálně pedagogické diagnostice žáků, zajišťují pomoc při integraci žáků a při zpracování návrhů individuálních vzdělávacích plánů žáků, dále poskytují konzultace pedagogickým pracovníkům a metodické vedení práce výchovných poradců a metodiků prevence.

Odbory sociálních věcí městských úřadů, Poradna pro zdraví Šumperk, K-centrum Krédo Šumperk, P-centrum Olomouc, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež NITKA, Policie ČR. Nízkoprahový klub pro děti a mládež Rachot, Společnost Podané ruce – s těmito institucemi škola spolupracuje při řešení konkrétních případů týkajících se žáků naší školy a při organizování odborných přednášek pro žáky a individuálních konzultacích pro jejich zákonné zástupce.

**10 TABULKA PRO ZAZNAMENÁVÁNÍ ZMĚN PROVEDENÝCH
VE ŠKOLNÍM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMU**

Platnost změny od	Část školního vzdělávacího programu, které se změna týká	Schválení (podpis) ředitelky